

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chetmickowski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 219

Wydanie P

Poznań, niedziela dnia 16 maja 1937

Rok 32

Tajemnica Ducha Św.

Rozwijające się poznanie wszechświata otwiera zawrotne perspektywy, podaje fantastyczne wymiary świetlne, przerastające wyobraźnię ludzką.

Wpada ona w podobny podziw i zachwyt badając mikroskopijne ustroje życia roślinnego i zwierzęcego. Tu i tam kroczy śladami Ducha św., dotyka się tajemnicy tworzenia i rozwoju życia, nie zdobytej dotąd przez żaden geniusz ludzki, chociaż napelił on świat dziełami swymi, dokonanymi wtedy, gdy padła na niego iskra Ducha św.

Ona napelnia galerie obrazami i rzeźbami. Ona skrzy się w bogatych bibliotekach, budzi niemą kontemplację cudownymi liniami architektury. Wszystko, co mądre i piękne w twórczości człowieka, jest zaczerpnięte z boskiego bezmiaru Ducha św.

Najdotobniej, najrozumialej, najkonkretniej objawia On się w duszach wybranych i w Kościele Chrystusowym. Nawet najpiękniej ujęte ze stanowiska historycznego i literackiego żywoty świętych ukazują zaledwie brzeg tajemniczego świata łaski, wynoszącej ułomną duszę ludzką na szczyty doskonałości.

Nie rozumiejąc, albo nie chcąc czy bojąc się poznać tajemnicę świętości, przechodzi świat obok jej cudów z niedowierzaniem, lekceważeniem, a nawet dla steroryzowania niepokoju sumienia z nienawiścią, zapewniającą co pokolenie katalogi męczenników nowymi kolumnami nazwisk.

Niby ziarno rzucił Chrystus Kościół w wszechświat, aby stworzyć niezawodny pomost między Bogiem a człowiekiem. Całe systemy słoneczne śpieszą drogą im wytkniętą, nikomu bliżej nieznaną, wiodącą w nieskończone dale. Przeżywają olbrzymie katakлизmy, spełniają cele sobie zakreślone.

Wśród tego wszechświata światów i ponad nim stoi człowiek, obraz i podobieństwo Tego, którego dłoń tym wszystkim kieruje.

Obdarzony tragicznym albo nad wszelką miarę szczęsnym — zależnie od wyniku ostatecznego — klejnotem wolnej woli, ma człowiek wybór między drogą przyziemną a tęczą łaski wiodącą do Boga, na której mu towarzyszy Duch św. Swymi darami, uzupełniającymi niedostatki i wygładzającymi ułomności natury ludzkiej.

Nierozzerwalnie łączy się działalność Ducha św. z dziełem Kościoła, pełniącego nieustannie posłannictwo, dla którego został utworzony.

Zbliża się koniec drugiego tysiąclecia twardego powołania Kościoła, a jednak miliony dusz nieśmiertelnych brodzą jeszcze w ciemnościach błędu. Inne miliony, mimo iż poznały prawdę i drogę właściwą do źródła życia, biłają się dobrowolnie po bezdrożach namiętności i grzechu.

Zależniony i wiecznie zniecierpliwiony swoim skąpym przydziałem życia człowiek, żali się i sarka, że tak mało dotąd się stało, że tyle jeszcze do zrobienia, że — tak mu się wydaje często — właściwie wszystko ciągle rozpoczyna się na nowo.

A gdy brak mu pokory, to w sobie dopiero widzi początek ery: wszystko było pogrążone w stanie dziecięcym: nie było myślicieli, zakonodawców, wielkich dusz i serc; nareszcie będzie inaczej, bo on rozpina żagle, aby w tyśiąc masztów popłynąć po złote runo. On rozbudzi świty i ranne zorze nieznanego do dzisiaj ducha.

Uśmiecha się dobrotliwie Duch św. i wprzęga te porywy w swoje sprawy. Tak czynił od wieków, i gotuje naprzód miłosierny lek pokory na chwilę, w której zrozumie i najpewniejszy siebie, jak mało człowiek potrafi sam z siebie. Wielkim jest tylko Bóg i Jego Kościół, którego rozmiary działania ukażą się w prawdziwym świetle, kiedy tajemnica Ducha św. przestanie być księgą zamkniętą.

Nieskończona będzie wtedy taśma, obrazująca jego czyny, jego oddziaływanie przez urabianie dusz ludzkich na dzieje ludzkości, tak często i chętnie pochylającej się ku materii. Podnosząc, budząc, uświęcając wewnątrz-

nie jednostki, realizuje Duch św. przez Kościół odwieczne zamiary Opatrzności.

*

Opuszczając dziedzinę rozważań, przyda się wyciągnąć z tajemnicy Ducha św. niektóre chociażby wnioski dla jednostki, dla narodu oraz dla państwa, jako zewnętrznego jego narzędzia.

Chętnie szuka się pociechy w tym, że w świecie nie brak krajów, w których Królestwo Boże w gorszych rozwija się warunkach, aniżeli w Polsce. Przecież taki totalizm np. nie jest oficjalnym w niej ustrojem. W takiej świadomości powstają nastroje „wdzięczności”. Przy czym nie docenia się na ogół ogromnej roli prądów narodowych, zmuszających samym faktem swego istnienia i działania do hamowania hiszpańsko - meksykańskich zapędów. Potężny nurt narodowy, wstrząsający Polską do głębi, włada coraz silniej życiem wewnętrznym, duchowym, zostawiając jeszcze zewnętrzny mechanizm w innych rękach. Chce być w całej pełni przygotowany do roli, wyznaczonej przez Opatrzność w dziejach Polski.

Duszę narodu piękną, zdolną, ale zahukaną i wycieńzoną ćwiczy w samodzielności myślenia i działania, podnosi z nizin ku światłu i przyzwyczaja-

ja do pełnego słońca. Współczesnemu zakłamaniu i kabotynizmowi komedianstwa przeciwstawia prawdę, że bojaźń Boża ze sprawiedliwością jest fundamentem narodów i państw, że źle się dzieje, jeżeli ich losów nie bierze się pod światło Boże, jeżeli na nie wpływ mają zakamarki międzynarodowych konspiracyj, — że nie jest dobrze, gdy między czynnikami, pchającymi się na czoło społeczeństwa, a Bogiem sterczy lodowata zaporą obojętności religijnej, albo ostrokół publicznego zgorzienia.

Nie dziw, że wszystko idzie wtedy jak z kamienia, że wisi nad życiem coś, czego nie można usunąć gołosłownymi grzecznościami towarzyskimi, a co należałoby wypalić pokutą i poprawą.

Zbliża się nowy okres Polski: Naród jest mocen przyspieszyć go, o ile unikając rozproszenia będzie szukał modlitewnego skupienia. Potrzeba mu teraz nie tylu głośnych geniuszów, ile bardzo wiele uczciwości, rozropnej mądrości, męstwa, a gdy zaczną sądzić winnych, dużo sprawiedliwości i miłosierdzia. Naród chce żyć wielkim, górnym technieniem, niechże więc pamięta, że Duch św. posiada tajemnicę życia, że jest jego hojnym Dawcą!

Józef Praczyński

Wielkie dni Danii

Dzisiaj rozpoczęły się w Kopenhadze wspaniałe uroczystości z okazji 25-lecia panowania króla Chrystiana X.

Berlin (Tel. wł.) Wspaniałe uroczystości koronacyjne w Londynie usunęły w cień obchód 25-lecia panowania duńskiego króla Chrystiana X. Pod wpływem wydarzeń brytyjskich Europa nie zajmowała się specjalnie wspomnianym jubileuszem, który nabrał dużego rozgłosu tylko w krajach skandynawskich, a dla Danii jest wielkim świętem, obchodzonym przez cały kraj bardzo uroczysto.

Dzisiaj od samego rana zapełniły się ulice Kopenhagi świątecznymi przybranymi tłumami. Wszyscy wylegli powitać popularnego, powszechnie cenionego króla Chrystiana X, który pomimo jubileuszu nie zrezygnował ze swej codziennej przejażdżki konnej. Monarsze zgotowano niezwykle serdeczne owacje.

Gdy Chrystian X powrócił do zamku, odezwały się dźwięki orkiestry gwardii królewskiej, kroczącej na czele oddziału gwardzistów, ubranych w baranie czapki, czerwone mundury i niebieskie spodnie z białymi lampasami. To przed zamkiem odbyła się uroczysta zmiana odwachu. Orkiestra gra hymn narodowy, a z oddali słychać salwy honorowe dział z okrętów wojennych. Z wszystkich kościołów odzywiają się dzwony. Przed zamkiem rozlega się śpiew złączonych chórów stolicy.

Na balkonie ukazuje się król i królowa z wnuczką na rękach. Chrystian X na chwilę wychodzi, by powrócić w towarzystwie królów Norwegii i Szwecji.

Zgromadzona przed zamkiem młodzież wita entuzjastycznie monarchów machając chorągiewkami o barwach narodowych.

W międzyczasie utworzył się szpalier wzdłuż ulic, prowadzących do katedry. W pierwszym szeregu stanęła młodzież szkolna, dalej dorośli. Wszy-

scy znów witają owacyjnie króla, który z rodziną i dostojnymi gośćmi podąża do katedry na nabożeństwo.

Wieczorem przewidziane są specjalne obchody i uroczystości, w których weźmie udział nie tylko cała Kopenhaga, ale również pośrednio i cała Dania.

Ciągłe zaburzenia w Sowietach

Moskwa (ATE). Niezadowolenie w kolchozach stale wzrasta, tak że dochodzi do ustawicznych zaburzeń pomiędzy chłopami oraz kolchoznikami i komunistami.

Ze Smoleńska donoszą, że grupy chłopów nastrojonych przeciwkomunistycznie napadły na kolchoz „Krasnyj Izborowicz” podpalając zabudowania na znak protestu przeciwko stałemu brakowi żywności. Kilku rolników, którzy chcieli przeciwdziałać temu sabotażowi chłopów pobili. Spalono również wszystkie narzędzia oraz bydło kolchozu.

Z nad Wołgi znów przychodzi wiadomość, że nieustanne tarcia pomiędzy kolchoznikami a chłopami wytworzyły ciężkie położenie spotęgowane jeszcze przez stały brak żywności. Ostatnio doszło w miejscowości Śmiejewka do starcia, w toku którego zabito 7 komunistów, a kilkunastu ciężko rannych odwieziono do szpitala. Or-

gana GPU przeprowadziły liczne areztowania.

Rekordowy lot

Nowy Jork. (PAT). Lotnicy Merrill i Lambie wylądowali na lotnisku Floyd Bennett o godz. 16,35 czasu nowojorskiego, tzn. w 24 godziny 22 minuty po wystartowaniu z Anglii. Ustanowili oni nowy rekord lotu nad Atlantyką ze wschodu na zachód.

W niedzielę 16 bm. ranne wydanie „Kuriera Poznańskiego” nie ukaże się. Następane wydanie „Kuriera Poznańskiego” ukaże się we wtorek 18 bm. po południu o zwykłym czasie.

„Nowiny Poświęteczne” ukażą się we wtorek 18 bm. rano.

Z listów do Redakcji

Nielatwo trafić do Ogrodu Botanicznego

Do Redakcji „Kuriera Poznańskiego”.

W okresie Targów stwierdziłem, że wielu przyjeźdźców nie mogło trafić do naszego pięknego Ogrodu Botanicznego na Jeźcach. Nowe reprezentacyjne wejście, tuż u wylotu ul. Pięknej, jest stale zamknięte, a stare wejście, zwykła furka od strony ul. Botanicznej, nielatwo było znaleźć. Uważam, że należy corychlej otworzyć nowe wejście do Ogrodu Botanicznego u wylotu ul. Pięknej i przy końcowym przystanku tramwajowym linii nr 8 ustawić tablicę orientacyjną. Jeszcze lepiej byłoby przedłużyć linię tramwajową do nowego wejścia przy ul. Pięknej, gdyż od obecnego przystanku jest tu jeszcze 5 minut drogi.

Henryk Naskrent

Poznań, 10 maja 1937.

Zaniedbanie łązierek nad Wartą

Do Redakcji „Kuriera Poznańskiego”.

Uważam, że stan Łazierek Miejskich nad Wartą na Bociance pogarsza się z każdym rokiem. Kiedy w ubiegłym roku przystąpiono do oczyszczania dna basenu na Bociance i po wielu nieudanych próbach puszczono pompę w ruch, zabrano ją po kilku dniach do kąpielni na Solacu. Dno basenu na Bociance nie zostało oczyszczone, a pompa na Solacu się nie przydała, bo podobno spadła po drodze z wozu i uległa uszkodzeniu. Plażą w łąziarkach „czyści się” w sposób niewłaściwy. Jak wiadomo, Warta pokrywa swe brzegi muliem. Muł ten składa się z rzecznego piasku i pyłu pochodzenia roślinnego. Skoro muł wyschnie, to części roślinne rozwieje wiatr i pozostaje piękny, biały piasek. Jest to zjawisko powszechnie znane i każdy może je obserwować na licznych plażach dzikich, które bez pielęgnacji pozostają piękne. Zarząd Łazierek Miejskich uważa warstwę mulu za błoto i mimo protestów publiczności wywozi ten osad kolejką polną, już może trzeci rok z rzędu. W ten sposób plaża nad Wartą w Łaziarkach Miejskich pozabawia się piasku.

prof. dr Kazimierz Cwojdziniński.

Poznań, 11 maja 1937.

Ubój rytualny drobiu

Do Redakcji „Kuriera Poznańskiego”.

Wystarczy przejść się po rynkach poznańskich w dniu targowe pomiędzy handlarzami drobiu, by zobaczyć rzeczy wprost niemożliwe. Drób drobniejszy, jak młode gołębie, na życzenie osób kupujących, zabija się przez ukrecanie ptaków głów. Indyki, gęsi, kaczki i kury zabija się na miejscu w ten sposób, że ptaka układają się na ziemię, rozkładają mu się skrzydła na lewo i prawo, następuje na nie nogami, po czym tępym zazwyczaj nożem zerpieli aż do skutku po gardzieli ptaka. Winę ponoszą nasze panie i gosposie, które żądają od handlarza uboju drobiu na rynku. Handlarz, chcąc zarobić, gotów jest na życzenie kupujących wszystko uczynić. Na rynkach naszych brak jest też dostatecznego nadzoru. Bo cóż na przykład znaczy jeden policjant na tak obszernym targu jak Plac Sapieżyński?

Franciszek Łagoda

Poznań, 7 maja 1937

Uroda - to mocny aflu w życiu kobiety

PUDER
ANTI BA

ag. sl 211/12

Łatwo uderzyć się w głowę

Do Redakcji „Kuriera Poznańskiego”.

Uważam, że markizy nad oknami wystawowymi większości składów w Poznaniu są tak nisko umieszczone, iż przechodząc musi bardzo uważać, aby nie uderzyć się w głowę. Istnieją nawet markizy, które są tak nisko opuszczone, że sięgają przechodniom do piersi.

Poznań, 10 maja 1937. M. K.

Apel do miłośników zwierząt

Do Redakcji „Kuriera Poznańskiego”.

Zwracam się tą drogą z uprzejmą prośbą do litościwych serc, aby zajęły się losiem bezpańskich psów, przebywających w zakładzie przy ul. Palacza. Psy te, jeśli nie zostaną po pewnym czasie wykupione przez ich właścicieli względnie nabyte na licytacji, idą do rakarni na stracenie. Czy nie znajdują się miłośnicy zwierząt, którzyby zechcieli nabyć psy bądź też złagodzić ich los przez dostarczenie zwierzętom lepszego odżywienia?

Ja niestety nie mogę nic dopomóc, gdyż jestem za biedny.

Miłośnik zwierząt.

Poznań, 14 maja 1937.

OPEL OLYMPIA POSIADA WSZYSTKIE ZALETY...

Tani, oszczędny i mocny typ wozu, monfowany według licencji General Motors przez Zakłady Lilpop, Rau i Loewenstein S. A., doskonale nadaje się na nasze drogi. Tylko dzięki doświadczeniu i olbrzymim środkom technicznym General Motors mógł powstać wóz o tak wielkiej wartości praktycznej i tak estetyczny jak OPEL OLYMPIA. Samochód OPEL OLYMPIA obala nasz dotychczasowy pogląd, że kupno i utrzymanie wozu jest kwestią wielkich sum zbyt obciążających przeciętny budżet.

Kareta: zł 5.600.— Kabrio-Kareta: zł 5.800.—

Ekonomiczny, 4-cylindrowy silnik zapewnia niskie koszty utrzymania. Pewnie działające hamulce hydrauliczne i mocna konstrukcja stalowego nadwozia są rekwizytem całkowitego bezpieczeństwa. Doskonale resorowanie, komfortowe wnętrze wozu i obszerny bagażnik pozwalają na długie wygodne podróże.

SPRZEDAWCY REJONOWI: Warszawa, Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Grodno, Gdynia, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Ostrów Wlkp., Poznań, Równa, Rzeszów, Sosnowiec, Wilno, Wrocławek.

ng 42 706

Przed walką o godność króla kurkowego

w Bractwie Strzeleckim w Poznaniu

Poniżej podajemy program z okazji uroczystości zielonoświątecznych 1937 r. Bractwa Kurkowego w Poznaniu:

Dnia 17 bm. o godz. 6 rano pobudka orkiestry wojskowej. O godz. 9,30 zbiórka członków Bractwa w mundurach na dziedzińcu województwa. O godz. 9,45 zdanie raportu przez komendanta Bractwa lub jego zastępcę Królowi Kurkowemu.

O godz. 10 uroczysta msza św. w kościele Farnym. Pierwsze dwa rzędy krzesel rezerwowane dla zaproszonych gości. Miejsce w kościele zajmuje Bractwo 10 min. przed rozpoczęciem mszy. św.

O godz. 15 zbiórka członków Bractwa w mundurach z bronią pod dowództwem brata kapitana Ludwika Rosta przed mieszkaniem prezesa Bractwa brata Michałowicza przy placu Wolności 17, skąd o godz. 15,45 wymarsz ulicami: placem Wolności, Nową i Starym Rynkiem przed Ratusz, gdzie zbierają się członkowie Zarządu i świta Bractwa na czele z królem kurkowym, któremu raportuje komendant Bractwa. Po odbytem przeglądzie nastąpi odmarsz ulicami: Wielką i Wielkimi Garbarami do Szelagu.

Strzelanie zielonoświąteczne otwiera wedle postanowienia statutowego wystrzałem król kurkowy brat Petri. Następnie oddaje się strzały honorowe.

Na czas strzelania wystawionych będzie siedem tarcz.

Tradycyjne strzelania zielonoświąteczne rozpoczynają się w drugie święto Zielonych Świąt po oficjalnym otwarciu uroczystości i trwać będą do czwartku 20 bm., mianowicie: codziennie od godz. 14 do zmroku, zaś w czwartek 20 bm. od godziny 10 do 19 (z przerwą obiadową od godz. 12,30 do 13,30).

Opublikowanie wyników z tarczy królewskiej oraz składanie życzeń przez członków Bractwa nastąpi po ukończeniu strzelania w czwartek, dnia 20 bm. na sali brackiej w Szelagu, a uroczysta proklamacja króla kurkowego odbędzie się w niedzielę dnia 23 bm. na sali brackiej w Szelagu. Podczas proklamacji nastąpi również odznaczenie jubilatów i zwycięzców oraz rozdanie nagród.

W drugie święto Zielonych Świąt, dnia 17 bm. oraz w niedzielę dnia 23 bm. odbędzie się wielki koncert orkiestry wojskowej pułku piechoty pod batutą kapitana mgra Chmielewicz w ogrodzie brackim w Szelagu.

Członkowie Bractwa i ich rodziny mają do ogrodu wstęp wolny za okazaniem legitymacji. Goście placą od osoby 25 groszy wstępnego, przy czym szeregowcy i dzieci niżej lat 16 mają w towarzystwie starszych wstęp wolny.

Napad bandycki na mleczarnię

Gniewkowo (Tel. wł.) Onegdajszej nocy dwóch nieznanych sprawców włamało się do mieszkania kierownika mleczarni Brunona Lewandowskiego w Gniewkowie, pow. inowrocławskiego.

Precyzyjnie przygotowany napad miał miejsce pomiędzy godz. 1 a 2-gą, przy czym bandyci dostali się do wnętrza mieszkania za pomocą wyduszenia szyby w oknie. Trzask spadającego szkła zbudził Lewandowskiego, który — będąc sam w domu — zerwał się natychmiast na nogi. W tej chwili bandyci oddali do niczego dwa strzały z rewolweru, z których jeden ranił Le-

wandowskiego poważnie w ramię.

Następnie napastnicy, którzy byli zamaskowani, związali Lewandowskiego drutem antenowym krępując go do tego stopnia, że się wcale ruszyć nie mógł. Usta zakneblowali mu koszulą oraz zawiązali oczy. Wreszcie zmusili nieszczęśliwego do wydania kluczy do kasy, z której zabrali około 200 zł i zbiegli w niewiadomym kierunku.

Zmaltretowanego Lewandowskiego znaleźli rano sąsiedzi i uwolnili z krępujących więzów. Nieszczęśliwego odstawiono do szpitala, za bandytami zaś policja wszczęła energiczne dochodzenia. (mz)

Niezwykłe harce pioruna

Skoki (ss). Nad Skokami i okolicą przeszła ulewna burza z gradem i licznymi wyładowaniami atmosferycznymi.

W pewnym momencie piorun uderzył w domu mieszkalny inwalidy wojennego Wacława Próchniewskiego, zam. w Skokach-wsi. Piorun wpadł na strych przez zamknięte okno w szczycie, rozbil okno, przebił sufit i dostał się do kuchni, skąd znów przez otwarte drzwi wpadł do pokoju sypialnego; przebiwszy ścianę powró-

cił do kuchni i uderzywszy w cementową podłogę wyleciał przez otwarte okno, by po ścianie powędrować do ziemi.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności Próchniewska odniosła tylko porażenie kończyn obu nóg, które przy zastosowaniu środków zaradczych odzyskały swą władzę. Również 9-letni chłopczyk doznał czasowego ogłuszenia, podczas gdy reszta domowników wyszła z tej niezwykłej przygody bez szwanku.

Chłopczyk utopił się w rowie

Nowy Tomyśl (np). W ub. czwartek w godzinach popołudniowych dzieci rolnika Ottona Zellmera ze Szarek, 3-letni chłopiec i 5-letnia dziewczynka, poszły zbierać kwiaty do pobliskiego rowu. W pewnej chwili chłopczyk potoczył się, wpadł do głębokiego rowu, napełnionego wodą, i utopił się. Dziewczynka widząc, że jej braciśzek zanurza się we wodzie, przywołała rodziców. Poczynione przez rodziców zabiegi, by uratować dziecko, nie odniosły już skutku.

W tym samym dniu na miejsce wypadku przybyła komisja sądowno-lekarska w celu dokonania oględzin zwłok.

Piłka przyczyną śmierci

Dama sławek (bd). Przy sadzawce gminnej hawilo się kilku chłopców w piłkę. W pewnym momencie piłka wpadła do sadzawki i 12-letni Onufry Makowski wskoczył za nią do wody. Chłopiec nie umiejąc pływać znalazł śmierć w sadzawce. Wszelka pomoc okazała się spóźniona i ze sadzawki wydobyto już tylko zwłoki nieszczęśliwego chłopca.

JARMARKI

— * ŚREM. Jarmark bez straganów na konie, bydło, nierogacizne i produkty rolne odbędzie się we wtorek 18 bm. na targowicy miejskiej przy drodze do Kawcza.

Z GDYNI I WYBRZEŻA

— * GDYNIA. 23 bm. o godz. 10 zostaną dokonane uroczyste poświęcenie kaplicy i klasztoru oo. franciszkanów w Gdyni (wzg. Marsz. Focha). Poświęcenia dokona J. E. ks. bisk. Stanisław Wojciech Okoniewski, po czym zostanie odprawiona msza św. i przemówienie J. E. ks. biskupa.

Jak się dowiadujemy, toczące się od dłuższego czasu układy pomiędzy p. dr Zegarską a oo. jezuitami w sprawie dzierżawy gimnazjum w Orlowie dobiegły końca. W sobotę 8 maja podpisano kontrakt, mocą którego oo. jezuiti od początku roku szkolnego otwierają w Orlowie gimnazjum męskie i liceum bifurkacyjne. Losy natomiast szkoły powszechnej nie zostały jeszcze przez oo. jezuitów rozstrzygnięte. — Uzależnione są one od konferencji ks. dyrektora z odpowiednimi władzami szkolnymi, która odbędzie się już w dniach najbliższych.

Szczegółowe informacje dotyczące gimnazjum, liceum czy ewentualnej szkoły powszechnej, podadzą oo. jezuiti do wiadomości ogólnej za dni kilka na łamach prasy i przez specjalne ogłoszenia plakatami.

S/s. „Kościszko“ przybył dnia 11 bm. do Dakaru, skąd po zabunkowaniu węgla ruszył w dalszą drogę. S/s „Pulaski“ dnia 11 bm. minął przylądek Finisterre, znajdując się 681 mil od Boulogne — sur Mer dokąd przybędzie dnia 13 bm. o północy. Po wyokrętowaniu pasażerów i zabraniu dodatkowo nowych, statek wyruszył tegoż dnia w dalszą drogę do Gdyni.

FELIETON KULTURALNY

O Rusinku i granicach naturalizmu

Napisał Zygmunt Wasilewski

Gość w naszym domu — Niermal zwiastun... — „Pluton z Dzikiej Łąki“ — Topografia Krakowa — Autografizm — Fakty mają mówić — Różnica z Morcinkiem — Nadmierne „świadcstwo“ — Stabilizacja — Sztuka i kultura — Do dyskusji.

ZAWIERAJĄC znajomość z młodym pisarzem, z obostrzoną ciekawością przypatrujemy się jego postaci duchowej. Wchodzi nowy znajomy do naszego salonu. Cokolwiek by się mówiło o powszedniości chleba, jakim jest książka, to jednak książka beletrystyczna ma w sobie coś reprezentacyjnego. Jest to gość z niecodziennego świata, gość z tych regionów, skąd się widzi życie oczyszczone z cech, jakie mu nadaje przypadek i plotka, życie podniesione do swej typowości czy symbolu, a więc życie, w którym wszystko ma swoje znaczenie. Gość to interesujący, niepowszedni, zwiastun; czytelnik gotów przyjmować go jak Gospodarz przyjmował Wernyhore...

Nie dobrze państwo robią, uśmiechając się w tym miejscu. Zetknięcie z książką powinno zawsze wywołać swoisty nastrój, pochodzący z uświadomienia, że jest to zetknięcie ducha z duchem. Ale o tym potem.

W takim nastroju brałem do ręki powieść Michała Rusinka pt. „Pluton z Dzikiej Łąki“. Jest to już trzecia powieść tego autora; przedtem ogłosił powieści: „Burza nad brukiem“ i „Człowiek z bramy“. Tamte znam tylko z opinii. I ten bruk, i ta brama, i ta łąka — to wszystko z topografii Krakowa. Autor jest dzieckiem tego miasta, tam mieszcał się świat jego młodości. Przeżyciami swymi dzieli się z nami, a są to studia, poczynione nad proletariatem krakowskim. W ostatniej powieści opisuje dzieje garstki młodzieży gimnazjalnej, spędzającej godziny pozaszkolne na Dzikiej Łące koło nasypu kolejowego, dziś już zabudowanej. Rzecz działa się przed wojną.

Opowiadanie nosi na sobie piętno wybitnie autograficzne. Poznać tak dokładnie życie szkoły od strony popularnej, może tylko uczestnik. Rusinek jest bezwzględnie szczerzy, nie tai przed czytelnikiem niczego, co było za jego młodości tajemnicą ławek szkolnych. Dzikiej Łąki i przeżyć wewnętrznych chłopca, przedostającego się z dzungli proletariackiej Krakowa przez szkołę do społeczeństwa. Z takich studiów jak Rusinka powieść lub Jana Wiktora „Orkan na ugorach“ układa się obraz kultury polskiej w postaci tryptyku. Pierwsza część — to dół społeczeństwa, skąd społeczeństwo czerpie materiał ludzki na użytek swej cywilizacji; druga część (środkowa) to szkoła, gdzie przedstawione są procesy hodowlane młodzieży, rodzaj filtru, przez który przesączają się ten materiał; wreszcie ubocznie — góra społeczeństwa, w szczytach swoich dziejotwórcza, dokonyująca hodowli, za nią odpowiedzialna.

Tryptyk taki, ze społecznego krajobrazu Małopolski zachodniej sporządzony, jest bardzo ponury. O tym z góry wiadomo. Na specjalne jednak studia zasługuje Kraków we wszystkich trzech polach tryptyku, miasto zdezoriorowane w instynktach, żyjące murami pełnymi tradycjami, obumarłe w ludziach.

Rusinek w podanej nam garstce życia pokazuje, jak bardzo zanieszczone jest podłoże moralne życia krakowskiego — i to nie wśród proletariatu jedynie. Owszem bodaj nawet lepiej się dzieje wśród proletariatu, gdzie nie brak dowodów, że przechodzą się w zdrowiu cnoty, wśród ludu na wsi wyhodowane. Krzewicielem złych obyczajów w szkole jest synek profesora uniwersytetu, wychowany w wygodach wśród książek, krzewicielem zła jest pedagog-polonista. Zarazka idzie z góry. A gleba jest podatna, bo przeżarta nędzą materialną.

Moralu tego autor — oczywiście — nie wypisuje, pisarz to bowiem no-

woczesny, wyręczający się w tym względzie wymową faktów, realistycznie przedstawionych. Wystarczy jednak przyłapać go na ustawianiu „kąta widzenia“, aby dostrzec tendencję. Widzi rzeczy pod kątem radykalizmu społecznego, miłosiernego w krytyce tylko w stosunku do Żydów. Rusinek Żydów w Krakowie nie dostrzega, tak do nich przywyki, a to jest przecież główna przyczyna tych niecnot, które opisuje, jak rozpusta, łapownictwo, austrofilskość i w ogóle brak podstaw moralnych w życiu osobistym i w organizacji społecznej.

Powieść Rusinka należy do kate-

gorii studiów bezpośrednich, czynionych nad własnym życiem i najbliższego otoczenia. Narzuca się zestawienie z powieściami śląskimi Morcinka. Zestawienie bardzo pouczające pod tym względem, że wyjaśnia, ile zależy w tego rodzaju powieści od stanu zdrowia duchowego w autorze samym. Okulary Morcinka są czyściejsze, dlatego więcej światła w jego widzeniu i więcej optymizmu. Środowisko proletariatu górniczego na Śląsku jest zdrowsze, bliższe ziemi, bardziej wydyscyplinowane w rygorach tradycyjnego obyczaju i pogłębione duchowo więżą religijną. Na Rusinka duszy legła swym wpływem niezdrowa atmosfera ludu, który w mieście zatracił dawny obyczaj, a nie

może zdobyć nowego. Jeżeli Rusinek dobywa ze swych doświadczeń jakieś światło, które nam pozwala rozpoznać w jego ludziach ślad bogo-podobieństwa, to osiąga to dzięki dobrej naturze, która zachowała w sobie swą miłość synowskiej, oraz dzięki instyngtowi patriotycznemu, drzemające-
mu jak iskra w popiele.

Te dwa światła, przeblaskujące w mroku książki Rusinka przynoszą czytelnikowi pewną ulgę, dają bowiem do myślenia, że autor jednak czegoś szuka, że sobie świeci, jak górnik w swym bieda-szybie. Gdyby nie to, byłby przekonany, że autorowi chodziło jedynie o zebranie materiału drastycznego.

Nie zaprzeczam Rusinkowi dobrej woli, że chciał talentu swego użyć do złożenia świadectwa prawdziwego, ale muszę stwierdzić, że popełnił wiele, co przekracza potrzebę tego świadectwa, że jest obciążony psychicznie i przez to szuka popisu w opisywaniu brudu tylko dla własnej przyjemności.

Po przeczytaniu takiej książki, jak ta Rusinka, budzi się w duszy czytelnika kulturalnego reakcja, którą dyskusyjnie mogłoby tak wyrazić:

— Wdzięczny jestem panu, panie autorze, za informacje o warunkach, w jakie młodsze klasy gimnazjalne w Krakowie się wychowują. Jako publicysta i wychowawca skorzystał z nich. Ale czy nie byłoby lepiej materiały ten przesłać wprost instytucjom wychowania publicznego? A dalej — skąd ja „przychodzę do tego“ (jak mówi w Galicji) żeby wraz z panem dzieleć rozkosz estetyczne pławienia się w psychologii rozpusty, a tym bardziej w jej fizjologii?

Jest to sprawa ogólniejsza, a dotyczy higieny duchowej, będącej jedną z najważniejszych dyscyplin życia kulturalnego. Zasadnicza tendencja rozwojowa procesów kultury zmierza do wyzwolenia człowieka z więzów cielesności zwierzęcej. Jest to dążenie — mówiąc gwarą Oleandrów krakowskich — „niepodległościowe“, polega bowiem na właściwym duchowi pragnieniu wolności. To, co w sferach wyższej kultury zauważyć możemy jako schludność, wstydlwość, towarzyską umowność (konwencjonalizm), unikanie brutalności i naturalizmu w mowie i postępowaniu, — to są wszystkie zdobycze kultury duchowej, stabilizujące obyczajowość na najwyższym poziomie, jaki udało się danej społeczności zdobyć.

Nie jest to bynajmniej pierwszozna wymagania takiej stabilizacji. Osiągnął ją w wysokim stopniu lud wiejski, doszła do niej społeczność mieszczańska w dawnej Polsce, do wysokiego poziomu doprowadziła swój „protokół“ kultura szlachecka. Ale rozwój w tym kierunku nie ustaje. Dzisiejsza klasa oświecona pracuje nad swoją kulturą i to świadomie, bo pragnęłaby, jako sfera produkująca, wytworzyć styl dla całego społeczeństwa.

W tej pracy pisarze odgrywają wielką rolę — rolę arbitrow. Oni to są owymi zwiastunami lepszych form i wyższej treści życia kulturalnego, które z nimi — jak wspomnieliśmy — wkracza do naszego domu. Drzwi przed nimi stoją otworem, są upragnieni. Ale to nie daje im prawa wnoszenia do naszego domu naturalistycznego fetoru zaułków, w których wypadło im studia prowadzić. Obowiązuje pisarzy schludność przynajmniej, jakiegoś przystosowanie do ideału kultury obyczajowej w najwyższych sferach danej epoki.

Sztuka — powiadacie — co innego, miarą jej wartości jest artystyzm, kultura — co innego; ona jest wartością życiową. Ale sztuka nie może mieć przywileju niszczenia życia. Można opisywać piekło, nie tylko Kraków, ale nie dawać w dziele podręcznika grzechu i złego smaku obyczajowego. Ale na to w sztuce jest sposób, mianowicie pokonywanie materiału silną koncepcją wewnętrzną, aby pisarz nie był tylko spiszywaczem i niewolnikiem swych przeżyć, ale twórcą. Pisarz musi mieć osobiście kulturę wysokiego poziomu, tego poziomu, na którym nieprzywitością jest lubować się w ciechami cielesnymi.

Sprawa ta domaga się gruntownej dyskusji. Ja ją tylko potrącam.

Warszawa

Przekleństwo talentu

Z dotychczasowych wyników ankiety „Wiadomości Literackich“ o stosunku pisarzy do kwestii żydowskiej mogłoby się zdawać, że pisarze polscy pałają miłością do Żydów niemal bez wyjątku. Do tej pory bowiem jeden tylko głos Aleksandra Świętochowskiego odznaczał się głębszym ujęciem sprawy żydowskiej w Polsce, na ogół zgodnie z żywotnymi interesami narodu. Wszystkie zaś inne wyrzucenia w ankiecie przepojone są albo klimem liberalizmem bez krzty troski już nie tylko o rozwój polityczny i gospodarczy ojczyzny, ale także o czyistość narodowej kultury, albo też wręcz „żydolibstwem“, jak np. u Emila Żegadłowicza. Prawdziwa to „zmo- ra“ literacka.

W ostatnim numerze „Wiadomości Literackich“ wypowiedzi o kwestii żydowskiej p. Ksawery Pruszyński, który oświadcza się ze swoim szacunkiem dla Żydów, a sprawę emigracji żydowskiej zaleca traktować jako wewnętrzną kwestię Żydów samych, przy popieraniu ich dążeń w tym względzie. Podnosi dalej p. Pruszyński „wkład kulturalny żydostwa“ obciążając m. i. Jana Kochanowskiego „długiem“; zaciągnięciem wobec kultury hebrajskiej przez przełożenie „Psalmów“. Wielkie to upraszczanie rzeczywistości kosztem poety z Czarnolasu...

Najkapitałniejsze są jednak gospodarce propozycje p. Pruszyńskiego w związku z kwestią żydowską. Pisze on, że Żyd, w którego kramie zaopatrywał

się chłop od wieków, ma najlepsze wyuczucie, jaki towar znajdzie zbyt na rynku chłopskim, i dlatego proponuje — „presunięcie, możliwie jak największe, kapitałów żydowskich do przemysłu“.

To cała już niemal Polska walczy z zalewem gospodarczym żydowskim, a obecnie na plan pierwszy tej walki wysuwa się odżydzenie handlu hurtowego i przemysłu, a p. Pruszyński namawia właśnie do jeszcze większego zażydzenia przemysłu! Ba, to samo chciałby widzieć i w odniesieniu do wielkiej własności rolnej.

Trudno polemizować z tymi poglądami. Świadczą one o elementarnym braku orientacji w rzeczywistości polskiej. Są tylko efektowne, a to mało dla poważnie traktującego swój zawód publicysty.

P. Pruszyński przedstawia się jako konserwatysta. Kiedy bawił w Hiszpanii, to z czerwonego Madrytu pisał jak najczernerwszy z czerwonych — w kraju Basków zaś był „plus catholique que le Pape“. Pisał pięknie i barwnie, bo jest istotnie utalentowany. Z poza tęczyowych jednak barw jego korespondencyj wyłaniały się wrażenia, które budziły w czytelniku wątpliwości. A jakże p. Pruszyński mógł sobie zdać sprawę z rzeczywistości hiszpańskiej, gdy nie rozumie rzeczywistości polskiej? Stroił ją w barwy swego pióra. I to się nazywa przekleństwem talentu. A szkoda...

„Hitlerjugend“ a młodzież polska

Jak wiadomo, dnia 1 grudnia 1936 r. wydana została ustawa o organizacji młodzieży tzw. „Hitlerjugend“. Według dosłownego brzmienia ustawy „cała młodzież niemiecka na terytorium Rzeszy jest objęta przez „Hitlerjugend“ i w „Hitlerjugend“ wychowana ma być duchowo i obyczajowo w duchu narodowego socjalizmu dla służby dla narodu i narodowej wspólnoty“.

Z chwilą wejścia w życie tej ustawy aktualną się stała sprawa należenia do „Hitlerjugend“ młodzieży polskiej.

Związek Polaków w Niemczech dla wyjaśnienia tej tak ważnej sprawy zwracał się kilkakrotnie do min. spraw wewnętrznych Rzeszy. Ustne zapytania poprzedzał cały szereg piśmiennych interwencji, w których Związek Polaków wyraźnie występował ze zdaniem, że polska młodzież nie może należeć do Hitlerjugend, „Bund Deutscher Mädels“ i „Jungvolku“ ze względu na swoją polską przynależność narodową. Związkowi Polaków oświadczone w ministerstwie, że polska młodzież nie potrzebuje należeć do wymienionych niemieckich organizacji narodowych i, że lokalne władze organizacji „Hitlerjugend“ otrzymały odpowiednie wskazówki, aby wśród młodzieży polskiej nie werbowali.

Związek Polaków zapewniano dalej, że podjęte zostaną zarządzenia, aby nieupośledzono młodzieży polskiej z powodu nieprzynależenia do „Hitlerjugend“, a w szczególności nie pomijano jej przy przyjmowaniu do nauki ucz-

O ile mimo tego przynależnych do polskiej młodzieży miało się wzywać do wstępowania do „Hitlerjugend“, „B. D. M.“ i „Jungvolku“, należy powołać się na swoją narodowość polską.

Na marginesie tej sprawy tak — zdawałoby się — wyjątkowo przychylnie załatwionej dla Polaków, rodzą się jednak mocno niewesołe myśli, oparte na doświadczeniach ubiegłych dni. Ilez to już takich solennych obietnic najwyższych czynników niemieckich słyszeliśmy, a jakże inaczej wyglądała codzienna praktyka organów administracyjnych i organizacji partyjnych.

Wolelibyśmy, żeby Polacy w Niemczech mieli faktyczną swobodę należenia czy nienależenia do organizacji nie w drodze wyjątkowych zarządzeń, ale z mocy ustaw, czyli ażeby sytuacja była podobna do położenia, w jakim rozkwita życie niemieckie w Polsce.

DOBRY GUST I WASZ WŁASNY INTERES składają was do kupowania krawatów firmy „KRAWAT POLSKI“. ale czy wiecie, że jesteśmy jedyną w Polsce firmą, szyjącą krawaty wyłącznie z własnych, przez siebie utkanych materiałów? Czy wiecie również i to, że reprezentujemy wyłącznie polski kapitał i wyłącznie polskie ręce?

Polskie materiały, polski kapitał i prac polskiego robotnika znajdziecie wyłącznie w krawatach firmy „KRAWAT POLSKI“.

A zarazem znajdziecie tu najniższe ceny i największy wybór towaru — żądajcie więc tylko krawatów z firmy „KRAWAT POLSKI“ w Łodzi.

ag 13 009

Deotyma, wnuczka Żółtowskich

Napisał Adolf Nowaczyński

Safona polska, Sybilla, wieszczka, harfiarka, druidessa, profetessa, „z Bożych śpiewaków ostatnia” a w życiu cywilnym Łuszczewska Jadwiga w Poznaniu, na ziemi dziadów swoich, bawiła dwukrotnie.

Raz w jesieni w r. 1856, a raz w zimie w r. 1883.

Ten drugi raz niech sobie opisze ktoś inny, my tutaj zajmiemy się wizytą pierwszą.

Deotymę właściwie bagatelizuje się i pozycję jej w literaturze przemilcza. Zyla długo, przeżyła się, odeszła trzydzieści lat temu już jako jakaś zasuszona słynna mumia, sprawiano jej przewspaniałe pogrzeb i po nekrologach jak zawsze przesadnie dętych, szumnych i patetycznych, natychmiast o niej z kretesem i do cna zapomniano. Jeszcze za życia wieszczki, w okresie Młodej Polski, zdegradowaliśmy ją, pomniejszili, nawykpiwali co się zmieszcilo. W dwadzieścia lat po jej śmierci wyszedł pamiętnik Faleńskiego, poety „Meandrów”, gdzie sponiewierana jej pamięć, insynuacje i zarzuty najniesprawiedliwsze, które dopiero zdementował i w puch rozbił w specjalnej pracy A. Kraushar.

Teraz gdy się z bardzo już oddalonej perspektywy patrzy na tę epokę najpóźniejszej niewoli i ugniotu trójbaborowego, należy jednakże sprawiedliwiej i obiektywniej odnieść się do tego bądź co bądź niezwykłego zjawiska literackiego, przyznać Deotymie z powrotem duże zasługi, no, i w ogóle zająć się nią, exhumować, przywrócić wieszczce jej stary fotel na Parnasie. Wypisuje się tam teraz całe tomy o Goszczyńskim, o Zaborowskim (sic!) o Berwińskim (słusznie!), o Narcyzie, ba, nawet o Makrynie, o Ludwice Sniadeckiej, a żadnej poloniście (których imię: Legion) nie wpadnie do głowy pomysłu, żeby zmonografic monumentalnie autorkę bądź co bądź: „Paniłki z okienka” i „Branek w jassy-rze”.

A przecież byli czasy, byli, kiedy Deotyma nie tylko świeciła „na ruinach”, ale pochodnię polskości-dzierżyła i nosła w swoich dziewczyczych rączkach. Najcięższe czasy Paskiewicza i Berga, przed i po sześćdziesiątym trzecim! Wieszczka Wielkiej Emigracji siedziała w Paryżu i Rzymach, a w opuszczonej, zmartwiałej, zdeptanej, ugniecionej stolicy wieszczyła Ona. A kiedy trzeba było, znalazła tyle sił w sobie, żeby ukochanemu ojcu towarzyszyć własnowolnie na Sybir.

No, i pisała, pisała poematy, dramaty, epopeje, powieści w sensie tradycjonalistyczno-ultra-narodowym ku pokrzepieniu serc i podtrzymaniu ducha w szerokich rzeszach. Umieli to ocenić i uczcić swego czasu nawet najwięksi w narodzie. W holdzie dla niej pisał Norwid wiersz dziękczynny („Rzeczowistość a Marzenie”), w holdzie u schyłku jej życia na czwartkowych jej literackich zebraniach częsty gość, Sienkiewicz piastował godność „klucznika”; w zaraniu zaś jej życia Mickiewicz na wieść o świetnych improwizacjach uczcił ją takim dytambem (w skrócie):

To nie marnej błyskawicy
To natchnienia ognień szczyry
Nie skowronka drzące kręgi,
Co tam kwili gdzieś wysoko,
To silny polot orlicy
Co pewna swojej potęgi
W nadchmurze szybuje sfery...

Widzę jak się chwila zbliża
Gdzie uwieńczy swe natchnienie,
Gdzie Cię nazwie pokolenie
Deotymo: Wieszczką Krzyża!

Musiała więc jednak swego czasu grać wielką rolę w życiu duchowym swego narodu Deotyma, jeżeli i Mickiewicz i Sienkiewicz odnosili się z najwyższą rewerencją do jej osobistości a nie jeno... „osobliwości”, jak jadowicie ocenia i określa Wieszczkę z Warszawy kostyczna pamiętnikarka... Moraczewska.

Pierwszą wizytę złożyła Poznaniowi wnuczka generała Żółtowskiego, kiedy liczyła dwadzieścia kilka wiosenek i od niedawna dopiero debiutowała nie jako poetka, ale jako improwizatorka. Wilkońska pisze o tym w swoim sztambuchu: „panna Jadwiga Łuszczewska pojechała do Berlina, a stamtąd ma się udać na Rugię i zwiedzić świątynię Światowida”. Sama zaś Deotyma notuje w swoim znów sztambuchu o tej podróży lakonicznie: „zaczęta w r. 1856 od Lechowego Gnieszna i Popielowej Kruszewicy. Zajrza-

łam do Poznania, gdzie gorące przyjęcie rozgrzało mi serce i natchnęło nie jedno gorące przemówienie”. Lakonicznie tedy, ale wyraźnie, że jak Anteus dotknęła matki Tetydy wielkopolskiego dziadkowego gruntu i tu nabrała sił i rozpędu twórczego.

Wyjechała po raz pierwszy w świat z ojcem. Matka, wybitna intelektualistka i sawantka (członkini rzymskiej Akademii literackiej „Arcadi”), aczkolwiek tu miała całą swą rodzinę, została w Warszawie. Na pielgrzymkę kształcącą wybrał się z Deotymą ojciec. Mieli zwiadać różne staropolskie i słowiańskie zabytki, pamiątki, grodziszczą, bo panna Jadwiga szykowała się do pisania poematu na wielką skalę o Polsce w Pieśni, baśni dziejowej o Piastach, Lechach, Sieciechach, Goworkach itp. Trzeba było zatem kolekcjonować materiał także wizualny i krajozrazowy. Papa szambelan też intelektualista i współredaktor „Biblioteki Warszawskiej”, miał w tym swej ukochanej młodziej latorośli pomagać (starsza Jolanta wyszła za Komierowskiego). Poznań był bramą wypadową na Lechickość i na dalszą Słowiańszczyznę z dawną już zgermanizowaną. Zna-

Deotyma

niku. Zamieszkała u stryjostwa Adamów Łuszczewskich, gdzie też „łożowała” ciocia wojewodzina la comtesse Wodzińska, patronująca poecie już w Warszawie w swych apartamentach w znanym nowym domu Olchowiczów w Alejach Jerolimskich. Dlatego się tu wymienia ten dom, bo wówczas był to jedyny murowaniec w zadrzewionych półlesnych murawą zieloną „asfaltowanych” Alejach Jerolimskich.

Pierwsza w Poznaniu recepcja galowa była u stryjostwa, druga u państwa Niegolewskich, po czym abfahrt nach Berlin.

Można sobie wyobrazić, jak rumor powstał w Poznaniu na wieść o tym, że zjeżdża panna fenomen, o której improwizatorskiej genialności pisała już i niemiecka prasa nazywając ją Wunderfräulein („Polnische Sybille”). Opo-wiadano sobie, że takie improwizatorki bywały tylko w starożytności dalekiej, u pragermanów, a jedna taka kiedyś w Wenecji, a zwała się Kassandra Fedele. Kto nie był proszony do Adamostwa Łuszczewskich, ten miał

nadzieję poznania Druidessy w następny dzień u Niegolewskich. „Soirée” było wieczorem oczywiście, nie żadna five o'clock tea czy fix. Proszeni byli wszyscy na ósmą, ale pierwsze karoce z rodziną bliższą i dalszą podjeżdżały już chyba o godzinie siódmej. Wieszczka miała swój ustalony ceremonial wchodzenia do salonu, kiedy już był nadkomplet, wszystkie kanapy poobsadzane, mężowie, papowie, fатыganci oraz epuzery pod ścianami. Wchodziła z ojcem, kamerjunkerem J. C. Mości Aleksandra Wtorego...

Tym razem zapalono wszystkie „stearynowki” w dwóch pająkach i w kandelabrach. Stąd zapewne upał a nawet nad-upał.

Scisk był nieopisany. Tout Posnannie. Tualety „barażowe”, „tiulowe”, „fularowe” i cała bizuteria rodowa, żeby się nie dać tym „Warszawiankom”. Żółtowsy oczywiście w komplecie i z Jarogniewa, i z Czacza, i z Kęsina (Janowie). Na generalnej kanapie jedna Bnińska, jedna Czapska, jedna Mycielska. Objezierze przyjechało, Oporowo przyjechało. Piękna pani Nimfa Łacka i jeszcze chyba urodziwsza pani Kościelska. Pani domu ze Skarzyńskich Teofila Adamowa Łuszczewska miała kłopot (by nie było blamaży i kome-raży), na której kanapie posadzić z Hersztupskich Taczanowską, a jak najdalej od niej Izabellę Kurnatowską, a co zrobić z Turnią, która się spóźnia, a już wszystkie kanapska natłoczone aż trzeszczą. Z Niegolewskich byli, zdaje się, dwie, jedna née Skórzewska, a druga jutrzejszej recepcji gospodyni Wanda z Kwileckich. Czy panna Emilia Szaniecka była, to nie całkiem stwierdzone, jak również czy zaryzykowała pani Konstancja Wood-pol primo voto Lubińska, Mickiewicza... Egeria. Morawskich było, zdaje się, dwóch, starszy Józef i młodszy general-poeta, autor przemilańskiego „Dworku mojego dziadka”. Z innych literatników Jaroehowski i Bentkowski, i musiał być pewnie Moty; a w każdym razie nie było ani Libelta, ani Berwińskiego... „czerveńców”... Jeżeli Eugène Breza był, to musiał sypać złośliwościami i przed i po improwizacji...

W pewnym momencie drzwi się otwierały i pilotowana przez wujenkę wojewodzinę i przez papę szambelana wchodziła wieszczka.

Bibianna Moraczewska, lokalna wielkość, uchodząca w tej „koterii”, zdaje się, za nudną grafomanke (nulla propheta in sua patria), zionąca, zdaje się, niepohamowaną zawiścią (na widok tych ceregieli), opisuje wieszczkę z Warszawy złośliwie druzgocąco. Choć Deotyma słysząc to i owo o ostrym języczku względnie ozorku regionalnej celebrité, od razu próbowała ją skaptować („Deotyma cieszyła się, że mnie poznała, tak znakomitą Polkę, jak się wyraziła”), to jednakże tym łazieniem się przymilanckim nie przekupiła fatalnie nastawionej „tutejszej”. Píše bowiem Moraczewska o polskiej Safonie: „tłusciutka i szeroka blondyna z grubymi rysami”, „a gdzie brwi ani znaku”... „w rozmowie zimna”, „konwersacja z nią trudna”, „jednym słowem wcale nie sympatyczna”...

Co słówko to kłamstewko lub przesadka. Bowiem było wszystko wprost przeciwnie. Jedna jedyna prawda, że... blondyna.

OSTATNIE PRZYDROŻNE DRZEWA

Mojej z marłej Matce

Stąpamy cicho,
na palcach,
jak bociany,
Półmrok z żelaza lany
ciężko wzdycha
w walce z czasem.
Stajemy teraz z dwu stron
nad szlakiem białego łoża.
Za nami kołysze się wieczność —
wieczności plon —
przez wieczność zasiane zboże.
Stajemy z dwu stron
cisi,
milczący,
jak mnisi.
— O, nie!
Oddechem szeleszczące drzewa
— Dlaczego w naszych koronach
ptak nie śpiewa?
Przed nami,
pod nami —
pod drzwiami —
droga śnieżycie biała.

Łoże:
łoże boleści.
Dlaczego nie ryczy skala?
dlaczego nie ryczy morze?
— Nic końca drogi nie wieści.

Twierz twoja sucha,
głucha.
Pod białym śniegiem nieruchome nogi.
— Czy wiesz, co ciebie czeka
u kresu tej drogi?

Ach, nie!
ach, nie! to nic nie znaczy.
Sześć par oczu
nie w kres ten, lecz w ciebie patrzy.
O, oczy!
Mówimy,
że
umiemy.
Stoimy:
ból, zamiast słońca, doskwiera:
ostatnie przydrożne drzewa.

LEONARD TURKOWSKI.

Deotyma z ojcem na Syberii

Po prezentacjach, egzageracjach, konwersacjach i palpitacjach następowala... improwizacja.

Stawała w środku Druidessa, splatała ręce, oczy w przestrzeń nieruchomo. I wtedy zadawano. Ci to, tamci tamten temat: malarstwo, miłość, kamienie, klejnoty, wino, kobieta, śpiew, ojczyzna, Gopło, Warta, kwiaty, gwiazdy, owoce...

Potem się uciszalo. Wieszczka zamysłona, z głową opuszczoną zaczynała chodzić w około na środku salonu, po czym stawała i w śmiertelnej ciszy, przy której można było słyszeć jak komar dybie na muchę, zaczynała wierszowany długi monolog, najpierw piano i lente, potem staccato, con brio.

Ze lubila owoce, więc o owocach... o jabłku. Jabłko w rajku, jabłko Parysa, jabłko Wilhelma Tella, jabłko Newtona. Ojciec gdzieś z boku przy stoliku szybko stenotypował (sic!), a Harfiarka deklamowała. Czasem 5 minut, czasem 15, a bywało, że pełne pół godziny. Kiedy finiszowała przeważnie ciężko wymęczona, blada jak widmo i już ślaniająca się, wybuchał orkan sarmackich oklasków i otwierała się kaskada komplementów, superlatywów, ekstaz, przeważnie w języku francuskim (sic!). Choćby było o Leszku i Goworku... po francusku. Choćby o Dąbrowsce i Rzepisze... po francusku. Choćby o ucieczce Henryka Walezego, to... po francusku. Taki to już był wtedy obyczaj, konwenans jak nad Wisłą tak nad Wartą w „towarzystwie” w noblesie obowiązujący...

U Niegolewskich proponowała Moraczewska chytrze improwizację na temat: „Gopło”. Ale Deotyma się nie dała skusić. Na słowo Gopło trudno rymy znaleźć, omal jedyny: „kopło”. Wobec czego twarda Bibianna pisze w pamiętniku: „w improwizowaniu jest trochę łamanych sztuk”; „nie podnosi bogactwem wyrazów ani świeżością myśli”...

O tak! Tej trudno było dogodzić, czyli jak się wówczas mawiało „ukontentować”. Jednak jakie tam bywały te improwizacje, to bywały, w każdym razie na wcale wysokim poziomie myślowym, z dużą inteligencją i erudycją, a językiem wzorowym. I jeszcze w każdym razie podnieść należy, że kapłanka narodowego Znicza z ery Paskiewicza musiała mieć też sporo estetycznego smaku i wrodzonego autokrytycyzmu, skoro zdobyła się swego czasu na rzadkie w historii literatury autodańce. Właśnie bowiem w tym sezonie 1856 i 1857 napisała sobie, czyli dosłownie przelała na papier sześć tysięcy wierszy o Sobieskim, a dwanaście tysięcy wierszy o Piaście, razem osiemnaście tysięcy wierszy. Kiedy skończyła i przeczytała, doszła do przekonania sama, że to już jest jednak tylko woda alias kicz, względnie knot a po prostu blacha. Wobec tego, choć „cały naród” czekał, Deotyma zdecydowała się na autodańce, czyli nie drukować, nie wydawać, a schować do szuflady w kantorku (biurku) ad graecas calendae.

Nie można nie przyznać jej, że to był jednak gest piękny zaparcia się siebie czyli bohaterstwa.

A że w ogóle napracowała się w życiu ciężko w winnicy Pańskiej, że napimprovizowała się przez lat omal pięćdziesiąt i to często przed audytoryum bęcwałów, matolów, „lafiryndów” i dewocji, więc zasługuje na rewerencję, na respekt a nawet na polonistyczną exhumację.

Drugi raz była w Poznaniu w rocznicę setnicę, dwóchsetnicę Odsieczy Wiedeńskiej. Wtedy też jej gościnne występki odczytane odbyły się bardzo interesująco i ciekawie.

Ale o tym już niech z łaski swojej opowie... sequens...

ADOLF NOWACZYŃSKI

Listy z Bydgoszczy

Sztuka i najmłodszy

W tym samym mniej więcej czasie, kiedy to nasi sportowcy brali tego w skórę na Olimpiadzie berlińskiej, — w tym samym czasie, na innym forum międzynarodowym, w Chellenham w Anglii, odniosła Polska bardzo poważny sukces. O sukcesie tym jednak mało komu u nas wiadomo, no — bo kłóby chciał zainteresować się na serio sprawami Międzynarodowego Kongresu Ligi Nowego Wychowania. Dzienniki angielskie natomiast informowały wyczerpująco o przebiegu obrad Kongresu — i one to właśnie rozniosły szeroko wieść, że na Wystawie Szkolnych Rysunków i Prac Ręcznych — zdobyła Polska pierwsze miejsce. Zwycięstwo to nie było jakie, jeśli się zważy, że we wspomnianej wystawie wzięło udział szkolnictwo: angielskie, francuskie, niemieckie i i., że reprezentowane były Stany Zjednoczone, Japonia, Z. S. S. R., ba — nawet Chiny. Mimo tak licznej i poważnej konkurencji okazało się, że jedynie prace polskie cechuje równy, wysoki poziom, że nie są one rezultatami przypadku czy improwizacji, lecz (co najbardziej zdumiewało sprawozdawców angielskich) świadczą o konsekwentnej, metodycznej, doskonałej wynikającej pracy nauczycielstwa.

Ekspozyty polskie wzbudziły jednak nie tylko zachwyt ale i — pożądanie. Znaczna ich część nie wróciła już do kraju, ale została przez uczestników Kongresu rozwieszona w szeroki świat. W zamian — organizator działu polskiego, instruktor Min. W. R. i O. P. p. Buczkowski — przywiózł do Polski bogatą kolekcję rysunków szkół zagranicznych. Kolekcja ta po raz pierwszy wystawiona została na widok publiczny w Muzeum Szkolnym w Bydgoszczy.

Na tej jedynie w swoim rodzaju wystawie, na której obok prac małych Anglików wisiły zgodne rysunki dzieci japońskich, amerykańskich, francuskich, niemieckich i norweskich można było zajrzeć nie tylko do szkół rozrzuconych na całej kuli ziemskiej, ale co więcej — do dusz najmłodszych obywateli wszystkich niemal części świata. Można było przekonać się, co przeżywa cym się interesują, co widzą i jak smarują wytworny John,

prostoduszny Bobby, sprytny i zdolny Pierrot, ciężki Franz i daleki, skośnoki Akiko, czyli Ikuo. Mały John maluje najchętniej angielskie statki i morza, Yankee Bobby — ulice swych olbrzymich miast i wigwamy Indian, Franz — armaty i krowy, a skośnooki Akiko maluje gałęzie kwitnącej wiśni lub biały szczyt świętej Fudzi.

Mały Akiko maluje zupełnie inaczej niż John i niż Pierrot. Kocha się w szczegółach a farb używa ostrożnie i tylko po to, by iluminować kolor rysunek. Z natury i z wyobraźni maluje niechętnie, ale za to w zdobnictwie nie zna niecierpliwości i miary. Zamalowuje swymi dekoracjami płachty papieru napewno dłuższe niż on sam.

John i Pierrot za to nie boją się farby. Malują szeroko i z wściekłym rozmachem. Rysują byle zbyć. Rysunek ich nudzi i wszelka dąbanina. Byłoby wreszcie już zacząć malować. Farb nie żałują nic a nic. Na drobiazgi nie zwracają uwagi. Mniejsza o to, że koń ma pięć nóg i że pióra na głowie Indianina dłuższe są niż on sam. Ale za to maść konia trafiona jest wspaniałym a wódz indyjski pyszni się oszołamiącym bogactwem najintensywniejszych barw.

Jeśli o barwy idzie, to do najpyszniejszych rezultatów dochodzą mali Francuzi. Zestrajają kolor tak śmiało, z takim nieomylnym poczuciem harmonii, że niektóre prace ich robią wrażenia dzieł dojrzałych impresjonistów, czy nawet pointylistów. Nic dziwnego, że ojczyzną wielkiej rewolucji impresjonistycznej była Francja, gdy kilkuletnie jej dzieci już zdradzały tak nadzwyczajne wyczucie koloru.

A nasze dzieci? Jak przy tych przeróżnych pracach John'ów, Franz'ów i Akiko'ów przedstawiają się wysiłki naszych Wojtków, Jasiów i Andrzejków?

Pierwsza zaraz uwaga jaka przy porównaniu naszych i cudzych rysunków się nasunie, to sprawa — materiałów. Dzieci cudzoziemskie dysponują materiałem pierwszorzędnym. Pyszny papier, nieograniczone rozmiany kartki i z wspaniałą a najodpowiedniejszą do studiów farba — tempera — stwarzają idealne możliwości

pracy. A nasze Jaśki i Wojtki malować muszą najtańszą, więc też i bardzo kiepską akwarelę, na małych, taniutkich kartkach. Dobrze jeszcze, gdy choć tak mizerne materiały dzieci nasze wogóle posiadają. Znam nauczycieli uczących rysunku w szkołach powszechnych, którzy u swych kolegów z gimnazjów wypraszały kartki zużyte, by dzieci niezamożne pracować mogły choć na odwrotnej, gorszej stronie papieru.

Polski nauczyciel rysunku pracuje zaiste w najtrudniejszych bodaj warunkach. Największym jednak jego wrogiem jest zupełny nieomal brak zrozumienia dla odpowiedzialnej jego pracy. Wciąż jeszcze naukę rysunku traktuje się jak piątą kołą u wozu. Wciąż jeszcze pokutują fatalne przesady i błędy zeszłowieczne, które sprawiały, że nasze wykształcenie szkolne w zakresie humanistycznym miało kierunek zbyt jednostronnie literacki.

Z całą słuszością stwierdził prof. Wł. Kozicki, że wiadomości z dziedziny techniki, teorii i historii sztuk

*) Wł. Kozicki: „H. Rodakowski“.

plastycznych, które wynosił z gimnazjów nasz maturzysta, równały się mniej więcej — zeru. I tu szukać należy głównej przyczyny niesłuchanie niskiego poziomu kultury estetycznej naszego społeczeństwa. W latach ostatnich nie jedno zmieniło się już na lepsze. Choćby i to, że nauczania rysunku w szkołach nie powierza się, jak ongi, pierwszemu lepszemu dyletantowi. Dziś, w znakomitej większości polskich szkół pracują artyści, pedagogowie plastycy. Dokonali oni już nie mało dla kultury estetycznej uczniów. Nie trudno sobie wyobrazić, do jak imponujących wyników dojść by mogli, gdyby t. zw. nauki rysunku nie wypychano poza nawias przedmiotów „obowiązkowych“. Miejszy nadzieję, że ustalane obecnie programy liceów przywrócą „naucze rysunku“ miejsce jej należne. Ze sztuka nie pozostanie za progiem nowej szkoły polskiej. Bo sztuka, w zakresie sobie właściwych środków jest nieodzowna w pracy nad wychowaniem jednostek, które by zrealizowały lepszy, szlachetniejszy, doskonalszy typ człowieka.

MARIAN TURWID

NA ŁAMACH PRASY LITERACKIEJ

P. PREZYDENT RZPLITEJ WYBAWICIELEM LITERATURY

Jak mało jeszcze jesteśmy wyrobieni i dojrzałi pod względem kulturalnym, o tym m. in. świadczy brak umiaru w osądach faktów i zjawisk literackich. Jesteśmy przeważnie niesłuchanie przesadni w wyrażaniu dodatnich ocen. Wszystko co się u nas pojawiło, — „jedynie w swoim rodzaju“, „kongenialne“, „rzecz niezwykła“, „olbrzymi talent“, „wspaniałe dzieło“ itd. Ile tych zachwytów, ile entuzjizmów! I w pewnej chwili, gdy się o tym pomyśli, ile to mamy pięknych talentów, ile to nadzwyczajnych książek chociażby w bieżącym już roku się pojawiło z „Zakłętymi rewirami“ Worcella na czele — człowieka ogarnia przerażenie. Bo przecież nasze „aparaty odbiorcze“, nasze mózgi niebawem odmówią posłuszeństwa, przepracują się od wehłaniania tych genialności, zatną się i już!

To z jednej strony. A z drugiej — biadania nad strasliwym upadkiem kultury i literatury polskiej, namiętne oskarżenia, jeremiady, drugogocze potępienia. W porównaniu do zagranicy jesteśmy niczym, nie się u nas nie robi, same miernoty, tandeta itd.

Typowym przykładem tego drugiego stanowiska jest artykuł p. Aleksandra

Bocheńskiego p. t. „Kulturkampf“ w „Polityce“. Tenor tego artykułu brzmi: „Nauka nasza upada... literatura Polski upada... „Miernoty jakimi są zawalone nasze księgarnie — oto wszystko — stwierdza wreszcie autor — czym może się pochwalić Literatura Rzeczypospolitej“. Tak to stanowczo i energicznie zatławił się p. Bocheński z dzisiejszą polską rzeczywistością kulturalną.

Ale p. Bocheński nie ogranicza się tylko do jej potępienia i surowego oskarżenia, on również wynajduje lekarstwo. I tu już niedowarzenie umysłowe osiąga swój punkt szczytowy. Posłuchajcie tylko:

„Skąd ratunek przyjąć może? Zapewne nie od grupy feldfebli i kryptokolektywistów. Ratunek przyjąć może i musi od strony wysokiego autorytetu naukowego, który jest i autorytetem państwowym — od Pana Prezydenta Rzplitej. Do niego zwracają się oczy tego wszystkiego co nie jest jeszcze chamską dziczą: stoimy przed Rubikonem z jednej strony, którego jest odrodzenie, z drugiej ostateczna kapitulacja przed skondensowaną głupotą i rozwodnioną anarchią“.

KŁOPOTY FINANSOWE P. A. L-u

O Pał-u pisze i mówi się często, rzadko jednak o sytuacji finansowej tej instytucji. A nie przedstawia się ona zbyt różowo, jak to wynika z jej świeżo wydanego rocznika, zawierającego trzechnie jej istnienia i działalności. Zbigniew Kucharski omawiając to wydawnictwo na łamach „Tygodnika Ilustrowanego“ (nr. 19) pisze: „Kiedy zapoznajemy się z działalnością PAL za ubiegłe trzechnie, niepodobna przeczać, że PAL walczy z niedostatkiem i znajduje się w opresjach materialnych zbyt ciężkich nawet na naszą osławioną koniunkturę. Nie posiadanie własnego budżetu i jakichkolwiek funduszy zmusza PAL do przycinania zamysłów i czasowego zawieszania powziętych już najpożyteczniejszych ustanowień. Mam tu na myśli Nagrodę Młodych, zmniejszoną w ubiegłym roku o tysiąc złotych oraz stypendia literackie, których ostatnio nie przyznano w ogóle, bo nie miano z czego“. Wskutek braku pieniędzy nie wypełniony zostaje jeden z najistotniejszych obowiązków instytucji, jakim jest troska o byt pisarza, zwłaszcza młodego. Ale i „nie wiele lepiej prezentują się możliwości PAL w zakresie wprowadzenia w obieg i przywrócenia czytelnictwu celniejszych utworów literackich. Własny rocznik tłoczony z największym wysiłkiem nie może PAL zakładać planów wydawniczych i zapowiadać na określony termin druku współczesnych utworów poetyckich czy znakomitych korespondencyj“.

NASTAWIENIE LEWEGO POLICZKA

Taki tytuł nosi artykuł Paula Claudela w 18 nr. „Kultury“. Znamienny autor francuski snuje rozważania na temat znanego cytatu z Ewangelii: „Jeśli ktoś cię uderzy w prawy policzek, nastaw mu i lewy“. Słowa te posłużyły za pretekst wrogom Kościoła do twierdzenia, jakoby chrześcijaństwo głosiło nie sprzeciwianie się złu, że chrześcijaństwo to „doktryna ze wschodu w rodzaju buddyzmu i islamu, szkoła rezygnacji, fatalizmu i śmierci“. Twierdzeniu temu Paul Claudel przeciwstawia się zdecydowanie, historia bowiem Kościoła mówi nam coś zupełnie przeciwnego. Słowa Chrystusa o nastawieniu lewego policzka to nie jest uległość i rezygnacja, to jest „gest zaczepny, pełen niebezpieczeństwa i groźby. Albowiem nas biją w twarz, ale my godzimy w samo serce. Jest to użycie gwałtu. Nastawiając lewego policzka przechodzimy do ataku i z napastnika, godzącego w człowieka czynimy napastnika godzącego w Boga...“

Oryginalne wywody Claudela ilustrują znakomicie wieczną żywotność, świeżość słów Chrystusowych, rzecz by się chciało — ich modernistyczność.

ALEKSANDER ROGALSKI

Na marginesach książek

Trzy książki niepowieściowe

Zbieram w niniejszym felietonie trzy książki ani tematem, ani formą nie powiązane ze sobą — niezmiernie jednak ciekawe i godne omówienia. Ponieważ zaś felietony moje omawiają najczęściej książki beletrystyczne, powieściowe — to też, gdy czasem zrobi się odchylenie od tego zwyczaju ku wydawnictwem publicystycznym, nie można zbyt pedantycznie zwracać na to, aby wszystkie omówione dzieła miały jednakowy charakter i formę.

Na pierwszym miejscu stawiam książkę, która dopiero przed dwoma tygodniami ujrzała światło w trytyki księgarskich, a która ze względu na swą wagę i doniosłość szeroko przez całą prasę niewątpliwie będzie omawiana. Mam na myśli rewelacyjne dzieło francuskiego autora A. G. Michela pt. „Państwo w okowach masonerii“, świetnie przez dr K. M. Morawskiego przetłumaczone i pieczołowicie przypisami opatrzone.

Książka Michela wyróżnia się bardzo wydatnie z pomiędzy literatury antymasonskiej, wydawanej u nas ostatnimi czasy. Wyróżnia się przede wszystkim swoim charakterem dokumentarnym. Większa część kilkusetstronicowego dzieła to cytaty, dokumenty, listy, przedruki artykułów. Ten materiał dokumentalny podany jest w sposób tak dokładny, tak opatrzone wszelkimi niezbędnymi sprawdzeniami, że nie można mieć żadnych wątpliwości co do jego znaczenia i autentyczności.

Ale to dopiero jedna cecha omawianej książki. Inną jej wartością jest wszechstronność. Nie ogranicza się do jakiegoś jednego aktualnego zagadnienia, ale daje szeroki i wszechstronny obraz działalności masonerii na przestrzeni kilku okresów historycznych. W miarę czytania książki uzyskuje czytelnik coraz szersze perspektywy, coraz jaśniej i logiczniej tłumaczą się fakty, które — podane w oderwaniu — nasuwać mogłyby wątpliwości. Siegając w głąb historii Francji XIX stulecia odkrywa Michel szeroki i sumien-

nie opracowany plan opanowania przez masonerię całokształtu francuskiego życia publicznego, plan, który w znacznej części został, niestety, zrealizowany, przekraczając granice republiki i rozsznuwając liczne sieci na kraje całej uropy.

Druga część książki omawia już sprawy najzupełniej współczesne. Ale też dopiero na takiej historycznej podbudowie są one zrozumiałe i jasne. Infiltracja wpływów masonerii we wszystkie najbardziej decydujące sprawy polityczne Europy powojennej — w zobowiązania i układy międzynarodowe, w działalność instytucji genezykarnych, w poszczególne pociągnięcia kominternu — w tych i wielu innych wypadkach została dokładnie w książce przedstawiona, przy czym autor wywodzi swoje popiera szerokie niedających się podważyć dokumentów.

Tych kilka słów o „Państwie w okowach masonerii“ to — rzecz prosta — zaledwie pierwsza zapowiedź wszechstronnego omówienia, jakie się tej książce należy i jakie niewątpliwie pojawi się na łamach „Kuriera Ponańskiego“ Dla czytelnika, szukającego książki godnych przeczytania sygnał jednak dany jest już obecnie.

Druga z trzech omawianych książek jest praca Stanisława Wojciechowskiego, b. Prezydenta Państwa pt. „Spółdzielnie rolnicze“. Profesor Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego ujmując swój temat oczywiście fachowo w sposób daleki od traktowania literackiego. Wychodzi z istniejących stosunków polskich, stwierdza cofanie się ruchu spółdzielczego w Polsce współczesnej, wykresła drogi, którymi ruch ten powinien iść w przyszłości. O tej stronie książki wydadzą opinię specjaliści.

Dla niefachowca praca ta interesująca jest z dwóch powodów. Przede wszystkim przez to, że zawiera ona bogaty materiał porównawczy i przykładowy z krajów o wysokiej kulturze nie tylko ekonomicznej. Współcześ-

ność życia gospodarczego z wysokim poziomem oświaty powszechnej i rozwojem życia kulturalnego w kraju o strukturze rolniczej (np. Danii) z przykładów, zawartych w książce Wojciechowskiego, wyłania się ze szczególną plastyczką i starczyć może za nieodpartą argument w aktualnych dziś u nas polemikach na temat przebudowy ustroju wsi polskiej.

Drugi powód interesowania się tą książką przez niefachowca tkwi w charakterze poruszanych w niej tematów. Sprawa wsi, sprawa ruchu ludowego, sprawa kierunku życia dwudziestu kilku milionów mieszkańców Polski nie schodzi z rozmów i dyskusyj prasowych. Praca Wojciechowskiego jest dla tego tematu przyczynkiem bardzo ważnym; nie teoretyzuje, nie szuka przedwcześnie syntez, ale omawia jedno z działań konkretnych, jakie powinno być podjęte na wsi polskiej.

Wreszcie trzecia książka. Napisana ona została dla starszej młodzieży, przydać się jednak może doskonale i starszemu czytelnikowi, choćby tylko dla sprawdzenia wiadomości i spraw już znanych. Angielski ekonomista Alan Dane napisał „Łatwą ekonomikę“, popularny i przystępny wykład podstawowych pojęć i procesów ekonomicznych. Książka ta, opatrzone licznymi rysunkami i wykresami, została obecnie wydana w tłumaczeniu polskim.

Wartość dzieła polega na specjalnym sposobie wykładu. Autor wybiera szereg najważniejszych tematów ekonomicznych i wyjaśnia je, tłumacząc systemem obrazowym; na przykładach znanych z potocznego życia. W ten sposób treść pojęć ekonomicznych, którymi operuje każdy człowiek współczesny, zostaje wyjaśniona trybem możliwie najprostszym i najdokładniejszym.

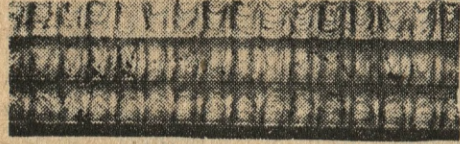
JÓZEF KISIELEWSKI.

Wszystkie powieści znajdują się w Wypożyczalni Książek Wł. Wilak, Podgórná 10 Marsz. Focha 50 abonament 1.50 zł miesięcznie.

Nowiny techniczne

Kwiaty na stali

We współczesnej technice do najbardziej rozpowszechnionych tworzyw należy stal, wyrabiana dziś w najróżnorodniejszych gatunkach i odmianach, zależnie od tego, do jakich celów ma służyć. Stalowne nasze są dziś olbrzymimi laboratoriami chemicz-

Stal damasceńska, której wzór układa się w liniach falistych.

nymi, gdzie w specjalnych piecach inżynierowie niby średniowieczni alchemicy, operując ściśle dobranymi temperaturami i dodając inne uszlachetniające metale, rafinują płynny metal w olbrzymich piecach elektrolitycznych, aby w rezultacie otrzymać gatunki stali o takich właściwościach, o jakich niedawno jeszcze nikomu się nie śniło. Stal nierdzewna, stal kwasoodporna, specjalne stale magnetyczne i antymagnetyczne, to nieliczne tylko odmiany, należące do normalnej produkcji nowoczesnej stalowni. Żaden jednak z nowoczesnych gatunków stali nie zdobył sobie takiej sławy, jak stal starożytnych płatnerzy z Damaszku, słynna stal damasceńska, łącząca w sobie wysoką wartość z czarownym pięknem.

Fabrykacja stali damasceńskiej, przez długie wieki owiana mgłą tajemnicy, nie ograniczała się tylko do samego Damaszku, który wprawdzie był najważniejszym ośrodkiem wytwórczości broni, jednak najlepsze gatunki stali damasceńskiej pochodziły z Indyj, w Europie zaś tajemnicę mistrzów damasceńskich zdołali przeniknąć nie mniej sławni płatnerze mediolańscy.

Sławę swą stal damasceńska zawdzięcza temu, że odznaczała się właściwościami nie spotykanymi wówczas w innych gatunkach stali, a więc wielką elastycznością, ciągliwością, a równocześnie znaczną twardością. Nie mniej zaś broń ze stali damasceńskiej pokryta była filigranową siecią żyłek, układających się w naifantastyczniej-

Stal damasceńska z tak zwanym wzorem tureckim.

sze wzory, często zaś w regularnie powracające motywy kwiatów.

Prace ówczesnych mistrzów budzą tym większe zdziwienie, że wykonywano je przy pomocy bardzo prymitywnych urządzeń. Dziś wprawdzie stal damasceńska zatraciła wszelkie znaczenie, gdyż nowoczesne stale przewyższają ją znacznie pod względem właściwości technicznych, nie mniej

jednak ostatnio powraca się znów do zastosowania jej w różnych wyrobach zdobniczych i artystycznych, przeznaczonych co prawda tylko dla amatorów, gdyż wyrób tej stali jest bardzo kosztowny.

Tajemnica piękna stali damasceńskiej, dziś już zupełnie wyjaśniona, polega na użyciu różnych, spawanych w ogniu ze sobą surowców. W starożytności łączono zazwyczaj bardzo elastyczny gatunek stali, pochodzący z Malej Azji, ze stalą bardzo twardą i szklaną, pochodzącą z Persji. W Europie, szczególnie zaś w Mediolanie, łączono bardzo twardą stal z żelazem. Praktycznie odbywało się to w ten sposób, że układano obok siebie na zmianę cienkie pręty z obu gatunków surowca, następnie wiązkę tę rozgrzewano w ogniu i wykuwano z tego pla-

Stal damasceńska z wzorem w kształcie pawiego pióra.

ską sztabę. Sztabę tę przecinano na kilka części, które układano na sobie, po czym w ogniu skuwano je znów w jedną całość, wyciągając znów na długą sztabę. Następnie sztabę tę rozgrzewano ponownie do czerwoności i skręcano ją jak śrubę. Po ponownym spłaszczeniu sztaby skręcone włókna materiału tworzyły cienkie, filigranowe linie, które były tym subtelniejsze, im częściej powtarzano cały przebieg pracy.

Trzeba wiedzieć, że starożytni mistrze byli przede wszystkim mistrzami cierpliwości i manipulacje te powtarzali po kilkanaście, a nawet kilka-

dziesiąt razy, przy czym często też, aby otrzymać pewien specjalny, regularny wzór, wbijali w rozgrzaną sztabę przeróżne ornamenty za pomocą odpowiednich stempli stalowych, których krój należał do najtroskliwiej strzeżonych tajemnic fabrykacyjnych. Po wykończeniu pracy np. klingi, i o-szlifowaniu powierzchni nacierano kwasami, wskutek czego włókna materiału miękkiego zostały wytrawione, podczas gdy włókna twarde, bardziej na działanie kwasu odporne, pozostały jako lekko wypukły ornament.

Wynikiem tej niezwykle cierpliwiej pracy była nie tylko pięknie zdobiona powierzchnia, lecz także wysoka wartość materiału jako takiego, gdyż częste przekuwanie stali było zarazem procesem dokładnego rafinowania stali, podobnego w skutkach do rafinowania w nowoczesnym piecu elektrolitycznym.

Wielką niedogodnością tego sposobu pracy są duże straty na surowcu, gdyż do wykucia np. dwóch kling o wadze 1,5 kg potrzeba nie mniej, jak 50 kg surowca, z którego część spali się w ogniu, część zaś odpada jako odpryski podczas kucia.

Poza stalowymi pracami zdobniczymi, wyrabianymi w Europie, produkuje się dziś jeszcze broń białą ze stali damasceńskiej w krajach wschodnich, jak np. w Persji, Japonii i w Indiach, gdzie zachowało się jeszcze duże upodobanie dla broni ozdobnej.

Stal damasceńska ozdobiona wzorem róży.

OPERA

„DOMEK TRZECH DZIEWCZĄT“

Zapytałby ktoś może, w czym tkwi tajemnica osobliwego uroku i sentymentu, jaki po dziś dzień opromienia tę najmilszą bodaj i najpopularniejszą z operetek. Czy słuchacza-widza emocjonuje fakt oglądania „trzech aktów z życia Szuberta”, w których historyczna autentyczność wątpli nie byłby skłonny, czy też to, że rozkoszuje się on wdziękiem i czarem niespożytych szubertowskich melodii. Pewnie, że jedno i drugie musi tu mieć znaczenie, jak to bywa zawsze tam, gdzie muzyka i teatr wzajemnie się wspomagają. Żywość no i kasę „Dreimädelhausu” uświęciła już dawno tradycja. Dziś nikomu to nie zadziwi ani nie zaboli, kiedy się dowie (lub mu się to przypomnia), że osnowa sceniczna została zaczerpnięta bynajmniej nie z pierw-

szej ręki, tj. z biografii kompozytora, ale wzięta z romansu Bartscha o Szubercie pt. „Schwammerl”, co po polsku tłumaczy się „grzybek”. Mianem tym przyjaciele wiedzący dobrotliwie przezywali Szuberta mając na względzie jego pocieszny, a mocno przysadzista, nieco brzuszkowatą figurkę. Ze zaś historię zaprawiła fantazja, to nikomu to wszak nie przeszkadza, bo i któż w teatrze pragnąłby rzeczywistości?

Co najwyżej muzycy kiwają głową, gdy się im każe słuchać fragmentów, powydzieranych z sonat, symfoni, pieśni czy też impromptus, melodii, które pomyslane były przez Szuberta nieraz najpoważniej i w swoich ramach miały nierzadko sens tragiczny, a które bez skrępowań wywleczone na scenę i zastosowane do sytuacji komicznych. Tej to niekoniecznie szlachetnej wiwisekcji dokonali na Szubercie przemysłowy Berté, który z dzieł jego powykręcał, co się dało, i posklejał w kształt do libretta odpo-

Warszawa, w maju.

Pewien mąż przyszedł po południu do domu i powiedział do żony:

„Mam bilety do teatru”. Ucieszona żona odpowiedziała:

„Muszę wobec tego zacząć się ubierać, abyśmy zdążyli na czas”.

Na to mąż:

„O, tak, śpiesz się, bo bilety są już na jutro!”

Stary dowcip, taki z „brodą”, ale wciąż aktualny. I gdyby podjąć starania odszukania jego kolebki, na pewno okazałoby się, że „urodził” się w Warszawie, Murowane!

Zresztą delikatna ironia tego dowcipu jest wciąż aktualna, zwłaszcza jeżeli chodzi o uroczę warszawianki. Mają w sobie tyle kobiecości, kokieterii, słodkiej naiwności, że uważają za rzecz nieodzowną spóźnić się, gdzie tylko się da. Nawet na spotkanie z przyjaciółką, nie mówiąc o randce. Ale szyćtem szczytów wszystkich spóźnień, miejscem, na którym nie wypada zjawić się punktualnie, jest... teatr! Nie kawiarnia otwarta od rana do no-

cy, ani dancing, ani kino, gdzie wchodzi się „kiedy kto chce”, ale właśnie teatr. Może dlatego, że na afiszach widnieją zawsze tłusto wydrukowana dokładna godzina rozpoczęcia przedstawienia? Zresztą zaszczytu tego dostępują także koncerty. Im ważniejszy — tym więcej spóźniałskich.

To już tak się „milo” ułożyło, że do teatru grającego o ósmej przychodzi się dobry kwadrans później; jeżeli teatr gra 8,15, kurtyna napewno podniesie się tuż przed dziewiątą. Nie lepiej na koncercie, choćby nawet był transmitowany przez radio i tym samym zależny od minutowego programu radiostacji.

Charakterystyczne, że przeważnie spóźniają się tzw. kartkowicze. Przecież ryzykują jedynie opłacenie garderoby, więc można się spóźnić. Zresztą pierwszy akt to zazwyczaj mało ważne gładzenie. Żeby taki ulomek kulturalno-towarzystki usiadł choć cichutko w ostatnich rzędach. Gdzie! Pcha się na przód (darmocha, zwykle siedzi w pierwszych rzędach), depce zasłucha-

nym i wpatrzonym na scenę sąsiadom po lakierkach, trąca, głośno przeprosza, a także „objężdża” biletera, że mało uprzejmie wskazał miejsce. A biedny aktor patrzy ze sceny i — niestety — musi wygłaszać tylko słowa roli. Choć język często go śwędzi..

A na koncercie? Dyrygent już podnosi batutę, solista już siedzi przy fortepianie, lekkie skinienie ręki i popłyną dźwięki symfonii. Wtem trzask drzwi, szelest jedwabnych sukien, skrzypienie trzewików i parkietowej podłogi. To kochani Spóźniałscy nr 1. Bo po nich zjawia się następni. Nastrojny pryska, dyrygent zdenerwowany, solista stara się na nowo skupić, no i koncert wypada — powiedzmy — przeciętnie.

Zupełnie odwrotnie dzieje się tuż przed zakończeniem przedstawienia. Na scenie jeszcze grają i łatwo domyślić się, że za kilkanaście minut nastąpi finał. Ale część publiczności już się niecierpliwi. Słychać szmerki, stuk krzesel, tu i ówdzie ktoś przedwcześnie zdążył ku wyjściu, a gdy tylko kurtyna zaczyna opadać — ku drzwiom rusza kotłujący się tłum. Byłe przedje dotrzeć do szatni i tam stoczyć łokciami i „uprzejmymi” słowami o-ostatnią walkę. Tłok, ścisk, jakby pożar wybuchł. Tłoczą się mężczyźni, tłoczą wytworne damy nie bacząc na fryzury i kreacje, Okropność!

Tak już jest zawsze; po prostu nagminny zwyczaj. Piszę o tym dlatego, że — jakby dla kontrastu — temat ten

Do Paryża

Wycieczki:

10-dniowe co tydzień . . . z 295,—

14-dniowa (morzem) Gdynia-Le Havre, powrót koleją przez Berlin (14—27. 8.) . . . z 345,—

Pielgrzymki do Lourdes 7—19. 6., 4—16. 7., 12—24. 9. z 360,—

Kontyngent paszportowy ograniczony. Zaleca się wcześnie zgłoszenia.

FRANCOPOL

Poznań, św. Marcina 58. Tel. 41-04
ng 42 805

wiedni. Nie da się zaprzeczyć, że w tym łączeniu „kawałków” wykazał Berté zręczność niepoślednią, a kto nie zna, lub nie pamięta szubertowskich tematów w ramach im właściwych, ten będzie miał pełnię muzycznego zadowolenia. Musimy też pamiętać, że w swoim czasie tzw. komponowanie kompozytorów było szczególnie modne. W ten sam sposób nie oszczędzono Szopena, Schumanna, Liszta, a nawet dostojnego Palestriny, który posłużył Hansowi Pfitznerowi za temat do opery.

Na scenie naszej „Domek” odrestaurowano i odświeżono dekoracyjnie w duchu epoki, w czym już głowa i zasługa p. Z. Szpingera. Szubert, którego powierzono p. Peterowi, jest w sam raz oryginalny, dzwoniący i ujmujący nieśmiały, p. Fontanówna śpiewa Hanię z wdziękiem i sentymentem, a w grze przemysłowej wystrzkuje dobrze efekty roli. Sympatyczne wrażenie sprawia Szober p. Wiśniewskiego, nie chybiamy czaru przemily duet staruszków (pp. Trojanowska, Sen-decki), rasowo reprezentuje śpiewaczkę Grizi p. Fedyczkowska — aby wspomnieć choćby pozycje najważniejsze. Orkiestrę starannie prowadzi p. Buchwald, scherzo p. Grabowskiej oraz menuet w wykonaniu baletu z solową partią p. Bończy oklaskiwano bardzo chętnie.
Z. S.

JAKANIE oraz inne zaburzenia mowy usuwa wieloletni Zakład Lecznicy D-ra J. ŻYŁKIEWICZA WARSZAWA, CHŁODNA 22 Prospekty kancelaria wysyła bezpłatnie.
ng 42746

Koncert symfoniczny

Ostatni koncert Orkiestry Symfonicznej stoł. m. Poznania w bieżącym sezonie odbędzie się we wtorek dnia 18 bm. o godz. 20 wieczorem pod dyrekcją dyr. dr. Zygmunta Latoszewskiego. Program składa się z utworów klasycznych Beethovena, Haydna, Correlliego.

Jako solista wystąpi znakomity wiolonczelista Günher Schulz - Fürstberg i odegra koncert D-dur Haydna z towarzyszeniem orkiestry.

poruszono w pewnym licznych towarzysztwie, w którym znalazło się szereg osób znajdujących się pod urokiem Poznania, spędził w nim cały tydzień podczas Targów. Wygłaszało same hymny pochwalne: że niby Żyda nie było na lekarstwo, że czysto, dużo zieleni, ludzie pogodni, porządnie, czysto ubrani. Słowem: kultura, łączność z Zachodem.

Byli tacy, którzy nie mogli się nadziwić, że w operze — spóźniwszy się o kilka minut — musieli uwertury wysłuchać w foyer, że na widowni była ci-sza, że nikt przed końcem przedstawienia nie wypadł do szatni. Albo w kinach. Zamknięte seanse, miejsca numerowane, żadnego deptania po nogach, kręcenia się i zasłaniania ekranu i żadnego pchania na salę przed seansem. A gdy w stolicy jedno z kin wyświetla „Sen nocy letniej” ponumerowało krzesła i urządziło zamknięte seanse, były scysy i złośliwe uwagi na temat... dzikich zwyczajów!

Tak to jest w tym małym Poznaniu, niepodłym mieście. Okazuje się, że doroczne Targi w stolicy Wielkopolski są nie tylko przeglądem naszego rozwoju gospodarczego, dorobku przemysłowo-handlowego, ale w bliższym zetknięciu z życiem i zwyczajami Poznania potrafią przybyszowi dać dużo dobrego dla ducha i serca.

Dlatego też coraz częściej głowy zwracają się ku zachodowi.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

DWOJE WIELKICH SPIEWAKÓW PRZYBYWA DO POZNANIA

W nadchodzący czwerek usłyszymy w teatrze Wielkim „Rigoletta” w niezwykłej obsadzie. Gildę będzie śpiewała Toti dal Monte, partię tytułową wykona Luigi Montesanto.

Nazwiska te są znane nie tylko czytelnikom działu teatralnego i muzycznego. Dzięki radiu, które roznosi przedstawienia rzymskiego Teatro Reale i mediolańskiej opery La Scala po całym świecie, nasi radiosłuchacze nie tylko wiedzą o istnieniu tej pary artystycznej, lecz słyszeli ją — a tylko nie widzieli. Wiedzą, że Toti dal Monte jest jedną z najświetniejszych śpiewaczek liryczno-koloratury świata, że dzieli ten rozgłos chyba tylko z Mercedes Capsir i z Lilly Pons. Tak samo im wiadomo, iż Luigi Montesanto zajmuje miejsce w pierwszym szeregu wielkich włoskich barytonów średniego pokolenia, tak jak Stabile, Tagliabue, Mancini, Inghilleri, Bergioli, (aby wymienić paru) a kontynuuje tradycję działających jeszcze do dzisiaj takich śpiewaków jak Franci, de Luca, Stracciari, Galeffi i Rossi-Morelli.

Dzięki głośnikowi znają nasi miłośnicy opery ich niezwykle artystyczny, co wprawniej- szym pozna Toti dal Monte po srebrzystym

dźwięku, Montesanta po sile i pięknej barwie głosu. Jeszcze przed kilku dniami można było rozkoszować się sceną obłąkana w „Lucji z Lamermooru”, śpiewaną po mistrzowsku — z Rzymu czy z Mediolanu — bo tego się nie pamięta — przez Toti dal Monte, której towarzyszył Beniamino Gigli jako Edgar. Teraz będziemy mieli rzadką okazję usłyszenia ich wprost, bez tajemniczego pośrednictwa eteru i mechaniki, a nadto zobaczymy czym na scenie są i jaki jest fluid ich bezpośredniego na słuchaczy wpływu. Gdy w następnym sezonie zapowiedzą ich nam przez mikrofon, będziemy mieli o co oprzeć wyobraźnię, odbierającą teatr jako widowisko i wspierającą słuch. Wcześniej czwartkowy będzie istotnie niezwykłym.

We wtorek koncert symfoniczny w tym sezonie ostatni w sali teatru Wielkiego. Na programie dwie symfonie: Haydna nr. 6 i Beethovena nr. 1, oraz Corelliego Concerto grosso nr. 8. Solistą będzie słynny wiolonczelista niemiecki Guenther Schulz-Fuerstberg, który wykona Haydna koncert D-dur. Dyryguje dr Zygmunt Latoszewski.

LITERATURA

„Historia przed sądem współczesnej literatury”. Na taki temat mówił w Wilnie na śródzie literackiej literat lwowski p. Teodor Parnicki.

KTO MA LISTY DYGASIŃSKIEGO?

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o zamieszczenie:

Szanowny Panie Redaktorze!

Za pośrednictwem Pańskiego poczytne- go pisma zwracam się do przyjaciół, znajomych i wszystkich posiadaczy listów mego śp. Ojca Adolfa Dygasińskiego o łaskawe podanie mi swego adresu.

Dziękując Szan. Panu Redaktorowi za zamieszczenie mego wezwania, pozostaje z wyrazami wysokiego szacunku

Zofia Wolertowa
6 Sierpnia 32/18, Warszawa.

Apel p. Zofii Wolertowej popieramy jak najusilniej. Prosimy naszych czytelników, aby zechcieli przesłać pod podanym przez nią adresem wszelkie informacje o listach Adolfa Dygasińskiego, jakie by posiadali. Znakomity autor „Myślikówka, czyli Godów Zycia” czeka na zbiorowe wydanie swych dzieł, w którym winna się znaleźć i jego listowna spuścizna. Przyczyniając się do tego aktu wdzięczności względem świętego pisarza, spełnia się uczynek ważny dla kultury narodowej.

TEATR

Ile daje Kraków na dramaty? Piszą nam z Krakowa (kr): W ubiegłym roku budżetowym miasto dopłaciło do budżetu teatralnego 258 000 złotych gotówką. Budżet na rok bieżący (do kwietnia 1938) wynosi w projekcie 615 000 złotych. Podniesiono go znacznie, w szczególności dotacje na wystrój dekoracyjny sztuk. Dzięki zabiegom dyrekcji dyrektora Frycza podniosła się bowiem frekwencja publiczności, a przedstawienia mają wysoki artystyczny poziom.

Co grają w Wilnie? Po występach Jaracza z zespołem warszawskiego Ateneum wystawiono angielską sztukę „Złoty Wieniec” z pp. Żmijewską i Wiczorkowską, Zastrzężyńskim i in.

Polska sztuka w Berlinie. Romana Niewiarowicza znaną w Poznaniu sztukę na dwie osoby, pt. „I co z takim zrobić?”, wystawił berliński teatr „Die Komedie”.

Teatr w Kaliszu. Ze świeżo wydanej książki p. Kazimierza Stefańskiego pt. „Teatr w Kaliszu — kartki z przeszłości”, dowiadujemy się jakie teatralne tradycje miało to dawne miasto wojewódzkie. Na podstawie dokumentów, zapisów i podań z archiwum warszawskich i poznańskich, starych gazet, współczesnych druków i literatury odtworzył autor losy zespołów teatralnych występujących na kaliskich deskach scenicznych. Gościł tutaj w 1800 r. niebyle kto, bo sam Wojciech Bogusławski, otwierając po raz pierwszy w tym mieście występy teatralne. Przybywał niejednokrotnie i później, a za jego przykładem odwiedzali Kalisz i inni dyrektorzy teatrów ze swymi zespołami. Jak widać z wywodów autora społeczeństwo kaliskie reagowało żywo, a teatr cieszył się poparciem. Losy teatru omawia autor aż do przedwiośnia powstania styczniowego, kończąc swą kronikę na roku 1861 (J. St.).

ZE ŚWIATA FILMU

Stradivarius na filmie. W Rzymie nakreca się wielki film na ile życia Antoniego Stradivariusa, słynnego lutnika z Kremony. Zainteresuje to niewątpliwie miłośników gry skrzypcowej, a także właścicieli prawdziwego Stradivariusa, których ostatnimi czasy sporo w Polsce przybyło...

NAUKA

Z Polskiej Akademii Umiejętności. Wydział Filologiczny odbył posiedzenie naukowe z odcytem prof. U. P. dra T. Grabowskiego: „Literatura Braci Czeskich w Polsce w XVII wieku”.

Stosunki kulturalne polsko-rumuńskie w XIX w. P. S. Łukasik zamieścił w „Archiwum Neophilologicum” interesującą pracę, która też ukazała się w osobnej odbite pt. „Quelques contributions a l'histoire des relations intellectuelles entre les pays roumains et la Pologne au XIX siecle. Wylicza tu autor dość liczny poczet Rumunów, których szczególnie z Lwowem łączyły liczne węzły kulturalne. Przytacza też w swej pracy m. in. dwa krótkie wierszyki rumuńskiego poety C. V. Varvava, napisane po polsku, omawia liczne związki przyjaźni i współpracy wybitnych Rumunów z Polakami, przytaczając ciekawe fragmenty korespondencji m. in. W. A. Maciejewskiego z Aleksandrem Hasden, J. Baudonina de Courtenay z B. P. Hasden, J. Kopennickiego z B. P. Hasden, fragmenty pamiętnika C. A. Rossetti'ego, itd. Praca jest ciekawym przy- czynkiem do polsko-rumuńskich stosunków kulturalnych XIX wieku. (pz)

MUZYKA

Lola Montez słynna awanturница 19 wieku została bohaterką operetki Kuennecke, którą wystawiono w Dortmundzie pt. „Czarodziejka Lola”. Lola Montez była jak wiadomo metresa króla bawarskiego Ludwika I i tak zebrała ze skarbu państwa, wyprowadając równocześnie niesamowite awantury, że w końcu musiała uciekać, gdyż inaczej wywołałaby rewolucję. Była to ostatnia w dziejach następczyni pań de Maitenon i margrabin Pompadour.

Balet Indyjski w Łodzi. Piszą nam z Łodzi (wp): W Filharmonii łódzkiej występował Indyjski balet „Menaka”, z własną orkiestra. Na program złożyły się m. in.: tańce bogów, legenda o rycerzu, życie ludowe w tańcu, taniec smoka, taniec Aurory, taniec Voyn, boga burz oraz balet w trzech epizodach wedle mitologii hinduskiej opracowany i inscenizowany przez Romnazayan i Menaka.

OCHRONA PRZYRODY

Park w rodzinnej wsi Karłowicza w Wiszniewie w powiecie wileńskim, został uznany za zabytek przyrody. Mieści on wiele starodrzewu, oraz fundamente dworu Karłowiczów, tego samego, w którym urodził się nieodżałowany przedwcześnie zgasły Mieczysław, twórca „Odwiecznych Pieśni”.

RUCH REGIONALNY

Pierwsze Muzeum Karaimskie. Powstaje w Wilnie pierwsze w świecie Muzeum Karaimskie. Obejmuje ono m. in: zbiór oręza wschodniego; helmy, kołczugi, tarcze, naramienniki zdobione złotem, szable, jatagan janczarskie, fuzje i samopaly, pistolety skalkowe, prochownice, kindzały, siekiery bojowe oraz stroje karaimskie. (lm)

OCHRONA ZABYTKÓW

Rezerwat archeologiczny w Łęczycy. Z Łodzi donoszą nam (wp): Kolegium łódzkiego Zarządu Miejskiego postanowiło zakupić w Tumie Łęczycy grodzisko zwane Szwedzką Górą. Wykupione terytorium grodziska służyć mają do badań prehistorycznych i zachowane będą jako rezerwat archeologiczny pod opieką łódzkiego Muzeum Etnograficznego.

Książki nadesłane

Jan Tokarzewski: „Kzyk życia i mogiła ducha”. Bydgoszcz 1937. Autora.
Jan z Domańcowa: „Biskupianie”. Poznań 1936. Nakł. W. Pop. Zw. Teatru Ludowych.

TRAGICZNY KARNAWAŁ — I JAKA ŻEŃ NAUKA?

Gasnąca Wenecja — Zwaliska mówią — Trójdzielnny spadek — Wschód i Zachód — Arystokracyzm nad lagunami — Rybak i Doża — Czem państwa stoją? — Upadek i jego przyczyna.

Romantyczna chwila końca republiki weneckiej szczególnie pociągała wyobraźnię Żeromskiego, który aż parę razy wracał do niej. Raz w „Sulkowski” barwnie odmalował grozę francuskiego ultimatum z 12 maja 1797 i popłoch ostatniej już „Wielkiej Rady” — a później, w „Popiołach”, w prześlicznym rozdziale „Chiesa Aurea”, ów inny dzień: 16 maja 1797, kiedy to Francuzi weszli do Wenecji i na znak swego triumfu ściągnęli z portalu świętego Marka odwieczne Lysippowskie konie. Sto czterdzieści lat dziś mija od tych przez nieśmiertelnego pisarza odtworzonych chwil. Od stu czterdziestu już lat Wenecja nie jest królową morza, lecz tylko melancholijnym, romantycznym miastem wspomnień, zamarych pałaców i smętnej ciszy.

Są miejsca, w których szczególnie widoczny jest pochod dziejów, ich przemijanie i nietrwałność ludzkich rzeczy. Jakieś ruiny Karnaku czy Luksoru, czy też rozwaliny ateńskiego Partenonu — te refleksje nasuwać muszą. Ale budzi je także i zastygły, nie rozrastający się już splendor Wenecji; — tam również historia się skończyła i dalej już nie pisze.

Jest więc dzisiaj Wenecja jednym z takich cmentarzyk historii, ale że na cmentarzach drzemie przeszłość, więc kryją się tam i lekcje życia. Trudno coś, co było, uważać w tym sensie za martwe, że ono już całkiem nie istnieje. Nie — to, co było, jest i dalej, przez swój dorobek, przez ową „idealną sferę” jak mówi Asnyk. Nie tylko kamienie zostały po przeszłych już epokach, ale także ich myśl i ich dusza. To, co one po sobie nam przekazały, kołaczę się i w naszym dzisiaj życiu, chociażby nierzad jakimś bardzo już dalekim i przeminiałym echem. A więc i po Wenecji coś nam zostało, ale co?

Na tak postawione pytanie, chcąc uchwycić tylko najważniejsze, — z miejsca postawiłbym trzy rzeczy. A więc po pierwsze: Wenecja dała na- prawdę syntezę Zachodu ze Wschodem; po drugie: dała wzór rządu arystokratycznego, i wreszcie dała bardzo wymowną i bardzo przejrzystą lekcję, czym społeczeństwa rosą i czym giną.

Na to pierwsze co napisałem, profesor Konecny oburzyłby się najmocniej i może nawet słusznie, bo jego teza o niemożności syntezy między cywilizacjami jest niewątpliwie w zasadzie swojej słuszna. Ale przysłowie mówi, że nie ma reguły bez wyjątku, a więc może i od tej kardynalnej reguły się one jednak zdarzają. A w każdym razie możliwy ten jeden: wenecki, bo czytając to, co o Wenecji pisze tak jej znawca jak prof. K. Diehl z paryskiej Sorbony — nie sposób się oprzeć wrażeniu, że ta jej kultura, to jakaś cudowna i arcydana synteza łacińskości i bizantyzmu.

Arcydana, bo łącząca w sobie naj- sprzeczniejsze pierwiastki, jakimś wyjątkowym wprost wycuciem złotego środka. Jeśli Zachód niewątpliwie stoi na jednostce i na jej swobodzie — to Wschód znowu na państwie, któremu jednostka we wszystkim jest podporządkowana. We Wenecji było zaś jedno i drugie: wolność jednostki, i zupełna jakby deifikacja państwa-ojczyzny. W mieście Dożów panował totalizm jeśli nie ustrojowy, to moralny, o jakim tyle dzisiaj się mówi. Chwała Wenecji była celem najwyższym, któremu wszystko służyć powinno i wobec którego wszystkie inne cele ustępować musiały.

Słusznie można powiedzieć, że to jeszcze jest tylko Zachód i że taki totalizm to uprawnione i dla łacińskości marzenie. Ale w Wenecji były jeszcze i inne pierwiastki Wschodu. Była przede wszystkim dwoistość etyki: z tym, że zasadniczo państwu wszystko się godzi, — a to już niewątpliwie jest bizantyjskie. Był też prymat doczesnego, z tym, że Kościół to tylko instytucja państwowa — co wszystko razem już mocno na wschodnio zabarwiało ten zdawałoby się czysto łaciński totalizm. A nie sposób się też oprzeć wrażeniu, że trochę jak Wenecję buduje dzisiaj Italia faszysty, w duchu tego właśnie moralnego totalizmu, opartego o deifikację państwa,

któremu wszystko wolno i którego moc nie ma granic.

*

A więc „idealna sfera“ Wenecji żyje i dziś — to żyje wcale bujnie, bo tak- że i tą drugą ze swoich spuścizn: Wenecja rozwiązała mianowicie problem elity.

Faszysty, wielka organizacja i wielka partia — swoją Wielką Radą, swymi instytucjami przypomina Wenecję i jej arystokratycznych nobiliów; jest i tu coś bliskiego, mimo że Italia dzisiejsza jest Italią ludu i proletariatu. Ale znowuż arystokracyzm wenecki dlatego był tak udany, że był ludzki i na równości oparty. Najprzód na równości wzajemnej praw i obowiązków, potem na równości nobiliów między sobą, a w końcu, co wydać się może paradoksalne, na równości wszystkich obywateli. Była wprawdzie „Złota księga rodów”, do której przystęp był trudny, ale nie było żadnych nawet moralnych zakazów kojarzenia się klas. Szklarz z Murano, który mógł wydać swą córkę za patrycjusza i który, nie będąc nobilem, mógł być chociażby teściem Doży — nie czuł się pokrzywdzony, czy poniżony. Mieli nobilowie wielkie prawa, ale też i ogromne obowiązki. Rządili nimi specjalny kodeks moralny: była to naprawdę platońska zorganizowana klasa mędrców czy rycerzy. Rybak wenecki nie zazdrościł szlachcicowi jego bogactw i godności, bo wiedział, że one nie są z jego krzwądą nabyte, ale że przeciwnie one jemu służą i umożliwiają to życie, jakie ma. Wiedział on dobrze, że wadze tych zaszczytów i splendorów ścisłe odpowiada ciężar trosk i zatrudnień, od jakich on znowu jest wolny. Słowem w Wenecji każdy czuł sprawiedliwość ustroju, tak zdawałoby się niesprawiedliwego przez zasadniczy podział ludzi na pewne już niemal kasty, a nie stany.

Że się ten idealny układ w końcu psuć zaczął i zawalił — to arcyłudzkie i ziemskie; ale bądź co bądź trwał on przez długie wieki, budził podziw u współczesnych, a dla nas jest ciekawą lekcją w naszej zwichrzonej i przełomowej dobie.

*

A teraz — żeby już całkiem wyczerpać temat — Wenecja, w tym jej aktualności trzecia — pokazała nam, czym społeczeństwa stoją.

Wenecja była wielka, bogata i wspaniała, póki jej obywatel był twardy i świadomy nakazów obowiązku. Ludzie tacy jak Dandolo, Marco Polo, Foscarri, Bragadino, Morosini stworzyli jej chwałę i pozwolili długo jeszcze zachować wielki ton mocarstwowy, choć murszały już materialne fundamenta potęgi. Przyczyną upadku republiki — rozwój państwa tureckiego i zmiana dróg handlowych — wystąpiły z całą mocą już na przełomie wieków XV i XVI, a jednak wiek XVI ma opinię wieku największej świetności Wenecji i wiek XVII pełen jest najzaszczytniejszej glorii wojennej. Nie tu więc przyczyna upadku, który winien być w takim razie szybszy, ale w ludziach, którzy państwo trzymali, a którzy zawiedli najzupełniej w rokocnym stuleciu.

Wenecja XVIII wieku, ta, którą tak pięknie malowali Langhi, Guardi i Canaletto, to było najweselejsze miasto świata: miasto ciągłych zabaw i bezustannego karnawału. Zamilkł w nim twardy etos obowiązku, znikł świadomy jego nakazów człowiek. To, co powinno być tylko wytchnieniem, tylko ubarwieniem życia, stało się samym życiem, całą jego treścią i celem. Chwała Wenecji, będąca już tylko chwałą najweselejszego miasta na świecie, musiała się skończyć. Życie jest życiem i zabawa, o ile nie ma go wykołębic, a więc marginesowe. Wielkie państwo, wielki naród — w ogóle wszystko „wielkie” samą zabawą być nie może, o ile chce żyć. Wenecja o tym zapomiała i dlatego pełną chwałę swoją egzystencję zakończyła w sposób wprawdzie dramatyczny, ale jednak niegodny.

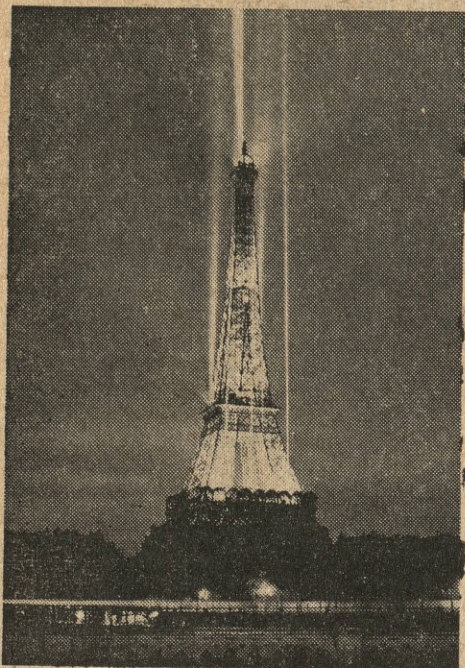
Karol Stefan Frycz.
Warszawa.

Co zobaczymy na wystawie paryskiej?

Francja w miniaturze

Paryż, 13 maja.

Ośrodek regionalny francuski stanie się na pewno jedną z najciekawszych atrakcyj paryskiej wystawy. Dzięki niemu bowiem, zwiedzający przybyli z wszystkich stron świata,

Stara Wieża Eiffla w nowym oświetleniu.

będą mogli w najkrótszym czasie zapoznać się z całą Francją. Z życiem jej wszystkich pięknych, a tak odmiennych prowincyj.

I na innych wystawach próbowano już niejednokrotnie odtworzyć życie danego kraju. Zazwyczaj jednak pawilony te gubiły się pomiędzy innymi, często nawet zagranicznymi, i nie dawały pojęcia całości. Na obecnej wystawie postanowiono błąd ten naprawić i dać dokładny obraz Francji w miniaturze.

Ten ośrodek regionalny, składający się z 27 grup prowincyj, położony jest zupełnie osobno, na lewym brzegu Sekwany, za wieżą Eiffla. Ma on formę trójkąta, rozciągającego się na przestrzeni 50.000 m kw. Jego podstawę stanowi Sekwana.

Nad nią też wyrosły pawilony nadmorskich prowincyj francuskich. A więc urodzajna Normandia, sławna z rybołówstwa, ale także i z produktów rolniczych, posiadająca swój specjalny styl. Jej stolica Rouen, miasto Caen oraz Hawr są przecież niezwykle ciekawymi ogniskami nie tylko życia handlowego, ale także i kulturalnego, o czym w sposób dobitny przekonamy się na wystawie.

W Bretanii znajdziemy skromne na pozór mieszkania rybaków, ale bogate cennymi meblami. Pomiędzy nimi osobliwość stanowią specjalne, niskie szafy rzeźbione, w których dawniej na półkach spano. Popyt na te meble bretońskie był w swoim czasie tak duży, że najoryginalniejsze okazy zostały wykupione przez antykwariuszy francuskich i cudzoziemskich. W tej starej prowincji zapoznamy się także z jej nowoczesną działalnością, a mianowicie z życiem portu St. Nazaire, w którym są budowane największe okręty Francji. Z tych to przecież warsztatów wyszedł sławny statek „Normandie”.

Na progu zaś domów spotkamy koszykarzy przy robocie, hafciarki, pracujące nad kunsztownymi „coiffes”

czyli czepkami itp. A ponieważ Bretania jest na wskroś katolicka, więc nie omieszkamy udać się na „pardon”, czyli na odpust, z których „pardon de Ste - Anne - d'Auray” należy do najslawniejszych i najbarwniejszych zarazem. Mężczyźni są tu strojni w krótkie do pasa kurtki i w kapelusze czarne, opasane aksamitkami, które związają z tyłu. Nawiasem mówiąc moda takich kapeluszy panuje właśnie w tym roku w świecie niewieści.

Z romantycznej, dzikiej Bretanii, o której przegi rozbijają się fale Oceanu, udamy się wprost do słonecznej Prowansji, skąpanej lazurowym morzem. W pawilonie tej prowincji znajdziemy nie tylko plody ziemi i morza, ale i bibliotekę „filibre”, czyli poety prowansalskiego, którego sławnym przodkiem był Mistral, twórca tego literackiego kierunku. Dalej przyjdziemy do prowansalskiej izby, rendez-vous rybaków. Z każdej komnaty wychodzi okno, za którym odpowiednie panoramy uzupełnią jeszcze dany pejzaż potęgując złudzenie rzeczywistości.

Rzemieślnicy sprowadzeni z tej prowincji będą na oczach publiczności fabrykowali barwne fajanse prowansalskie oraz sławne figury „santons”, przedstawiające wszystkie postacie szopki. A na rynku, w miniaturze, znajdziemy nawet jarmark na bydło.

Kto zaś zna wybrzeże baskijskie

Pawilon Szampanii z piwnicami i pokładami kredy.

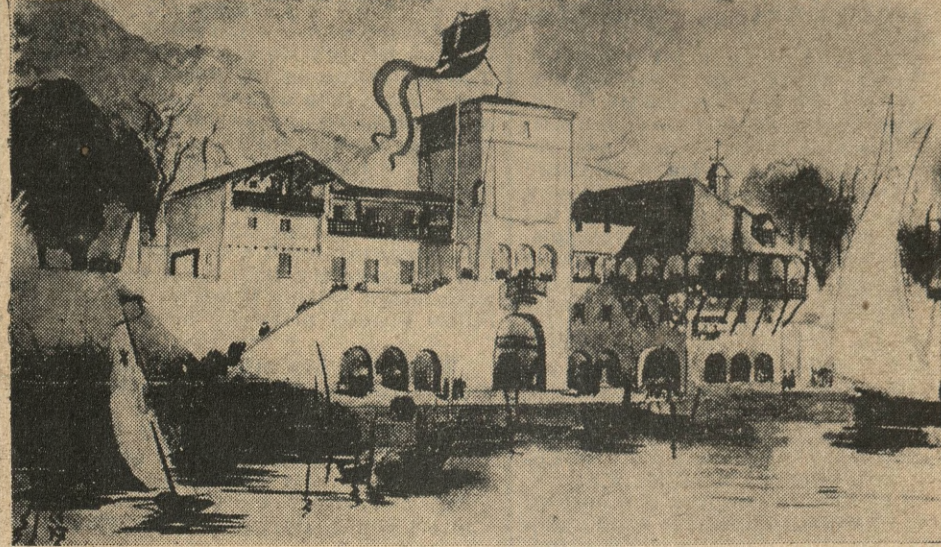
ten spotka nad Sekwaną domki rybaków takie, jakie widział w Hendaye, czy w Ghetary. Odnajdzie też tutaj sławną gospodę „Aux trois bérets”; w berecie, który podbił świat; je się tam i pije, a także i tańczy. Zobaczymy zaś jak go się fabrykuje, podobnie zresztą jak i sandały, „espadrilles”, noszone na wszystkich plażach Francji.

Wielką atrakcją pawilonu baskijskiego będzie plac, specjalnie przeznaczony na „pelote basque”, czyli grę w ręczną piłkę, z której znany jest poseł Ybernegaray. Dodajmy, że styl domów tej uroczej prowincji jest nadzwyczaj ciekawy, kokietyjny, a który charakteryzują terasy, werandy nieoszlone i kwiaty. I tutaj zapoznamy się z lokalnymi tańcami, m. i. z sławnym „fandango”, którym będzie akom-

paniowała wiejska orkiestra, zainstalowana na beczkach.

Na przeciw zaś, na pełnym wprawdzie nie morzu, ale Sekwanie, z pomocą wyobraźni będziemy mogli zobaczyć sławne grupkę wyspek

zachowując ich oryginalną architekturę zgrupowano dokoła specjalnego placu. W Lotaryngii wita nas Joanna d'Arc. Można tam będzie zejść do wiernie odtworzonych kopalni, podobnie jak w Auvergne do grot przedhistorycznych, podczas gdy przy starym domostwie „Auvergnate” w kostiumie pracuje zwinnie nad znanymi klocekowymi koronkami. Zobaczymy tu i inne warsztaty z ich specjalistami, a każdy z pewnością z dużym zainteresowaniem

Pawilon baskijski z łodziami na Sekwanie.

„Sanguinaires”, po których spacerem chodził z Ajaccio Buonaparte..

A na rzece będą kołysały się w rytm sekwańskich „fal” barki i łodzie tak jak w portach bretońskich, czy śródziemnomorskich.

zatrzyma się przy warsztatach liońskich najstarszego i najnowszego typu.

Ala, oto Sabaudia wznosi się na... 10 m gorze; obok kapliczka w cieniu sosen. Nie brak tu nawet szalasu narciarskiego i tablicy orientacyjnej dla wycieczkowiczów. Ze „szczytów” rozpościera się też widok na całą Francję.

Z Alp przechodzimy prosto do Ile-de-France, bogatej w ogrody i gospody. Dalej spostrzegamy Turynię, z nad rzeki Loary, ponętną, kokietyjną, bogatą w zamki i wspomnienia historyczne królewskiej epoki. Ją to właśnie obrał sobie dziś za tymczasową siedzibę romantyczno - sportowy książę Windsor.

Ten ośrodek regionalny, różnorodny architekturą i obyczajami, sztuką i typami, będzie też właściwie żywą syntezą Francji.

A dla smakoszy światowych nie zapomniano i o syntezie tutejszej sztuki kulinarnej. W każdej bowiem prowincji będą mogli pokosztować jej gastronomicznych specjalności, a więc sławnej „bouillabaisse” marseijskiej, czy pasztetów baskijskich, jaj smażonych w słoninie i czerwonym winie lub ryb w majonezie z czosnku. Potem też wychodząc z wystawy każdy będzie mógł śmiało mówić, że był w Prowansji czy w Burgundii, a gdy mu się one bardzo spodobały, to siadzie do specjalnego samolotu, by podziwiać Dijon czy Marsylię w całej ich okazałości.

I. B.

Uroczystość Zesłania Ducha św. dniem misyjnym chorych

Po raz trzeci przygotowuje Kościół św. dzień misyjny chorych. Z woli Ojca św. mają chorzy całego świata w uroczystość Zesłania Ducha św. ze swoich cierpień i boleści ofiarę Bogu złożyć za misje katolickie. W ciągu roku kościelnego przeznaczył papież dwa dni dla dzieł misyjnych: niedzielę misyjną i dzień misyjny chorych.

Niedzielę misyjną obchodzi się pod koniec roku kościelnego, dzień misyjny w okresie, w którym rok kościelny dochodzi do punktu kulminacyjnego: uroczystość zstąpienia Ducha św.

W niedzielę misyjną, prosi Ojciec św. wszystkich wiernych, w imię miłości Zbawiciela, o pomoc materialną dla misyj, w dniu misyjnym chorych domaga się, aby ofiara duchowa cierpień została przeznaczona na rozkrzewienie wiary św. wśród pogan.

Dzień misyjny, obchodzony w uroczystość Zesłania Ducha św. daje chorzy sposobność do wykonania dzieła, na rzecz Kościoła św. Chorzy przykuci do łoża boleści, mogą się stać misjonarzami podobnie jak ci, którzy poszli do pogan, aby głosić naukę. Jednego tylko potrzeba z ich strony, ofiarowania cierpień w intencji misyj. Chorzy powinni przemienić swoje cierpienia w wartości duchowe, powinni je złączyć z cierpieniami Chrystusa, a wtedy ich cierpienia sprowadzą będą obfite łaski Boże na dusze nieszczęśli-

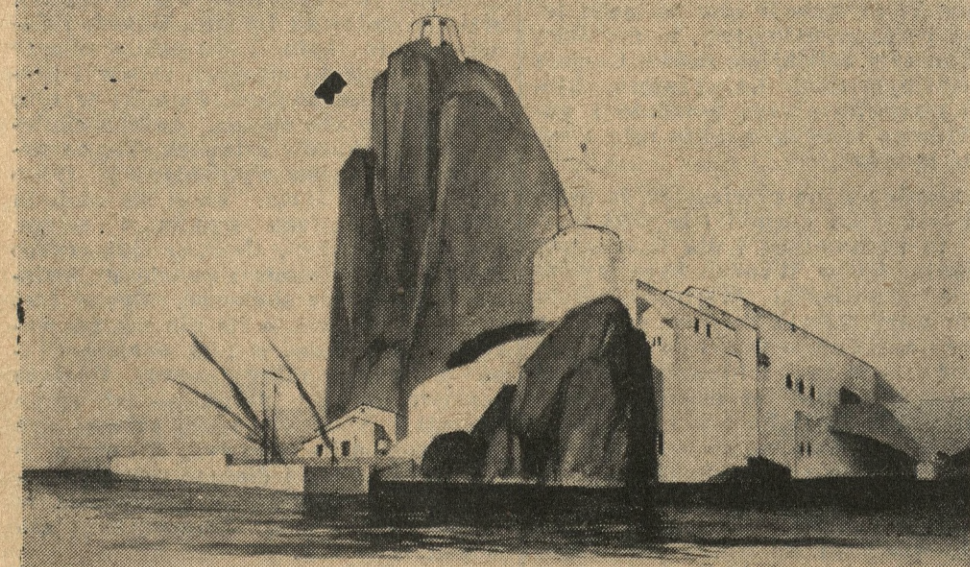
wych pogan. Każda łza chorego staje się źródłem powołań misyjnych i nawróceń, łoża boleści stają się ołtarzami ofiarnymi, szpitale świątyniami prześląganiami, pokuty i ofiarnej miłości. Chorzy, stąd uważający się za niepotrzebnych i za ciężar kłopotliwych, przez apostolską ofiarę misyjną, odkrywają twórcze wartości cierpienia, stają się współpracownikami dzieła, któremu na imię: misje katolickie.

Hala Reprezentacyjna Targów Poznańskich, ul. M. Focha.

Dziś i codziennie o godz. 20,45 wieczorem eliminacyjne walki „Catch as catch can” o złoty pas mistrza Europy z udziałem wybitnych zapaśników świata. Na czele Władek Zbyszko Cyganiewicz i inni. Kasa otwarta od godz. 6 wiecz. Przedprzedaż w firmie Zygarełowski, ul. Pierackiego. Ceny miejsc od 1 do 3 zł, wojskowi 1 zł, ucza się młodzież placą 75 gr, dzieci 54 gr na miejsca stojące.

dg 23 177

Pawilon korsykański przy moście Grenelle.

Rzym święci rocznicę założenia cesarstwa...

Pół miliona przybyszów — Egzotyka w Rzymie — „Białe noce” — Trzy godziny defilady „Fantazje” somalijskie — Dialog Mussoliniego z tłumem — Koniec kariery „Lwa Judy” — Drugi rok faszystowskiego imperium

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego”)

Rzym, w maju.

Od tygodni już zapowiadano w całej prasie włoskiej, że trzydniowe uroczystości obchodu pierwszej rocznicy rozgromienia Abisynii i proklamacji faszystowskiego imperium w Afryce przewyższą wspaniałością i rozmachem wszystkie dotychczasowe manifestacje i ceremonie faszystów. Wydaje się, że zapowiedzi nie były przesadzone, i że uczyniono wszystko, aby zdystansować prawie równoczesne uroczystości koronacyjne w Londynie...

Rzym z początkiem maja zaczął coraz bardziej zmieniać swój zwykły wygląd. Hotele i pensjonaty przepelnione do ostatniego miejsca, do ostatniej łazienki. W lokalach i na ulicach niezwykle ruch, a na natłoczonym dworcu każdy pociąg wyrzuca nowe tłumy. W ostatnich dniach przed uroczystością przybyło jeszcze 27 dodatkowych pociągów specjalnych z poszczególnych miast włoskich, a około 50 tys. osób przybyło samochodami, których na rogatkach miejskich zarejestrowano ponad 10 tys. Razem przybyło do stolicy przeszło pół miliona ludności. Do tego dodać jeszcze trzeba 20 tys. wojska sprowadzonego ze wszystkich stron Italii, oraz 10 tys. askarysów, spahisów, meharysów, dankalijczyków i dubatów z Libii i imperium, którzy krzątając się w swych malowniczych strojach po mieście, nadawali ulicy rzymskiej posmak egzotyki. Nie trudno więc wyobrazić sobie natłok i panujący ruch.

Osobliwy wygląd przybierało miasto szczególnie w nocy. Na jasno oświetlonych ulicach panował do białego rana ożywiony ruch, a wszystkie lokale publiczne obowiązkowo musiały być czynne całą dobę. Było to zarządzanie celowe, gdyż tysiące przybyszów nie znalazło już noclegów i spędzało noce w kawiarniach, lub nawet poproście... na trawnikach parków.

Boje prawdziwe staczano w gubernatoracie miasta, gdzie wydawano karty wstępu na trybuny na wielką defiladę 9 maja. Miejsc było 130 tysięcy, a amatorów tylu, ilu mieszkańców Rzymu plus pół miliona przybyszów. Ponieważ zaś miejsca nie były numerowane, przeto tysiące osób... nocowało poproście na trybunach, okupując pierwsze rzędy. Ci, którzy nie zdołali wywalczyć sobie biletu zajęli wszelkie wyniosłości dokoła miejsca rewii Via dell'Impero. Otwarto też dla publiczności wyższe piętra Kolosseum, którego arkady stanowiły wygodne łóżka z doskonałym widokiem na całą długość ulicy aż do placu Weneckiego. Około piątej nad ranem trudno już było znaleźć na trybunach wolne miejsce, a krótko po siódmej zamknięto silnymi kordonami wszystkie dostępy na Via dell'Impero i nie wpuszczano już nikogo, choć początek rewii naznaczony był dopiero na dziewiątą. Do południa wstrzymano też wszelki ruch kołowy w śródmieściu Rzymu.

Defilada zamieniła się we wspaniałą demonstrację potęgi militarnej faszystowskich Włoch, a widowisku temu przyglądało się 600 tysięcy widzów. Na wspaniałym tle ruin starożytnego Rzymu przesunęło się w ciągu trzech godzin czterdzieści tysięcy wojska wszystkich rodzajów broni, nie licząc organizacji półwojskowych i

milicji faszystowskiej. Zwracało uwagę silne zmotoryzowanie całej armii: piechota na samochodach, wozy pancerne, działa ciągnięte przez traktory, setki czołgów na specjalnych podwoziach transportowych z ogumionymi kołami i motocykle z karabinami maszynowymi. Przesunęły się też oddziały chemiczne w maskach gazowych i ubraniach przeciwiwperytowych.

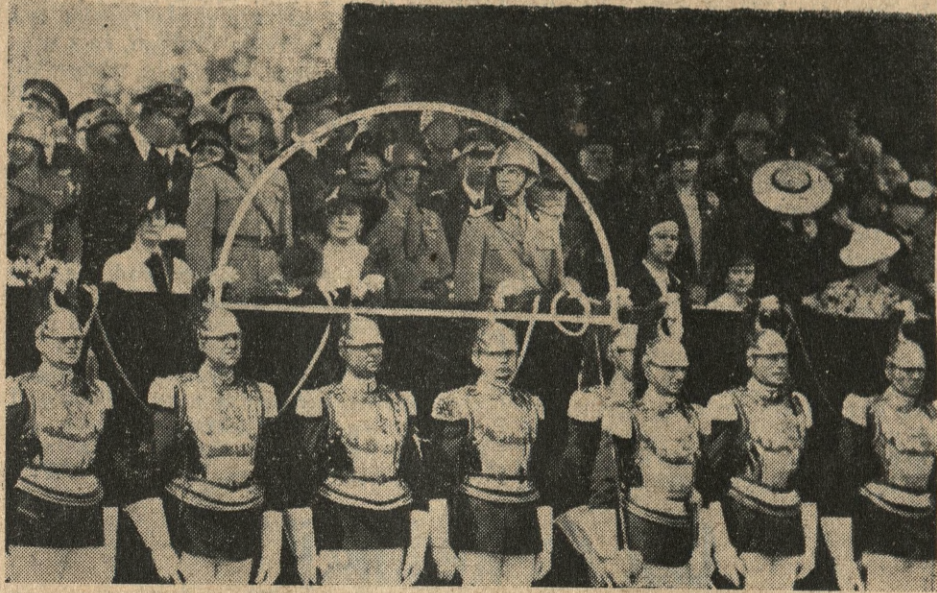
Z szczególnym zainteresowaniem oczekiwano pojawienia się wojsk kolorowych. Oddziały libijskie zademonstrowały doskonałą musztrę według

i wiwatowały na cześć Mussoliniego, domagając się widoku Wodza. Siędemnaście razy ukazywał się Duce na balkonie, prowadząc rodzaj dialogu z tłumem.

„Dlaczego domagacie się ode mnie jeszcze słów?” — zapytał w pewnej chwili.

„Bo są one dla nas wskazówkami” — padło w odpowiedzi.

„Wszak fakty mówią wam dostatecznie, a te, które nastąpią jutro, powiedzą jeszcze więcej” — zakończył wówczas dyktator...

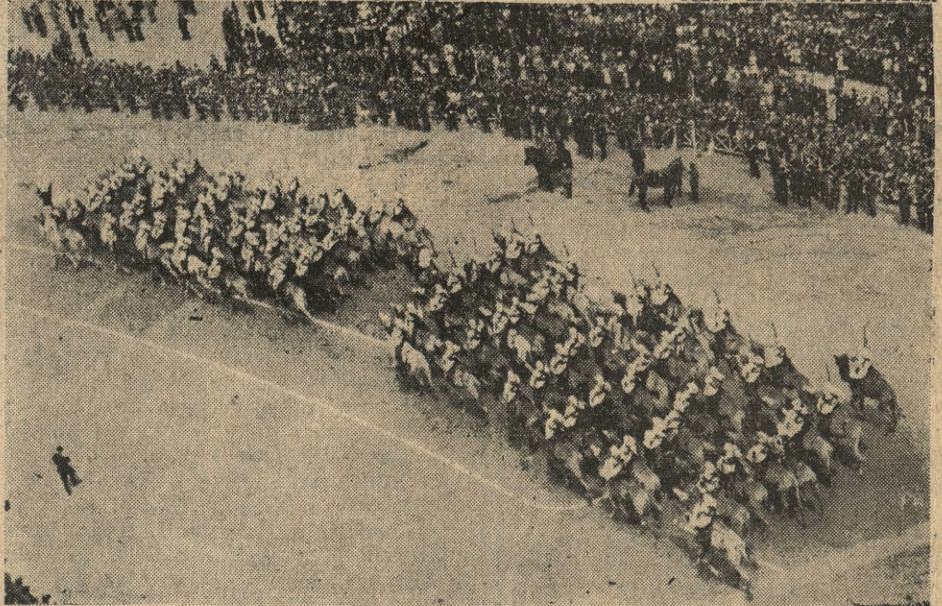
W łożu honorowej zasiadł Wiktor Emanuel i królowa, członkowie rodziny królewskiej i „założyciel imperium” Benito Mussolini.

regulaminu włoskiego i pod tym względem nie różniły się wiele od regularnego wojska białego. Formacje erytrejskie i somalijskie maszerowały natomiast dziwnym truchcikiem, popisując się przy tym swymi charakterystycznymi „fantazjami”. Z szeregów wybiegali mianowicie w czasie marszu pojedynczy t. zw. „harcownicy” i z dzikim wrzaskiem obiegali w dziwnych podskokach dokoła kolumny, podrzucając karabiny wysoko w powietrze. Podobało się to ogromnie publiczności, która obrzucała czarnych i bosonogich żołnierzy bananami. Na oddziały włoskie padały natomiast kwiaty. Doskonale zaprezentowała się kawaleria arabska na pięknych rasowych koniach, wyposażona w najnowocześniejszą broń i ciężkie karabiny maszynowe, a sensację budziły oddziały na wielbłądach.

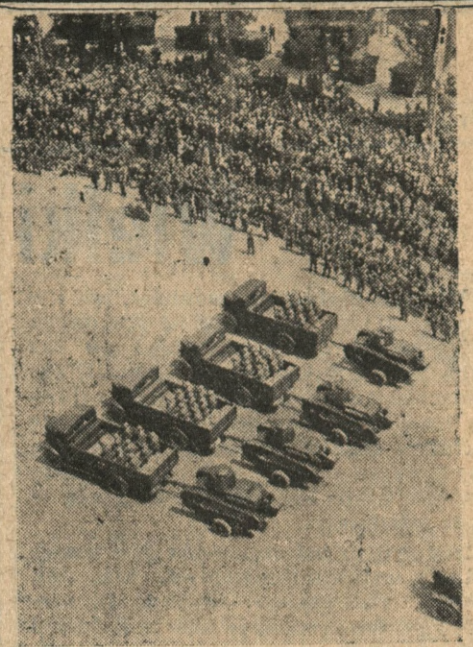
Rzecz charakterystyczna, że około tysiąca kolorowych żołnierzy nie wytrzymało kilkunastodniowego pobytu w klimacie rzymskim i zaludniło szpitale, zapadając głównie na zapalenie płuc. Donoszą nawet o kilku wypadkach zgonów...

Po rewii tradycyjnym zwyczajem rzesze zebrały się na Piazza Venezia

Następnego dnia po południu odbyły się na wielkim hippodromie w Villa Umberto popisy kawalerii arabskiej. Program uroczystości obejmował też odsłonięcie słynnego posągu

Sensację budził afrykański oddział kawalerii na wielbłądach.

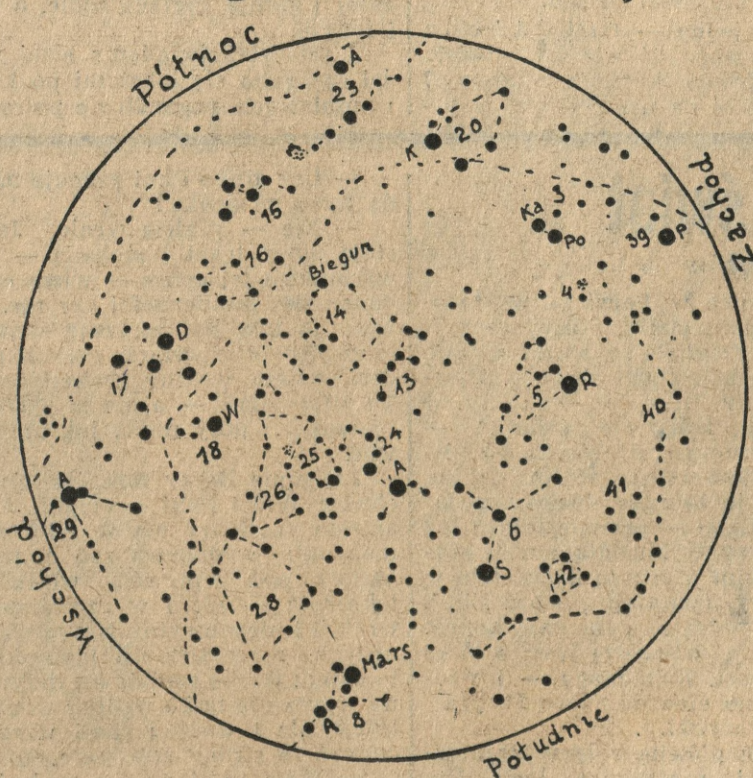
Ciężkie czołgi defilowały przed trybunami na specjalnych podwoziach.

„Lwa Judy”, który, jak wiadomo, przywieziono z Addis Abeby i ustawiono przed obeliskiem poległych pod Dogali. Symbol rozbitego cesarstwa negusa stał się przedmiotem drwin i pokpiwań gromadzącej się tłumnie publiczności, aż w końcu musiano przy nim postawić wartę, gdyż nie szczędzono mu szturchańców i ciągnięto go za ogon, co zagrażało już całości dostojnego zwierza.

Trzy dni świętował Rzym, co noc zaś miasto było rześkie iluminowane do samego rana. Na placach i skwerach tańczono przy dźwiękach licznych „band” — orkiestr wojskowych, a w lokalach wypijano zapasy wina do ostatniej butelki. Jeszcze czwartego dnia stolica nie wróciła zupełnie do równowagi i stopniowo tylko rozjeżdżali się przybysze z prowincji. Stwierdzić trzeba, że organizacja uroczystości stała na niezwykle wysokim poziomie i sprostała całkowicie nie łatwemu zadaniu. Faszystowskie imperium hucznie rozpoczęło drugi rok swego istnienia...

JAN KAWCZYŃSKI

Niebo gwiazdziste w maju

Nasza mapka przedstawia niebiosiarcę. Obejmuje ona wszystkie gwiazdziste w maju, o godz. 22 w po-doczne w tych momentach gwiazdo-łowia, a o godz. 21 przy końcu mie-zbiory; zenit, tj. najwyższy punkt

sklepienia niebieskiego znajduje się w samym środku mapki. Celem ułatwienia sobie orientacji, należy mapkę zorientować według kierunków świata trzymając ją ponad głową.

Najlepiej rozpocząć od Wielkiego Wozu znajdującego się tuż w pobliżu zenitu. Na południe od niego, w przedłużeniu „dyszla” Wozu, błyszczą pomarańczowym blaskiem Arktur w Wolarzu (24), jeszcze dalej w tym kierunku napotykamy na Kłos (Spika) (S) w konstelacji Panny (6). Nieco niżej, ku południowi, czworobok Kruka (42). Jeszcze wysoko, na zachodniej stronie nieba, znajduje się Lew (5) z Regulusem (R). Kastor (Ka) i Poluks (Po) zniżają się coraz bardziej nad zachodem. Podwójna linia kreskowana oznacza na naszej mapce schematyczny przebieg Drogi Mlecznej. Leżą na niej gwiazdozbiory: Woźnica (20) z Kozą (K), Perseusz (23), Kassiopeja (15), Cefeusz (16), Łabędź (17) z Denebem (D) oraz Orzeł (29) z Altairem (A). Drogę Mleczną obserwować możemy tylko w czasie ciemnych, bezksiężycowych nocy, najlepiej w późniejszych godzinach wieczornych, gdy wzbije się nieco wyżej na niebo.

Na południowym wschodzie odnajdziemy łatwo planetę Mars w Niedźwiadku (8) odznaczającą się wybitnym blaskiem oraz czerwoną barwą. Najwyżej na niebie znajduje się Mars koło północy

P. I.

Wspaniała Via dell'Impero podczas rewii.

Z ŻYCIA KOBIET

Wielki dzień

W roku bieżącym, podobnie, jak i w innych latach, w niedzielę Zielonych Świąt szereg dzieci przystąpi po raz pierwszy do Sakramentu Komunii św. Społeczeństwo całe, stosownie do dawnej tradycji wielkopolskiej odnosi się do faktu tego z głębokim przejęciem, przeżywając wraz z rodzicami i nauczycielstwem chwilę najpiękniejszą w życiu młodzieży.

Nie jest to już coprawda dziś manifestacja religijno-narodowa, tak, jak bywało za czasów zaborskich, niemniej przeto pozostaje ona w dalszym ciągu doniosłym wydarzeniem społecznym, ponieważ w uroczystości tej koncentruje się cała uwaga wszystkich na modlitwę, na jej ustosunkowaniu się do najważniejszej sprawy życiowej, do religii.

A wielki ten dzień przypada właśnie na okres najpiękniejszy w przyrodzie, na radosną chwilę wiosny, gdy zielenią zakwitną drzewa, gdy barwią się świeżym kwieciami łąki podmiejskie, gdy nowy powiew wiosny niesie ze sobą radość twórczą i lepsze nadzieje na przyszłość. Podobnie i młodzież we wczesnej wiosnie życia rozkwita tak samo świeżym młodym uczuciem, a uczucia te kieruje ku sprawom najwyższemu, przeżywając po raz pierwszy misterium religijne.

Nie można obojętnie patrzeć na dzieci, w biel przybrane, z świecami w ręku, gdy śpieszą w skupieniu i powadze do wrót świątyni, bo owa symboliczna biała szata i płomień świecy jarzący się w okółko, wyobrażają czystość i bezpośredniość uczuć najszerszych, przygotowania wewnętrzne, do dziwnej i cudownej tajemnicy zblizenia się człowieka do Boga, pierwszego wkroczenia świadomego na drogę życia wyznaczoną, ku szczytom ideału, przed którym rozum przykłęka w pokorze, a wiara rozkłada skrzydła dobroczynne i ogarnia nimi w porwie uczuć serce. I choć zdawać się może, że drobne dzieci, maleństwa, które codopiero przekroczyły próg szkoły i jeszcze nie wydobły się z serdecznych objęć matki nie rozumieją może tego, co przeżywają, przecież właśnie owa wiosniata świeżość ich najpierwszej w życiu kontemplacji wyciska raz na zawsze z pamięci szczególnie na całokształt późniejszego ich życia, a chwila pierwszej Komunii św. decyduje o kierunku tego życia i o nateżeniu uczuć religijnych, na przyszłość.

Misterium

Na to jednakże, aby owa przepiękna niedziela Zielonych Świąt stała się naprawdę dla młodzieży przeżyciem jedynym, dniem rzeczywiście wielkim, o którym do końca życia się nie zapomina, trzeba koniecznie, aby z woli nie tylko rodziców i nauczycielstwa, ale z świadomego ustosunkowania się całego społeczeństwa wytworzyła się w okół młodzieży taka atmosfera szczególna, która pozwoli jej w pełni poddać się urokowi religijnego misterium, w którym uczestniczy.

Nie o to więc chodzi, aby czyjeś dziecko było przybrane najpiękniej, aby miara bogactwa i jakiejś odświeżonej parady decydowała o zainteresowaniu się starszych uroczystością nie-

dzielną, ale chodzi o to, aby ci starsi postawą swoją manifestowali współudział istotny w świecie młodzieży, aby sami znajdowali się w rzeczywistym nastroju religijnym, a w całym swym postępowaniu uczestniczyli w tym, co otaczają szacunkiem i powagą, i co uznać muszą i dla siebie także, za godne najistotniejszego zainteresowania.

W rodzinie

I nie tylko poranek niedzielny winien być otoczony uroczystą ciszą i skupieniem, ale i dzień cały. Nie należy rozpraszać młodzieży hałaśliwą uroczystością rodzinną, gdzie w domach gromadzą się bliżsi i dalsi członkowie rodziny, na to, aby rozprawić o rzeczach błahych, lub niewłaściwych i płytkością rozmów, zabawą towarzyską rozbijać nastrój, który w odpowiednim napięciu należy utrzymać do końca. Jest słusznym naturalnie, że rodzina zbiera się z okazji świąt, ale przecież nie na to, aby dzieci zabawiać i do zabawy nakłaniać, ale raczej aby zmanifestować, że wielki dzień młodzieży otacza się zainteresowaniem serdecznym. A podarunki, które zwyczajowo składa się przy tej sposobności do rąk dziatwy, muszą również podlegać bardzo sumiennej kontroli, aby to były naprawdę rzeczy odpo-

wiednie — a więc książki religijne lub naukowe, a nie słodczyce, lub przedmioty służące zabawie. A więcej jeszcze trzeba pamiętać o tym, by dzieci nie gorszyły zachowaniem się takim, które nie licuje z powagą chwili. Bo dziecko jest w tym dniu naprawdę osobą najważniejszą w domu, i ten jeden raz wszyscy muszą zastosować się do tego i ani przez chwilę nie wolno o tym zapomnieć.

A czy naprawdę jest tak trudno uczestniczyć myślą i sercem w wielkim dniu młodzieży? Nawet w tych domach, gdzie religijność przygasła, gdzie nie mówi się nigdy o sprawach życia i śmierci, o tajemnicach wiary i pogłębionym ustosunkowaniu się do religii, nawet tam, uroczystość pierwszej Komunii św. nie może przejść bez wrażenia, już choćby dlatego, że z uroczystością tą łączy się tyle własnych, miłych wspomnień młodości, tyle przeżyć najpiękniejszych, że łatwo odświeżyć je znów i poddać się chętnie i świadomie nastrojowi chwili, tak, jak co rok człowiek poddaje się radosnym nastrojom wiosny, budzącej nowe życie.

Młodzież musi odczuwać to, że społeczeństwo całe współżyje z nią w chwili doniosłej, że jest członkiem społeczeństwa religijnego, nie tylko z imienia, ale z przekonania i że religijność ta nie jest rzeczą przypadkową i przejściową, ale istotną postawą do życia, o którego kierunku i wartości decyduje na zawsze.

List do Redakcji

Na tematy wychowawcze, w związku z zbliżającymi się wakacjami otrzymujemy list z kół nauczycielskich.

Matkom ku rozwadze

Z okresem wiosennym powstaje nowy kłopot — jak i gdzie spędzi nasza młodzież wakacje letnie.

Tak, wyjazd konieczny, i matki gorączkowo myślą o tym, jakby się swych „pociech“ czym prędzej pozbyć. Dotychczas było można „wytrzymać“ przed południem w szkole, po południu zbiórki i zebrania a jeżeli od czasu do czasu był jakiś dzień wolny, wysyłało się je do miasta, tam się zabawia, jest na co patrzeć, aż nadto! Matki były zadowolone i biadały nad „wykradaniem“ dzieci z ogniska domowego. Ale teraz przez 2 miesiące i to dzień w dzień mają być w domu, a jeżeli ich jeszcze czworo! — i biedna matka dopiero jest spokojna, gdy jej dziecko wyjeżdża, byle gdzie, byleby na świeże powietrze. W mieście go nie ma. Tak — ale cała piękna okolica, lasy, łąki, pola, rzeka. Ale — tam przecież nic nie ma. Jaktó! — jest zielen, woda, świeże powietrze. Acha — prawda — to wszystko jest, ale nie ma hałasu, kurzu, śmieci, jak po cyańskim biwaku, nie ma wódki, wrzasku, głośników, lodów, flirtu, dzięki plaży — słowem nie ma tego, co stanowi „zdrową atmosferę“ do rozwoju naszym dzieciom potrzebną, więc matki przez cały rok spacerują zadowolone z dziećmi po ulicznym bruku.

I jeszcze jedno — trzeba dzieciom w wakacje zapewnić zdrowy posiłek. A gdzie zdrowa kuchnia domowa? Smutno patrzeć na nasze dzieci w po-

równaniu z dziećmi n. p. „biednych“ Niemiec. Nasze mają wygląd wynędzniałych i zagłodzonych.

Dziecko na wakacje jechać musi — to pewnik, matka pieniędzy nie ma — to drugi pewnik, ale od czegoż stowarzyszenia, organizacje szkolne, pozaszkolne, harcerskie i dobroczynne. I otóż z nastaniem wiosny, nastąpiły już różne zbiórki, obchody i majówki dochodowe, fanty i loterie. A młodzież i starsza i młodsza — wyciąga rękę — najprzód nieśmiało, ale później — oho! — i to przy wydajnej współpracy matki. A społeczeństwo daje, daje i sarka. — Ja o własnych siłach w życie szedłem — myślę egoista. Gdy rodzice na to nie mieli, poprostu w domu siedziałem — myśli zacofaniec. Ale cóż robić. Nasza młodzież musi i to koniecznie na podróżników, odkrywców, łowców przygód — słowem na same „wielkie wielkości“ się wychować. Do 14 roku życia musi poznać Polskę od morza do gór i odwrotnie, do 21 roku życia Europę wzdłuż i w szerz, ale sposobem jeszcze nie podejmowanym przez nikogo, a później zechce może na Mars lub inny jakiś Jupiter się przenieść i dalejże z apelem do społeczeństwa, ale jeżeli ono nie da, bo na taki luksus go nie stać, co wtedy? Tak, z roku na rok powiększają się szeregi młodocianych wykolejeńców i malkontentów, których nauczono brać, tylko brać, od rodziców, od społeczeństwa, od życia, od świata, a gdy już nie ma skąd brać, tracą grunt pod nogami i gotują zagładę sobie, a czasem i innym.

I młodzież świadoma swej wielkości rozpycha się łokciami po kolejach i autobusach, pogardliwie potrąca sta-

rowinkę paczkami obladowaną lub człowieka od pracy zasmolonego, i to wchodzi jej powoli w krew. A matki odprowadzając synków na wywczas, troskając się, czy ten niespracowany dryblas będzie miał wygodną jazdę, choć starsi muszą stać w przeciągu całą noc.

I pożytek wielki mają rodzice z takiej młodzieży. Córka w obozach zahartowana nie mogła po chleb do kolacji pójść, bo zbyt silny był deszcz, więc matka poszła. A syn sportowiec miał buty do sąsiedniej wsi zanieść, ale nie trafił (znał góry i morza), więc zaniósł je ojciec wieczorem, po pracy.

Tak naszej młodzieży trzeba słońca, powietrza, zdrowego odżywiania, hartowania i swobody, ale nie chce jej tego dać dom, matka, więc wypycha się młodzież w świat, w hałas, zgiełk, w przygody mniej lub więcej głupie, w jarmark uliczny, na pokątnie wałęsanie się.

I powoli, powoli przestawają rodzice być swym dzieciom rodzicami, a stawają się więcej lub mniej dbałyimi opiekunami cielesnymi i zapominając, że wszystkie słońca, wywczas, wyjazdy, swobody nic nie znaczą, bo zabrakło dzieciom ojca, zabrakło im matki — przede wszystkim matki.

H. S.

Notatki zagranicy

Z Ligł Narodów

Do 16 organizacyj na Zgromadzenie Ligł Narodów wchodziło 17 kobiet. W 12 delegacjach narodowych było 14 kobiet na Konferencjach Pracy. W roku bieżącym ma być omawiany statut prawny kobiet, do czego zbiera się materiały już od r. 1935. Materiały te określają stanowisko kobiet pod względem politycznym, cywilnym i ekonomicznym.

W Finlandii

W Finlandii od dawna był w użyciu duży udział kobiet w pracach politycznych i społecznych. W roku bieżącym w parlamencie finlandzkim zasiada 16 kobiet.

ROSALIND CHANG, żona posła chińskiego, w Warszawie.

Z piosenką przez świat

Lucienne Boyer mówi o sobie

Stynna gwiazda paryskich bulwarów, nieporównana odtwórczyni obiecujących cały świat piosenek „Parlez-moi d'amour“ i „Dans tes bras je me sens si petite“ — bawi na gościnnych występach w Warszawie.

Dwa dni czasu trzeba było stracić, żeby się doprosić o wywiad i ujrzeć wreszcie „na własne oczy“ tuż blisko uroczą paryską pieśniarkę. Zeszła do hotelowej czytelni wytworkona, strojna, pachnąca perfumami — z neodzwonnym sztabem sekretarzy.

Srebrne lisy otulają szczupłą, młodzieńczą figurkę — spod czarnego kapelusza wymykają się na czoło niesforne rudawe loczki. Oczy ogromne, świetliste, połyskujące brązem, mały nosek i słiczny uśmiech niedoroślej dziewczynki.

— Czy zechce Pani opowiedzieć coś o swej karierze?

— O, to długa historia. Zaczęłam w

teatrze Athenée w Paryżu, występowałam na Montmartre, gdzie zobaczył mnie słynny Ziegfield i zaangażował do swego amerykańskiego zespołu. Śpiewałam więc w Ameryce — m. in. w „najwyższym kabarecie świata“ — słynnym Tęczowym Klubie na 65 piętrze domu Rockefellera w Now-Jorku. Później długie tournée dookoła świata. Afryka, Egipt — obecnie jeżdżę już 5 lat po Europie. Musiałam więc rozstać się z moim własnym kabaretem w Paryżu, który nazwałam „Chez Elle“. Teraz moje podróże dobiegają końca. Po Warszawie odwiedzę jeszcze Wiedeń, Budapeszt, Kopenhagę — i wracam do dawno niewidzianego Paryża.

— A w Paryżu?...

— Zagram główną rolę w najnowszej komedii muzycznej Jean Delettre'a. To młody muzyk — kompozytor, autor prawie wszystkich moich piosenek.

— Czy długo Pani pracuje nad każdą nową piosenką?

— Nie — prawie wcale. Jeśli dostają nowy tekst i melodię — odrazu wyczuwam jej genre — wiem czy spodoba się publiczności czy nie. Śpiewam ją tak, jak ją czuję sama — a szczegóły interpretacji zmieniam i udoskonalam według reakcji widowni. To publiczność — a nie ja opracowuje piosenkę... uczy mnie, jak mam śpiewać.

Lucienne Boyer zamysła się przez chwilę. Widzi Pani — ciągnie dalej — artysta rzeźbiarz ma w rękę surowy materiał; wydobywa zeń artystyczny kształt pod wpływem własnego natchnienia — ale i w zależności od wrażeń i nieuchwytnych wpływów płynących zewnątrz. Z piosenką jest to samo: trzeba rzeźbić jej indywidualny wyraz nie tylko według własnej intuicji, ale i według skali wzruszeń i odczuć ze strony słuchacza.

— Więc tutaj należy szukać przyczyn pani powodzenia — w umiejętności przystosowania interpretacji piosenki do gustu publiczności?

— No, nie tylko. Moja sława zaczyna się od dnia, kiedy zaczęłam śpiewać piosenkę Lenoira „Parlez-moi d'amour“. Miała szalone powodzenie — przyszła bowiem w okresie wojennym, gdy publiczność była już zmęczona hałaśliwym i bezmyślnym jazzem amerykańskim. Prosta, banalna, lecz pełna sentymentu piosenka o miłości była odprężeniem, pożądaną zmianą.

— Wtedy też zrozumiałam, że piosenki o miłość zawsze będą miały powodzenie. To jest banalne, stare jak świat — a jednak zawsze nowe.

Jeszcze jedno pytanie: czy to prawda, że pani jest przesadna?

— Troszeczkę. Wożę wszędzie ze sobą kamiennego chińskiego Buddę — poza tym wierzę w niebieski kolor. Nigdy nie występuję inaczej jak w w błękitnej sukni. Zwłaszcza odcień „bleu de roi“ przynosi mi szczęście.

Przywiązanie Lucienne Boyer do niebieskiego koloru ilustruje najlepiej fakt, że wozi ze sobą stale... 23 kufry pełne błękitnych sukien.

A. ORZĘCHOWSKA.

Zielone skarby oceanów

W strefie przybrzeżnej zatoki kalifornijskiej od paru już lat pracuje bez przerwy przez rok cały kilka osobliwych maszyn. Są to tzw. „kosiarki morskie”. Wyglądem swym przypominają one olbrzymie żorawie, których „dzioby”, wyposażone w przrządy nożowe, a biegnące po linach stalowych łączących dwa wielkie trawlerzy, raz wraz zanurzają się w ton morską. Zadaniem tych maszyn jest koszenie ziół, rosących bujnie na tamtejszym dnie morskim. Wydobywana za pomocą potężnych stalowych grabi trawa, prasowana jest na miejscu w bele i wrzucana do lichtug, krążących bezustannie pomiędzy trawlerami a brzegiem.

Obecnie, uprawianych racjonalnie i systematycznie, jest już około trzech tysięcy mórg ziemi pod wodą i z obszaru tego uzyskuje się rocznie mniej więcej sto tysięcy ton ziół morskiego. Siła żywotna korzeni traw morskich zdaje się być niewyczerpana, jak bowiem w ostatnich latach stwierdzono, rośliny te tym bujniej się krzewią, im częściej się je ścina. Ale zioła, o których mowa, nie mają nic wspólnego z ową trawą morską, jaką wydobywa się tu i owdzie na wybrzeżach europejskich, lub którą od czasu do czasu silne sztormy wyrzucają na brzeg.

Dziś znany jest już cały szereg gatunków traw morskich, różniących się zasadniczo pomiędzy sobą. Ostatnimi laty wyszkolony został zastęp specjalistów, poświęcających się wyłącznie badaniu roślinności morskiej. Różnorodność gatunkowa tej ostatniej idzie w parze z jej nader odmiennymi właściwościami. Obecnie przeprowadzane są doświadczenia laboratoryjne z rośliną Karragen, będącą pewną mechową odmianą trawy morskiej. Z ziół tego daje się wytworzyć rodzaj proszku mącznego, posiadającego podobno właściwości lecznicze przeciwgruźliczne, a będącym zarazem rzekomo skutecznym środkiem ratowniczym w wypadkach zatrucia gazami bojowymi.

W San Francisco i Los Angeles konsumują obecnie — tak jak w Tokio, Hongkongu i Szanghaju od dawna się już to czyni — wielkie ilości innego rodzaju trawy morskiej, przygotowywanej na wzór szpinaku, a wywierającej, skutkiem obfitej zawartości jodu, korzystny wpływ na organizm ludzki. Powiodło się już też wytwarzanie z ziół morskiego — tytoniu, jak również uzyskanie ekstraktu, mogącego być użytym jako przyprawa do potraw, a posiadającego poza tymi także dużą wartość leczniczą.

Z ziół morskich wyrabia się obecnie

już ponad czterdzieści różnych medykamentów. W Japonii istnieją patenty na wyrób tkanin z włókien traw morskich i tamże badana jest możliwość fabrykacji z tych traw — papieru. Wyniki tych prac są podobno zadowalające, zatem ci wszyscy, którym sen z oczu spędzała po-

nura wizja zagłady gazet i książek z chwilą wyczerpania się materiału drzewnego, mogą odąd spać spokojnie!... Bogactwa puszcz podwodnych są niezliczone i niewyczerpalne; nie rzadko spotykane są tam rośliny, mierzące od korzenia do czubka, do pięciuset metrów i ważące po 100 ton. To też z jednej takiej rośliny-giganta uzyskuje się około trzech ton produktów jodowych.

Na te bogactwa dna morskiego „specjaliści” japońscy pierwsi zwrócili uwagę. „W miarę dokładnego poznawania i racjonalnej eksploatacji zielonych skarbow oceanu — powiada jeden z uczonych japońskich — możliwa jest w przyszłości zasadnicza zmiana struktury gospodarczej świata”. Zaś pewien profesor uniwersytetu w Tokio wyraża przypuszczenie, że środki lecznicze na pokonanie plag dziesiątkujących dziś ludzkość, jak: gruźlica, rak, trąd, malaria, z którymi wiedza medyczna dotąd walczy na ogół bezskutecznie, dobrane będą kiedyś z ziół i traw, pleniących się w głębiach oceanów. Wskazywać na tę możliwość zdaje się też przastary aforizm chiński, opiewający, że „w morzu człowiek znajdzie wszystko, co mu do życia i zdrowia jest potrzebne”. ((Kr.)

KINO APOLLO

Na rzecz Ligi Morskiej i Kolonialnej w 2-gio święto Zielonych Świat, 17. bm. o godz. 3 popoł. słynna operetka Emeryka Kalmana

Księżniczka Czardasza

z czarującą Martą Eggerth. Urok węgierskiego tańca — płażącego temperamentu — nieśmiertelnych melodyj.

Kaskady śmiechu. Fontanny humoru. Skrzacy dowcip. Słowa miłości. Cygańska muzyka. Arcydział o wysokich walorach artystycznych.

Bilety 40 — 60 — 80 groszy.

nr 42 466

Muezini walczą o ciszę

W ciągu długich wieków ze szczytów białych minaretów w Singapore rozlegał się śpiewny głos muezinów, wzywających wiernych na modlitwę. Jednakże ostatnimi czasy muezini naprzędno walczyli z wrzawą uliczną, starając się ze swych wysokich wież przekrzyczeć ryk niezliczonych klaksofonów automobilowych, zgrzyt tramwajowy, syreny fabryczne itd. Głosy, wzywające wiernych na modlitwę, ginęły w tym oceanie wrzawy ulicznej.

Wobec takiego stanu rzeczy mahometańscy dostojnicy postanowili walczyć z postępem cywilizacji nie inaczej, jak idąc właśnie za głosem tego postępu: na szczyt każdego minaretu ustawiono potężne głośniki i głos muezina panuje po dawnemu wrzawą ulicy.

Roztropnie postępuje

ten, kto stale nabywa najlepsze towary. Przezorna Pani Domu domaga się zawsze MAGGlego kostek bulionowych, wytworzonych na najlepszych wyciągach mięsnych. MAGGlego kostki bulionowe są niedoścignione w jakości, a mimo to bardzo przystępne w cenie. Jedna kostka kosztuje obecnie tylko 6 groszy. Nabyć je można nieomal w każdym sklepie spożywczym.

nr 43 112

Człowiek-malpa

Na tle czerwonych skał Atlasu saharijskiego u stóp niebotycznych łańcuchów górskich, które ostrymi grzbietami szarpiają na horyzoncie głęboki szafir nieba — przemyka się jakiś zwiny kształt. Na chwilę znika z oczu, które oślepił blask słonecznego żaru, lub garść piasku, którym wieje z pustyni gorący wiatr.

Wprawdzie oko badacza odróżnia już długą sylwetkę i czaszkę o czole uciekającym wstecz. Ucho jego, umiejące rozróżnić głosy pustyni — pochwyliło już osobliwy dźwięk głosu jakby zagniewanego zwierzęcia. Nic się nie ostoi przed raz odbudzoną ciekawością badacza. Oto już idzie tropem dziwnego nieznanego mieszańca skał Atlasu.

Człowiek czy malpa? Jakkolwiek skład jego czaszki i twarzy może być tylko objawem degeneracji — ale ulubiona jego poza tak bardzo nam przypomina ruchy małp w naszym zoo.

„Asso”, tak nazwano dziwny twór, odkryty przez badaczy na Atlasie, jest w oczach niektórych uczonych tym „zaginionym ogniwem”, które według Darwina łączy ród ludzki z brzydkią, kosmatą i nieobyczajną małpą. P. Marcel Homais, który stoi na czole ekspedycji naukowej, udaje się w skały Atlasu, udzieli nam może niebawem bliższych szczegółów o naszym

NA ŻYCZENIE WSZYSTKICH o godzinie 3-ciej po południu w kinie APOLLO JUTRO W NIEDZIELE, 16. bm. arcydzieło polskiej kinematografii

Ty co w Ostrej świecisz Bramie!

z Marią BOGDA i Mieczysławem CYBULKIM.

W KINIE METROPOLIS JUTRO W NIEDZIELE, 16. bm. i w PONIEDZIAŁEK, 17. bm. galopada pomysłów i wyciąg humoru

Kochana Rodzinka

z FLIP'em i FLAP'om. Bilety 60 gr i 1,- — z nr 42 460

ANGIELSKA RODZINA KRÓLEWSKA W STROJACH KORONACYJNYCH

Gdy chcecie schudnąć

pamiętajcie o ziołach magistra Wolskiego na przemianę materii ze znak. ochr. „Degrośa”, które stosuje się przeciwko otyłości. Zawierają one jod organiczny w ro-

ślinie morskiej Yachanga, który pobudza organizm do spalania nadmiernego tłuszczu

nr 40 940

Wytwórnia Magister Wolski, Warszawa, Złota 14.

Czy lata nam ciąży?

Mówi się zwykle „cieżar lat”. Tymczasem pewien uczonej chirurg amerykański twierdzi, że takie powiedzenie jest absurdem. Po licznych doświadczeniach ustalił on takie oto przeciętne dane cyfrowe:

U dorosłego człowieka wątroba normalna waży 1.500 gramów — u starca tylko 800 gramów; waga śledziony z 200 gramów spada do 100 gramów; mózg z 1.165 gramów spada do 900 gramów — podczas gdy nerki tracą tylko 70 gramów (670 gr — 600 gr) itd... Tylko jeden organ rośnie się i nabiera wagi z wiekiem — to serce. Serce starca waży o kilo więcej niż serce normalnego dojrzalego człowieka.

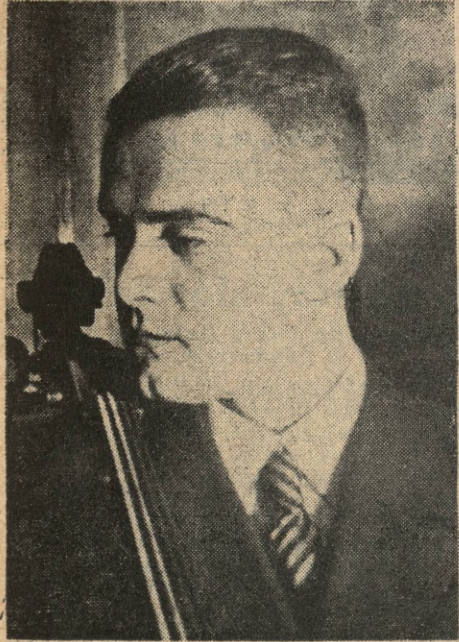
Wielce zasłużone na polu polskiego lotnictwa Lotnicze Warsztaty Doświadczalne, produkujące słynne samoloty typu „R. W. D.”, wydały ostatnio nową rewelację, mianowicie samolot „R. W. D. 13” przeznaczony do przewożenia chorych. Pierwszy tego typu samolot zakupił Polski Czerwony Krzyż, dalsze otrzyma LOPP. (Fot. J. Ryś.)

VENUS
ST. GÓRSKIEGO
ZNAKOMITY
KREM
USUWA PRYSZCZE
PIĘGI I LISZAJE

OO PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE
ZNAJAZE SKUTECZNOŚCI

ARAGO
ST. GÓRSKIEGO
WARSZAWA
NISZCZY BRODAWKI
SKÓRY
STWARDNIENIA
ODCISKI

nr 42 798

Günther Schulz-Fürstenberg
świetny wiolonczelista wystąpi jako solista na koncercie symfonicznym we wtorek, dnia 18 bm. o godz. 20 w Teatrze Wielkim.

Znak ten jest
cechą
jedwabiu do szycia

Gütermanna

Fabryka w Warszawie. — Firma chrześcijańska.
Przedstawicielstwo na Wielkopolskę:
Kaczmarek i Poturalski, Poznań, Stary Rynek 20/22.

SPORT

Świąteczne spotkania piłkarskie

I ŚWIĘTO

Warta II — Polonia Główna o godz. 11 na boisku Warty.

Decydujące spotkanie w grupie awansu o zajęcie czołowego miejsca w tabeli. Pierwsze spotkanie wygrała niespodziewanie Warta 1:0. Wynik jutrzejszego spotkania jest zupełnie otwarty, gdyż Warta wykazuje pewien spadek formy, a Polonia odwrótnie jest coraz lepsza.

Zawody towarzyskie: Warta III — Legia III o 9 na boisku Warty, Blask — KPW II o 14 na boisku Blasku w Staroście, Cybina — Korona o 17 na boisku na Śródcie.

II ŚWIĘTO

Największą atrakcją II święta będzie turniej błyskawiczny na boisku ośrodka WF przy ul. Bukowskiej. Turniej zapowiada się niezwykle interesująco, gdyż walki będą niewątpliwie bardzo ciekawe ze względu na cenę nagrody, których będzie aż pięć. W turnieju bierze udział 8 drużyn. Regulamin przewiduje zawody 2x10 minut systemem pucharowym. Początek turnieju o godz. 9. Losowanie dało następujący wynik. O godz. 9 San — Britannia, 9.30 Czarni — Admir, 10 Pentatlon — Sokół II, 10.30 Pogoń — Naprzód. Ogółem odbędą się 12 spotkań. Poza tym gra: Legia z Polonia Główną o 17.30

na boisku na Śródcie.

Mistrzostwa młodzików: W sobotę o 17: Legia I — Pogoń na boisku przed stadionem miejskim; o 17.30: Cybina — Britannia na boisku na Śródcie, Warta I — HCP II na boisku Warty; o 18: Pentatlon — HCP I na boisku przy Przepadku, Al. Pułaskiego.

I święto: godz. 11 Legia II — Admir na boisku przed stadionem miejskim; godz. 16 San — Korona na arenie PWK.

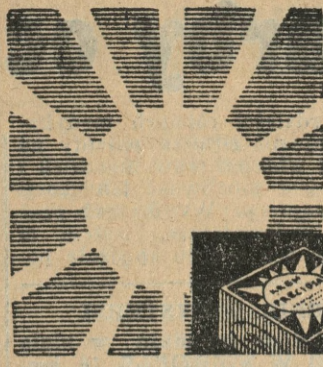
II święto: o godz. 14 Polonia — Główna na boisku Polonii w Główniej, godz. 15 Blask — Czarni na boisku przy radiostacji, godz. 16 Młodzież — Grom na boisku Młodzieży w Mosinie, godz. 17 Admir — Legia II na boisku Admiry w Górczynie i KPW — Warta II na boisku KPW w Dębcu.

Zawody na prowincji. W Lesznie odbędą się turnieje piłkarskie Polonii z okazji 25-lecia klubu. W turnieju biorą udział HCP I, Marynarka Wojenna, Sokół i Polonia z Leszna. Zawody odbędą się w dwa dni. W II święto odbędą się również zawody o mistrzostwo juniorów Polonia — Ostrowia.

W Wolsztynie Czarni z Poznania rozegrają w I i II święto zawody z Sokolem. W Swarzędzu Unia przyjmie Koronę II i gra z nią o godz. 16 na stadionie.

SŁONCE nie szkodzi CERZE

o ile Pani będzie zabezpieczala ją przed nadmierną opalenizną i piegam, stosując przy pierwszych blaskach wiosennego słońca usuwający piegi

KREM PRECIOSA

PERFECTION

O puchar Davisa

Czechosłowacja — Polska 2:0. Jak już w wydaniu porannym podawaliśmy, Czesi prowadzą po pierwszym dniu 2:0. Menzel pokonał Tarłowskiemu 6:3, 6:4, 2:6, 6:3, Hecht wygrał z Hebdą 6:2, 6:0, 3:6, 6:1.

W pierwszym meczu początkowo przewaga Menzla była tak znacząca, że wszyscy liczyli się z łatwym 3-setowym zwycięstwem Czecha. Często wycieczki Menzla do siatki kończyły się zawsze zdobyciem piłki. Tarłowski nie umiał sobie zupełnie poradzić z przeciwnikiem. W drugim secie sytuacja nieco się poprawiła. Tarłowski nawiązał okresami równorzędna walkę ze swym bardziej rutynowanym przeciwnikiem, a trzeciego seta potrafił nawet rozstrzygnąć na swoją korzyść. W czwartym decydującym secie Czech miał znowu

czterca na strzelnicy śrutowej w Sowincu koło Mosiny.

Strzelania z broni wojskowej, małokalibrowej i krótkiej odbędą się w dniach od 20 — 26 czerwca.

Uroczyste otwarcie zawodów nastąpi w dniu 20 czerwca na strzelnicy wojskowej przy Warowni VII.

Uroczystość nadania sznurów strzeleckich junakom hufców P. W. m. Poznania za pomyślne wyniki programowych strzelań w ciągu roku wyszkoleniowego, odbyła się na dziedzińcu koszarowym. Po złożeniu raportu dowódcy pułku J. Pecce, odczytany został rozkaz nadający prawo noszenia sznurów strzeleckich poszczególnym junakom. Następnie dowódca pułku wręczył przez siebie ufundowany puchar, a przewodniczący Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. p. dr Sokołowski — dyplom tegoż komitetu hufcowi P. W. gimn. im. J. Kantego za uzyskanie największej ilości sznurów. Przy tej okazji przemówił do zebranych krótko, po żołniersku dowódca pułku, a następnie p. dr Sokołowski, który wyraził zadowolenie z uzyskanych wyników w wyszkoleniu strzeleckim. Świadczy one najlepiej, że pieniądze przeznaczone na ten cel przez Komitet wydatkowane są z dużym pożytkiem. Na zakończenie uroczystości odbyła się, przy dźwiękach orkiestry pułkowej, defilada oddziałów przed przedstawicielami władz wojskowych i szkolnych. Wypadła ona bardzo udatnie, to też młodzież za swą dzielną postawę była żywo oklaskiwana przez liczną zgromadzoną publiczność. (za)

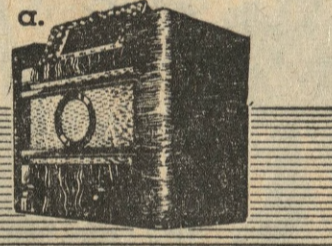
Co słysząc w sporcie piłkarskim?

O wszystkich ważniejszych wydarzeniach w sporcie całego świata, dowiesz się wcześniej, posiadając najnowszą superheterodynę Philipsa.

SUPERY PHILIPSA

o wyposażeniu dotychczas niespotykanym

Hippika

Międzynarodowe zawody konne w Warszawie. W dniach od 29 maja do 7 czerwca odbędą się w Warszawie wielkie coroczne zawody konne. Program zawodów obejmuje 16 konkursów. Najważniejsze to potęga skoku, konkurs szybkości, konkurs m. Warszawy, konkurs Armii Polskiej, drużynowy konkurs o nagrodę Polski (tzw. puchar narodów) i konkurs zwycięzców.

W roku bieżącym konkurencja międzynarodowa będzie nieco słabsza, gdyż wiele państw zaproszonych na zawody nie mogło wziąć udziału ze względu na odbywające się w tym roku dwie wielkie imprezy światowe, a mianowicie zawody konne na Wystawie Paryskiej i międzynarodowe zawody konne w Londynie z okazji koronacji króla Jerzego VI.

Z naszych zawodników zgłoszonych jest 65 oficerów na 200 koniach, oraz 10 pań i 18 panów. Po za ekstraklasą w roku bież. startuje dużo młodych oficerów.

Przed międzynarodowymi zawodami konnymi w dniach 27 i 28 maja, na ujeżdżalni D. A. K. odbędą się próby ujeżdżania koni w trzech seriach dla jeźdźców krajowych.

Kolarstwo

W drugie Święto Zielonych Świąt organizuje Ponański Okręgowy Związek Kolarski wycieczkę turystyczną do Pniew, 50 km. Mile będą widziani goście, sympatycy sportu turystycznego.

Zbiórka o godz. 7 min. 30 przy Bramie maratońskiej przed stadionem miejskim.

Wyścig szosowy (punktowy) o mistrzostwo okręgu poznańskiego odbędzie się w niedzielę na dystansie 100 km. Trasa wyścigu prowadzi ze startu przy ul. Bukowskiej przez Piątkowo, Chludowo, Oborniki, Szamotuły, Sekowo, Bytyni, Tarnowo Podgórne na metę przy warowni VII (ul. Bukowska). Wyścig jest połączony z wyścigiem o puchar p. Koszycyńskiego. Organizatorem jest Poznańskie Tow. Cyklistów i Motorzystów. Przyjazd zawodników na metę około godz. 12.

Polski Zw. Kolarski otrzymał od Państwowego Urzędu W. F. 5.000 zł subwencji. Z tej sumy 3.000 zł przeznaczone są na organizację międzynarodowego wyścigu kolarskiego dokoła Polski.

Pięściarstwo

Pięściarze „Sokoła” poznańskiego wyjechali wczoraj wieczorem do Gdańska, gdzie w sobotę walczą będą z drużyną „ABC”. Jest to spotkanie rewanżowe o puchar przełajowy, który w roku ub. zdobył po raz pierwszy „Sokół”, bijąc Gdańszczan w Poznaniu 9:7.

W drużynie „Sokoła” zadebiutuje w wadze piórkowej Rogalski (były zawodnik Warty), który po rocznej przymusowej przerwie ukazuje się znowu w ringu. W wadze ciężkiej drużyna Sokola uzupełni Wagrowski z KS Flota (Gdynia). Jako kierownik ekspedycji wyjechał p. Witold Kuźaj. (al)

Lekka atletyka

Zawody propagandowe Miejskiego Komitetu WF i PW w Poznaniu, które odbędą się na arenie PWK w pierwsze i drugie święto, zapowiadają się bardzo ciekawie.

W niedzielę o godz. 11 odbędą się zawody dla kobiet, do których już dotychczas zgłosiło się ponad 30 zawodniczek. Do zawodów mężczyzn, które odbędą się w drugie święto, również o godz. 11, zgłosiło się ponad 50 zawodników. Zgłoszenia przyjmuje się jeszcze na boisku przed rozpoczęciem zawodów.

„HCP” — „Warta” B. Ciekawe spotkanie rozegrane zostanie w niedzielę o godz. 10-ej na boisku „Warty”. W programie: biegi — 100, 400, 800, 3 000 i 4 x 100. skoki w dal i w wyż — rzuty: kula, dysk. (kom)

27 maja o godz. 15 organizuje K. S. „H. Cegielski” z okazji jubileuszu 10-lecia na boisku Warty przy ul. Rolnej, czwórmecz lekkoatletyczny z udziałem najlepszych zespołów Poznania: AZS., Warta, Sokół i HCP.

W programie: 100 m, 800, 1 500, 3 000 (przełaj); skoki w wyż i w dal; rzuty kula i dyskiem; sztafeta olimpijska.

W ramach czwórmeczu odbędą się bieg przełajowy o nagrodę przechodnią i inne nagrody.

Zgłoszenia do biegu przełajowego, który odbędzie się o godz. 16, ze startem i metą na boisku Warty, przyjmuje sekretariat K. S. H. Cegielski, ul. Górna Wilda 136. (kom)

Piłka nożna

God nie będzie mógł grać w Cracovii. Odbuwający w Krakowie służbę wojskową znany piłkarz śląski God podpisał zgłoszenie do Cracovii, w której miał grać tylko w okresie pobytu w Krakowie, lecz jak ostatecznie donoszą ze Śląska, miejscowy O. Z. P. N. nie wyraził swej zgody na przejście Goda do Cracovii, wobec czego God będzie mógł grać w piłkę nożną jedynie w barwach baonu pancernego.

Drużyna ta w ubiegłą niedzielę wygrała 5:1 z drużyną Cracovią, przy czym God strzelił trzy bramki.

ŚRODEK PRZECIWKO CIERPIENIOM

wątroby woreczka żółciowego
zlej przemianie materii i cierpieniom artretycznym

„**CHOLOSAN**“ Nr. rej. 1392 i 1393
Król. uprzyw. w 1564 r. założ. Apteka pod „**BIAŁYM ORŁEM**“ Poznań St. Rynek 41
Pg 27 477

znaczną przewagę, zdobywając pierwszy punkt dla Czechosłowacji.

Drugie spotkanie pomiędzy Hechtem a Hebdą wykazało druzgocącą przewagę Hechta. Długie, plasowane piłki z głębi kortu były stałe za szybkie dla Hebdy, a doskonała gra przy siatce budziła zachwyt. Hebda nie potrafił ani przez chwilę nawiązać walki i przegrał zdecydowanie.

Niemile wrażenie wywołało zachowanie się części publiczności, która, chcąc dopinguować naszych zawodników, oklaskiwała każdy błąd gości.

Dziś w sobotę, w drugim dniu meczu odbędzie się gra podwójna. Polska wystawia Tłoczyńskiego i Hebdę. Ze strony Czechosłowacji mają walczyć Hecht i Caska. Kapitan drużyny czechosłowackiej zastrzegł sobie jednak możliwość zmiany składu. Po rozegraniu gry podwójnej odbędzie się gra pokazowa Siba — Spychała.

Szwecja — Grecja 3:2. W ostatnim dniu Schroeder pokonał Nicolaidesa 6:2, 6:4, 6:4, a Stalios (Gr.) zwyciężył Borga 6:2, 6:2, 6:3.

Różne

Komitet organizacyjny berlińskich igrzysk olimpijskich zamyka swoją pracę wydaniem monumentalnego dzieła „XI Olympiade Berlin 1936”. W dwóch tomach, na 1.200 stronach, w tym przeszło 400 stron ilustracji, omawia się wydarzenia 16 dni igrzysk berlińskich. Dzieło to ukaże się w języku niemieckim i angielskim, nakładem Wilhelm Limpert - Verlag Berlin.

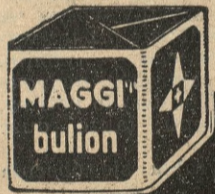
Strzelanie

Zawody łącznicze o mistrzostwo m. Poznania rozegrane zostaną 23 bm. o godz. 8.30 na boisku przy Stadionie Miejskim. W zawodach mogą brać udział zawodnicy zrzeszeni i niezrzeszeni w P. Z. Łączni. — z równoczesnym strzelaniem o odznakę łączniczą kl. III i II. Zgłoszenia do zawodów należy kierować do Okr. Związku Łączników, ul. Bukowska 25, II — do dnia 20 bm.

Zarząd Okręgu VII P. Z. Łączników. Zebranie delegatów sekcji zrzeszonych w Polskim Związku Łączników — po omówieniu aktualnych spraw łączniczych związanych z propagandą, organizacją kursów instruktorskich, przeprowadzeniem zawodów łącznych o Odznakę Łączni, oraz mianowaniem instruktorów łącznych, wybrało następujący zarząd okręgowy: prezes — kpt. Czapski Jan — (Straż Pożarna), wiceprezes — Piechowski Augustyn — (PPW), sekretarz — Szewcówna Marta — (KPW), skarbnik — Hawliczek Czesław (NKL), kapitan sport. — Kapezyński Zdzisław (KPW), członkowie: Trejakowski Stefan (Sokół poznań), Twardowski Marian (KPW) i Twardowski Bernard (KPW).

Zarząd urządza w wtorki i czwartki od godz. 18 — 19 przy ul. Bukowskiej 25, II wejście.

IV zawody strzelecko-myśliwsko-łącznicze o mistrzostwo okr. VII odbędą się w dniach od 13 — 27 czerwca: Strzelania łącznicze odbędą się w dniach 13, do 16 czerwca, strzelania kulowo-myśliwskie w dniach 15 i 17 czerwca na warowni VII, strzelania śrutowo-myśliwskie w dniu 20

teraz tylko
6
groszy

Jakość zawsze ta sama

ng 43 110

Jedziemy do Rabki!

Wygrywa na loterii życie, kto zdrowy i wypoczęty.

Uroczę zdrojowisko górskie, pięknie położone, popularne — jak rzadko które ze zdrojowisk krajowych, przyciągające jak magnes swą reputacją, mnogie tysiące kuraćjuszów — oto Rabka.

Rabka leży w Małopolsce Zachodniej, w Karpatach, na słonecznym płaskowzgórzu, zasłoniętym z trzech stron górami.

Rabka jest dostępną dla wszystkich i dla niezamożnych i dla bogatych. Przyroda obdarzyła Rabkę 11-ma źródłami o obfitej zawartości wód jodo-bromo-solankowych z emanacjami radu. Solanki rabciańskie służą do picia i do celów leczniczych w formie kąpiel, zmywań, inhalacji, parówek etc.

W Rabce znajdują pomoc i zdrowienie zarówno cierpiący dorośli, jak dzieci i młodzież, w chorobach krzywiczy, zółców, niedokrewności w następstwach chorób zapalnych płuc, opłucnej, otrzewnej, stawów, układu nerwowego, w chorobach przemiany materii etc. Szeroko uwzględnione są też różne formy chorób kobiecych, doskonale uleczalne w Rabce.

W Rabce każdy znajdzie, co mu jest dostępne wedle jego wzmóg i możliwości. W sezonie wiosennym koszty kuraćji i utrzymania są oczywiście mniejsze, niż w lecie. Z różnych ulg korzystają urzędnicy państwowi, samorządowi i ich rodziny, wojskowi i rodziny ich, inwalidzi wojenni, farmaceuci oraz duchowni. Przy powrocie przysługuje ulga kolejowa 33%-owa. Mówiło się zawsze: Rabka jest rajem dla dzieci. Słusznie, ale nieściśle. Bo Rabka jest też prawdziwą oazą wypoczynku i zdrowia dla dorosłych.

Wiosną przypomina, że wybila już godzina odpoczynku po rocznej pracy. Komu drogie zdrowie swoje i bliskich, jedź do Rabki.

ng arya

Nogi Ci się pocią? Stosuj DINOL w proszku.

Tg 20 712

Orzecznictwo sądów polskich

Upewnienie do skargi przy zniewadze pewnej zbiorowości ludzkiej

W myśl przepisu art. 255 § 1 Kodeksu Karnego podlega karze do lat 2 i grzywny, „kto pomawia inną osobę, instytucję lub zrzeczenie, choćby nie mające osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć je w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności”. Z tego przepisu wynika jasno, że jeśli się znieśliwi jakąś osobę, to osoba ta może wnieść skargę przeciwko znieśliwującemu ją. Może natomiast budzić wątpliwości, kto jest uprawnionym oskarżycielem, jaki zostanie znieśliwiona jakaś zbiorowość ludzka; kto np. będzie uprawnionym oskarżycielem w wypadku publicznego znieśliwienia katolików, Wielkopolan, Gnieźniaków, nauczycieli ludowych, studentów, robotników itp. zbiorowymi. Mamy przed sobą ciekawą rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w tej kwestii.

Lucjan G. znieśliwił nauczycieli ludowych wyrażając się o nich w pewnym artykule dziennikarskim jako całości ujemnie. Skazany wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu odwołał się do Sądu Najwyższego w trybie kasacji. W wywodzie kasacji twierdził, że artykuł ten był skierowany bez oznaczenia jakiegokolwiek indywidualnie określonej osoby, a zatem nie zawiera pomówienia osoby fizycznej, a nauczyciele ludowi nie stanowią przewidzianej w art. 255 k. k. instytucji, czy zrzeczenia.

Sąd Najwyższy wyrokiem z 22 września 1936 r. (3 k. 1082/36) oddalił kasację oskarżonego z następującym uzasadnieniem: „Przedmiotem ochrony prawnej z art.

255 k. k. jest nie tylko część osób fizycznych i prawnych, instytucji i zrzeczeń, lecz w ogóle każdej zbiorowości ludzkiej, o ile sprawca oznaczy ją w taki sposób, że staje się jawne, które jednostki indywidualnie wchodzi w skład danej zbiorowości. Pogląd zatem kasacji, jakoby, przewidziane w art. 255 k. k. pomówienie zbiorowości, określonej mianem nauczycieli ludowych, nie zawierało cech przestępstwa, skoro nie zostali poszczególni nauczyciele wymienieni z nazwiska, ile że nie starowią oni ani zrzeczenia, ani instytucji, oparty jest na błędnej wykładni art. 255 k. k., określenie bowiem zbiorowości jako nauczycieli ludowych ściśle wskazuje, które jednostki indywidualnie wchodzi w skład jej. Uprawnionymi do wystąpienia w charakterze oskarżycieli są w wypadku, gdy została znieśliwiona pewna zbiorowość ludzka

Znane zdroje w Piwnicznej

położonej nad Popradem przy linii kolejowej Krynica — Nowy Sącz. 400 m. nad poziomem morza, posiadają obfite wody mineralne do picia i kąpeli oraz wszelkie złoza borowiny. Wskazania lecznicze: wszelkie rodzaje anemii, stan zapalny żołądkowo-jelitowy, nieżyty płucne, wyczerpanie nerwowe, neurastenja, histéria, choroby bazylowe i kobiece, artretyzm i reumatyzm.
Pierwszy sezon od 15. 5. do 30. 6., drugi sezon od 1. 7. do 31. 8., trzeci sezon od 1. 9. do 1. 10. Specjalne zniżki na kąpiele w pierwszym i trzecim sezonie.
Zarząd Zdrojowiska wierci drugie źródło wody mineralnej oraz przeprowadza szereg inwestycji udogadniających i uprzyjemniających pobyt kuracjom. W sezonie letnim koncertuje orkiestra zdrojowa.
Bliszych informacji udziela Zarząd Zdrojowiska. dg 23 082

RECENZJE KINOWE

Kino „Tęcza - Wilda” wyświetla film polski pt. „Bolek i Lolek”. Wesółka komedia, pełna bardzo komicznych sytuacji. Bolek — warszawski „klawisz” i Lolek — wymuskany paniczek, są ludzko do siebie podobni. Na tym tle powstaje dużo zabawnych nieporozumień. Obie role, tj. Bolek i Lolka gra Dymśza, którego

„Gdy wyjedziesz do Krynicy Zamów pokój w SOKOLICY”.

dg 231 476

gierki i szarża w komiżmie mają swoisty wdzięk i wywołują na widowni dużo westołości. (Sza)

Kino „Corso” wyświetla film amerykański pt. „Młode orły”. Film sensacyjny, barwnie i interesująco opowiadający o fantastycznych przygodach w dżungli dwóch młodych dzielnych amerykańskich skautów. Oczywiście nasi dwaj bohaterowie ze wszystkich opresji wychodzą zwycięsko. W rolach głównych: Bobby Cox, Jim Vance i C. Dixon. Reżyseria — bez zarzutu. (Sza)

Kino „Wilsona” wyświetla film amerykański pt. „Pod dwiema flagami”. Jest to jeden z lepszych filmów, jakie oglądaliśmy w ostatnich miesiącach. Jego treścią jest dramat z życia żołnierzy francuskich, stacjonowanych w Algierii. Film wyróżnia się doskonałą i pełną rozmachem reżyserią Franka Lloyd'a i świetną obsadą aktorską z Ronald'em Colman'em, Claudette Colbert, Victor'em Mc. Langlen i Rosalind Russel na czele. (Sza)

Wkrótce, bo za tydzień, 23 maja, w niedzielę, o godz. 4 po poł. w Teatrze Nowym odbędzie się popis Rytmiki Tańców dziecięcych uczennic prof. Marii Milewskiej. zg 26 982

Teatr Wielki Teatr Wielki

Czwartek, 20 maja

Już za kilka dni Poznań będzie przeżywał wielkie wydarzenia artystyczne.

Oto w czwartek, 20 maja Teatr Wielki będzie gościł najwybitniejszą i najlepszą współczesną śpiewaczkę koloraturową świata

TOTI DAL MONTE

primadonne opery „La Scala” i „Metropolitan House”. Każdy występ tej wielkiej artystki obdarzonej wspaniałym głosem i posiadającej fenomenalną wprost technikę budzi nieopisaną entuzjazm publiczności, oczarowanej i porwanej cudnym śpiewem.

Genjalna ta śpiewaczka wystąpi w operze G. Verdiego „Rigoletto” wraz ze swym partnerem słynnym barytonem mediolańskiej La Scali LUIGIM MONTE-SANTO, który kreować będzie partię Rigoletta. Partię Księcia powierzono doskonałemu i cenionemu naszemu tenorowi JOZEFOWI WOLINSKIEMU.

Czwartkowe przedstawienie „Rigoletto” w tak imponującym wykonaniu będzie naprawdę wielkim przeżyciem artystycznym i pamięć o nim nie zatrze się przez długie lata.

Czwartek, 20 maja

Teatr Wielki Teatr Wielki

ng 42 378

korespondencja

z czytelnikami

H. K. — Bydgoszcz. Wspomniana hipoteka podlega ustawie odroczenia i z mocy samego prawa rozłożona została wraz z zaległymi odsetkami i kosztami do 1. 11. 34 r. na 28 równych półrocznych rat, z których pierwsza płatna będzie dopiero 1. 10. 38 r. Odsetki zaś obniżone zostały z dniem 1. 11. 34 r. na 3 pęt w stosunku rocznym. Odsetki te płatne są w półrocznych ratach z dołu, co 1. 4. i 1. 10. każdego roku, po czynając od 1. 4. 35 r. Miarodajnym jest czas powstania hipoteki i przyjęcie gospodarstwa przez trzecią osobę, po 1 lipcu 32 r. nie ma na to najmniejszego wpływu. Tak rozstrzygnięto w niezliczonych wypadkach i Sąd Okręgowy orzeczenia te zatwierdził. (K)

I. P. Wspomniany przepis nie stanowi żadnej nowości, gdyż jest on już zawarty w art. 27 ustawy. ustęp 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. z roku 1925 r. nr 59 poz. 41. (K)

A. K. S. Świadczenia przynależne na własność i na skład muszą opiewać zasadniczo w imię i nazwisko tego, który ma kartę ziemiśniączą albo obydwaja świadectwa na właściciela i kartą ziemiśniączą na jego kierownika. (K)

M. W. — Poznań. Dokładnych informacji w tym kierunku udzielić Pani może wydział sanitarny tutejszego zarządu Miejskiego, dokąd się zwrócić należy. (K)

CHLOROMOR PRZECIWI MOLOM

ng 42864

W TOREBKACH, KULKACH i KOSTKACH

Z Tow. Ziemiaków Wlkp.

W dniu 10 bm. odbyło się zebranie Zarządu Poznańskiego Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju, w którym udział wzięły z ramienia naszego Towarzystwa p. Zofia Zakrzewska i p. Wanda Chłapowska.

Tradycyjnym zwyczajem jako wieczorna atrakcją Konkursów Gnieźnieńskich urządziło tamtejsze Kolo Ziemiaków 3 „herbatkach ziemianek”.

Cudna pogoda sprzyjała konkursom i przyczyniła się także do zgromadzenia licznego grona uczestników konkursów na „herbatkach ziemianek”.

Dzięki staraniom i inicjatywie Pań Komitetowych wesół nastrój udzielił się wszystkim gościom, a program wieczorów urozmaiciły miłe niespodzianki. Na tańczące pary spadał deszcz konfetti, serpentyn i różnych drobnych upominków, umieszczonych w małych domeczkach pod sufitem. Miły też był konkurs z balonikami, podczas którego kilka pań uzyskało ładne nagrody. Intrygowały też wszystkich paczki szczęścia, a dużo wdzięku dodały słodne bukietiki świeżych kwiatów przy kotylnionie.

Dochód z tej udanej imprezy przeznaczony jest na urządzenie kolonii letniej u SS. Dominikanek w Midzynie dla najbardziej potrzebującej Gnieźna.

Na konkursach ofiarowało Gnieźnieńskie Kolo Ziemiaków nagrodę honorową, piękny syntgraf z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej, dla indywidualnie najlepszego jeźdźcy. Nagrodę tę otrzymał p. porucznik Komorowski z Centrum Wyższkolenia Kawalerii w Grudziądzu.

„NABATEX”

to czysto wełniane tkaniny na wytworne UBRANIA i PŁASZCZE MIAROWE
w BAZARZE ul. NOWA 8
u I. KONKIEWICZA
Ng 42 296

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś po raz ostatni w tym sezonie doskonala opera komiczna Wolf-Ferrariiego „Czterech gburów”.

W niedzielę, w pierwsze święto Zielonych Świąt wieczorem uroczą operetka „Domek trzech dziewcząt”, której wznowienie przyjęte zostało z wielkim aplauzem.

W poniedziałek 17 bm. w drugi dzień Zielonych Świąt po południu po cenach popularnych najpiękniejsza nasza opera „Halka”, w doskonałej obsadzie.

Wieczorem „Domek trzech dziewcząt”.

„Jutro niedziela” w Teatrze Polskim

Dziś w sobotę premiera głośnej sztuki „Jutro niedziela”, która w Warszawie obecnie od trzech miesięcy grana jest przy wysprzedanych widowiskach. Obsada stanowi niemal cały zespół Teatru Polskiego. Reżyseria Bronisława Dąbrowskiego. Nowe dekoracje Z. Szpingera. W niedzielę

wszystkie osoby do zbiorowości tej należącej”.

Z powyższego orzeczenia wynika, że jeśli ktoś powie np. „wszyscy szewcy — to pijacy” — wówczas każdy szewc ma prawo do wystąpienia przeciw wypowiadającemu te słowa w charakterze oskarżyciela. Tak samo, gdy ktoś odezwie się znieważająco o katolików, Poznańczykach, Wielkopolanach, studentach, urzędnikach, robotnikach itp. zbiorowościach wówczas każdy katolik, Poznańczyk, Wielkopolanin, student, urzędnik, robotnik, będzie uprawnionym do wystąpienia przeciw znieważającemu zbiorowość w charakterze oskarżyciela. (k.)

po południu po cenach zniżonych po raz ostatni „Bessie”, wieczorem „Jutro niedziela”. W drugi dzień świąt po południu po cenach zniżonych „Gdzie diabeł nie może”, wieczorem „Jutro niedziela”.

Z Teatru Nowego

Dziś w sobotę premiera przeabawnej farsy A. Matterna „Bobby z Ameryki”. Główną rolę męską w arcykomicznej podwójnej postaci „obwiesia-milionera”, kreuje znakomity komik, ulubieniec poznańskiej publiczności Mieczysław Dowmunt. Poza nim udział bierze cały zespół z pp. Michałowską, Krystynką, Fiszerem i Drewiczem na czele. Reżyseria S. Fiszera, przepięknie nowoczesne dekoracje J. Worsztynowicza. Pozostałe bilety do nabycia w firmie F. Zygartowski. Podczas Zielonych Świąt o godz. 3 po południu przepiękne kolorowe bajki B. Horskiej „Śpiąca królewna” i „Robinson” po cenach najniższych od gr. 50.

Z Teatru Nowego

W sobotę, 15. bm. premiera przekomicznej farsy „Boby z Ameryki” która w Wiedniu osiągnęła rekord powodzenia, 200 przedstawień z rzędu. W kapitalnej roli Flita wystąpi świetny komik M. Dowmunt mający w tej farsie ogromne pole do wydobycia maksimum komizmu. Dalszą obsadę stanowią pp. Rogalska, Krystynska, Michałowicz, Promieńska, Fiszer, Drewicz, Piotrowski, Malinowski, Kuryllo i inni. Reżyseria St. Fiszera. Dekoracja F. Worsztynowicza. „Bobby z Ameryki” będzie grana w niedzielę, poniedziałek i dni następne o godz. 8.10 wieczorem. Przedprezada w firmie Zygartowski ul. 27 Grudnia, nar. ul. Pierackiego zg 26 906/7

Dziś w sobotę o godz. 11 wiecz. w kinoteatrze „Słońce” pierwszy występ

BALETU PARNELLA

Przypominamy naszym Czytelnikom, że dziś w sobotę, dnia 15 maja o godz. 11 wiecz. odbędzie się w kinoteatrze „Słońce” z niebywałym zainteresowaniem oczekiwany pierwszy występ najslynniejszego Baletu Polskiego Parnella, który zyskał pierwszą nagrodę na Olimpiadzie Berlińskiej. Znakomity BALET PARNELLA, który na pierwszych swych występach w Poznaniu wprost oczarował publiczność — tym razem wykona wspaniałą wielką reprezentacyjny program obejmujący szereg najpiękniejszych baletów i poematów tanecznych: „Chłopcy malowani”, „Rapsodia węgierska”, „Sto lat walca”, „W każdym porcie dziewczyna”, „Miłość Hiszpanki”, „Nowe maski”, „Cyrulik w zalotach”, „Casanova”.

Własne dekoracje i kostiumy. Orkiestra pod dyrekcją znakomitego kompozytora i kapelmistrza Zygmunta Wiehlera. Jutro w niedzielę dnia 16 maja i w poniedziałek, dnia 17 maja ostatnie 2 pożegnalne występy Baletu Parnella.

Pragnąc wszystkim bez wyjątku umożliwić podziwianie Baletu Parnella na ostatnie pożegnalne występy ceny biletów najniższe od 1-3 zł. Kto je ma jeszcze biletów niech śpieszy czemprędzej do kasy. Przedprezada biletów w składzie cygar p. Szrejebrowskiego, ul. Pierackiego 20. Tel. 56-38. zg 27 004

DINOL plyn — przy poceniu pach proszek — przy poceniu nóg od POTU

Tg 20 714

Kinoteatr „SŁOŃCE” Kinoteatr

W poniedziałek, 17 maja o godz. 3 pop. Specjalne Popularne Przedstawienie po cenach najniższych
Głośnie arcydzieło wytw. „Paramount” realizacji Lewisa Milestone

ŻÓŁTY SKARB

W rolach głównych:
Gary COOPER Madeleine CARROL
Rekordowy sukces ekranów światowych!

Akcja filmu rozgrywa się w Chinach w czasie ostatnich wojen domowych! Sensacyjna treść! Niebawale napięcie! Cudowna gra! Mistrzowska reżyseria! Film dla dzieci i młodzieży wzbroniony!

Bilety po cenach najniższych:
Cały parter 50 gr Cały balkon 75 gr
są do nabycia wcześniej od piątku przy kasie III kinoteatru „Słońce”.

„WŁÓKNA WEŁNY NIEUSZKODZONE W PROCESIE PRODUKCYJNYM, zapewniają wysoką jakość materiałów Leszczków”.

Poznań, 27 Grudnia 10. ug 41 121

Ogłoszenia i kampanie reklamowe gazetowej projektuje i udziela fachowych porad WYDZIAŁ PROPAGANDY
Wydawnictwo Drukarni Polskiej Sp. Akc. Poznań, św. Marcina 70 I piętro od godz. 16—18

Dnia 14 b. m. zmarł nagle, zaopatrzony Olejami św., najukochańszy Ojciec, najtroskliwszy Dziadek nasz, ś. p.

Stanisław Kobyliński

Pogrzeb odbędzie się z domu żałoby w Katowicach przy ul. Marsz. Piłsudskiego 3 w poniedziałek 17 b. m. o godz. 17. Msza św. za spokój duszy drogiego Zmarłego odprawi się 18 b. m. w kościele Najśw. Marii Panny w Katowicach

W smutku pogrążeni
Madeleine z Kobylińskich Przyjemka
Tadeusz Przyjemski
Oleńka, Renia i Staś Przyjemscy.

Poznań, Płowicka 14

W sobotę, dnia 15 maja 1937 r. o godz. 1.30 w nocy, zakończył swój bardzo pracowity żywot, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy i najukochańszy ojciec, najlepszy i najtroskliwszy kuzyn i wuj, ś. p.

Józef Kandulski

przeżywszy lat 69. Wyprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi we wtorek, dnia 18. bm. o godz. 5 po południu z domu żałoby, pl. św. Anny 2.

W ciężkim smutku pogrążeni
córka i rodzina.

zg 26 996

Grodzisk Wlkp., dn. 15. 5. 1937 r.

Dnia 14 maja 1937 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św. nasz najukochańszy syn, brat, szwagier, i wujek ś. p.

Florian Piechowiak

przeżywszy lat 22. Pogrzeb odbędzie się w II święto dnia 17 bm. o godz. 16 z kostnicy przy Wałach Jana III na cmentarz Staromarciński przy ul. Towarowej. Msza św. nazajutrz o godzinie 8 w kościele św. Marcina.

O ciężkim smutku donoszą Krewnym i Znajomym
rodzice i rodzeństwo.

zdg 27 005

Dnia 11 maja 1937 r., zmarł tragicznie, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy syn i braciśzek, ś. p.

Marian Feliks Pietrowski

w 13 wiosnie życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 16. bm., o godz. 4 z kostnicy Wały Jana III na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej, o czym zawiadamiają

W ciężkim smutku pogrążeni
rodzice z braciśkiem
babcia i wujek Spizewski.

zg 27 000

Poznań, Mostowa 15.

Wielbnemu ks. prob. Echaustowi, Zamysłowskiemu, Magistratowi, Radzie Miejskiej, Dozorowi Kościelnemu, wszystkim Organizacjom miejscowym i zamiejscowym, Krewnym i Przyjaciółom którzy dzieliли naszą żalobę, okazali nam dużo serca i współczucia i udziałem swym w pogrzebie uczuli pamięć mego najdroższego męża, naszego najlepszego ojca, zięcia i kuzyna ś. p.

Władysława Kowalskiego

składamy serdecznie

Bóg zapłać

Skoki, dnia 14 maja 1937. **żona, dzieci i rodzina.**

ng 43 399

Dnia 14 maja 1937 r., zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św. nasza najukochańsza i najtroskliwsza matka i babka ś. p.

Jadwiga Kucharska

z domu **Kossowska**

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia 17 b. m. o godzinie 17 po południu z kostnicy szpitala miejskiego.

w ciężkim smutku pogrążeni

d 23 146 **dzieci wnuki i rodzina.**

Poznań, ul. Za Bramką 5a, Nowogródek, Września Zakł. pogrz. St. Jaśkiewicz, Klasztorna 14. Tel. 35-86.

W czwartek, dnia 13 maja 1937 o godz. 23.30, zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja droga żona, nasza najukochańsza matka, babcia i prababcia, ś. p.

z **Antonieiwiczów**

Stanisława Splisgart

przeżywszy lat 74. Pogrzeb odbędzie się w drugie święto, dnia 17. bm. o godz. 16 z kostnicy cmentarnej kościoła Zmartwychwstania Pańskiego, o czym zawiadamia

z 26 998 w ciężkim smutku pogrążony
mąż i rodzina.

W piątą bolesną rocznicę śmierci mej ukochanej żony, ś. p.

z **Kanteckich**

Marii Lorkiewiczowej

odprawi się

nabożeństwo żałobne

we wtorek, 18 maja o godz. 7.30 w kościele św. Michała przy ul. Stolarskiej oraz w Czarniejewie.

zg 27 001

Mąż

Przewielebnemu Duchowieństwu a w szczególności ks. proboszczowi Kasiorowi z Sobiałkowa, ks. wikariuszowi Nogali z Rawicza, ks. mansjonarzowi Janymu z Poznania, wiceprezowski Związku Wielkop. Kół Śpiewaczych, p. dr Chojrackiemu — za łaskawy udział w pogrzebie, zespólnym Kołom Śpiewaczym z Rawicza za wykonane przed domem żałoby i na cmentarzu pielnia, dalej Kołom Śpiewaczym i Delegacją poza miejscowym. Szanownemu Nauczycielstwu, Stowarzyszeniom Emerytów, tak samo za tak liczne kondolencje, wieńce i kwiaty, oraz wszystkim innym, którzy oddali ostatnią przysługę nieodżałowanej pamięci, naszemu drogiemu Zmarłemu, składa w imieniu całej rodziny serdecznie

„**Bóg zapłać**“

żona

Maria Scherwentkowa

Rawicz, dnia 12. 5. 1937 r.

zg 26 990

Z dniem 15 maja 1937 przeniosłem moje biuro z ulicy Pocztowej 5

na STARY RYNEK nr. 73/74

(gmach Banku Przemysłowców) — **Telefon 10-96**

Roman Kuliczka,
adwokat.

zg 26 985

Zawiadamiam Szan. Klientów, że dnia 15 maja br. **przeniosłem moją pracownię krawiecką z f-mg Grzybek St. Rynek 10 na**
Al. Marcinkowskiego 15 I p.

Prosząc łask. o dalsze poparcie, pozostaje z poważaniem

Pierwszorządny Zakład Krawiecki
TEOFIL OTOK

ng 42907

OKULARY

BINOKLE kupisz najtaniej
u optyka GAWLIKOWSKIEGO, św. Marcin 57
OCZY SZTUCZNE.

zg 26 987

Lodówki — Maszynki do lodów — Kosiarki
ogrodnicze — Konwie do mleka — Siatkę na
okna — Zasłony papierowe okienne — Wężę
do wody — Polewaczki — Narzędzia

kupisz zawsze najkorzystniej w firmie

Jan Deierling i Ska

ng 43 454

Poznań

ul. Szkolna 3 — telefon 35-18 i 35-43

Pompy ręczne
Pompy ośrodkowe
Pompy samossasne
Pompy próżniowe
Pompy rotacyjne
Pompy parowe

Automaty wodociągowe „SIHI“
Sprężarki tłokowe
Sprężarki rotacyjne
Dmuchawy do powietrza i gazu

oraz wężę gumowe i wszelką armaturę

poleca najkorzystniej

STEFAN DUCHOWSKI

Biuro inżynierskie
telefon 32-26

Poznań, Br. Pierackiego nr. 16.

Pg 27 642-19.48

Z powodu zamierzonej renowacji lokalu urzędzam w dniach

od 10 — 31 maja

Wielką wyprzedaż

sypialni, jadalni gabinetów, mebli wyściełanych po specjalnie obniżonych cenach

M. Buśko

Poznań, św. Marcin 59

Dogodne warunki

Wielki wybór

nr 42840

LOKAL HANDLOWY

reprezentacyjny, 500 mtr.² powierzchni, parter i piętro, w najlepszym punkcie ulicy Marszałkowskiej w Warszawie, okazjnie do odstąpienia tylko poważnym reflektantom. Oferta pod: „**Natychmiast**“ do Agencji Ogłoszeń **A. Omiński Warszawa, Zielona 26 m. 2**

Pg 27 378-62 295

Pięciopokojowe

ul. Skarbowska 5, pierwsze piętro, od 1 czerwca. Zgłoszenia Skarbowska 5. Tel. 25-62, zg 27 003

Restauracja-Dancing

w centrum, bardzo dobrze zaprowadzona, z powodu choroby **korzystnie na sprzedaż.** Do objęcia ca 900. Oferty Kurier Ponański zg 26 991

SZKOŁA POWSZECHNA

z pensjonatem **S. S. Urszulanek** w Pokrzywnie (połączenie autobusowe o odległym o 7 km. Poznaniem) przyjmujemy zgłoszenia. Konwersacja francuska, muzyka, lampa kwarcowa, radio, duży ogród.

Nadaje się szczególnie dla dzieci wtlejszych.

Adres: **POKRZYWNO**, p. Krzesiny pod Poznaniem.

dg 23 079

NOWOŚĆ!

20 GROSZY!

»**GAJA**«

Treściwe polskie zupy

Słodkie (na zimno) na 4 talerze.

ng 42 835

Fenomen świata!!

Wszehświatowej sławy **Jasnowidz Dziama**, założyciel „**Poradnia Życia**“ w Berlinie i Dreźnie, twórca dzieł astrologicznych, daje stu procentowe przepowiednie, przyczyniając się tym samym do przelomu w życiu. Zdobędzie klucz, którym otworzysz sobie wrota do szczęścia i dobrobytu. Tajemnica loterii tkwi w Twoim imieniu. Podaj imię oraz datę urodzenia, a powiem Ci kiedy, ile i czy wogóle wygrasz. Przepowiednie, wskazówki, horoskopy: życiowe, miłosne, kradzieże, zakopane skarby, odnalezienie zaginionych osób, stanowią tajemnicę Twego szczęścia. Nadeslij jeden złoty znaczkiem na porto. **Bezplatnych horoskopów nie wysyłam.** **Jasnowidz Dziama, Kraków, Wielopole 3.**

ng 43 102 3

DESZCZE — wiosenne rujną posesję — **pamiętać należy zatem żeby Dachy wezas naprawić i posmolić**
Zwróć się z całym zaufaniem do **F-my**
IGNACY MANDOWSKI-POZNAŃ
Grobla 3 — Telefon 34-69

zg 26 987

Najwyższy czas ubezpieczyć się od gradu!

Najtaniej i najdogodniej ubezpiecza

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

w Poznaniu

ODDZIAŁY: Poznań, Ostrów, Bydgoszcz, Toruń, Gdynia

ng 43 266/7

Inspektorzy w wszystkich powiatach.

Persil

Czarujący urok pięknych pończoszek
można zachować tak samo, jak urodę, stosując tylko najlepsze środki. Do prania delikatnych pończoszek należy używać wypróbowanego Persilu. Persil bowiem usuwa z łatwością brud, chroniąc zarazem delikatną pończoszkę oraz nadając jej pierwotną elastyczność i piękny wygląd.

Pończoski, podzielone według kolorów, należy włożyć do zimnego rozczynu Persilu (1 łyżka na 2 litry wody) i przetrząść, wciskając je lekko, zwłaszcza stopy. Następnie wypłóć w zimnej wodzie z dodatkiem łyżki octu dla odświeżenia koloru i połysku.

Wyrób Zakładów „Persil” Polska Spółka Akcyjna, Bydgoszcz.

Takiej powodzi

pięknych barwnych materiałów jeszcze nie było, — wypowie każdy, widząc bogaty wybór w naszym magazynie

Każda Pani znajdzie u nas stosowny dla siebie materiał czy na suknie, komplet, kostium lub strój poranny czy plażowy i t. p.

Ceny bardzo niskie — gotówkowe.

DOM HANDLOWY
F. WOŹNIAK
POZNAŃ-STARZY RYNEK 85-RYŃKOWA

*Crêpe de chine imprimée,
Soie Lavable imprimée,
Soie Doubleface,
Georgette imprimée,
Crêpe Marocain,
Crêpe Mongol,
Cze-su-cza w kolorach,
Tkaniły niemieckie się,
Musling, kretony, i t. p.*

**Z działu
konfekcji damskiej**
polecamy gotowe płaszcze, komplety, bluzki jedwabne i włótkowe, w pięknych fasonach.

ng 43 382/3

GILZY SUPER „OKEJ”-filigran PATENTOWANE Z DWIEMA WATKAMI „SUPERIOR“

najwyższy gatunek gilz (jedynie oryginalne filtry rzeczywistych ich wynalazców: doktora D. Popowa i inżyniera J. Semenowa, patent Nr. 17 295).

1) Z bibułki mirkowskiej najwyższej jakości, jedyną jaką istnieje na świecie;
2) z filtrami z najczystszej waty „SUPERIOR“, NIE NASYCANĄ kwasami chemicznymi, żrącymi i gryzącymi, wiele szkodliwych działań których stwierdzono już 30 lat temu w klinikach niemieckich przez najpoważniejsze powagi lekarskie, co zresztą najdotkliwiej odczuli sami paczenci.

Gilza SUPER „OKEJ” — to najdoskonalszy gatunek gilz z DWIEMA WATKAMI, gwarantująca całkowite bezpieczeństwo palenia, przy tym jest tańsza od 30—50% od gilz podobnego typu konkurentów naszych.

Gilze SUPER „OKEJ” śmiemy polecić jako coś nadzwyczajnego. Każdy dzień zwłoki w nabyciu tej gilzy naraża zdrowie Pana (i) na duże ryzyko, a kieszeń na niczym nieusprawiedliwione straty.

Duże NAGRODY pieniężne do ankiety „PRAWDA O GILZACH” omawiamy w następnym ogłoszeniu.

FIRMA CHRZEŚCIJANSKA zatrudniająca wyłącznie chrześcijan.

PRZEMYSŁ GILZOWY
Stefan Kamiński, Warszawa, Rymarska 12.

KTOŻ INNY POTRAFI ODGAĐNĄĆ TWĄ PRZYSZŁOŚĆ?

tylko na słynniejszy Jasnovidz-Grafolog WOMOUTH Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej

uznany jako wszechświatowy fenomen dysponujący mocą sugestii i magnetyzmu oraz jasnowidzenia na odległość. Przy pomocy słynnego i jedynego na kuli ziemskiej Medium „TAMAHRY” które posiada nadprzyrodzony dar promieniowania i wysyłania fluidu astralnego. W transie jasnowidzi bez różnicy oddalenia, za pomocą kontaktu pisma i kilka włosów danej osoby. Odkrywa wszelkie tajemnice życiowe każdego, odgaduje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanej osoby rady wskazańki odzwyczajają od wszelkich nałogów.

Odnajduje zaginione osoby Medium „TAMAHRY” jest nieomylny. Zestawia w transie szczęśliwe i pewne większe wygrane Nr. losów wskazuje gdzie takowe można nabyć.

Napież natychmiast do mnie podaj pytania, stan, datę urodzenia, załącz kilka włosów i 1.— zł znaczek poczt. na koszty przesyłki a otrzymasz w przeciągu 4-ch dni odemnie dokładne przepowiednie-horoskopy, który wręczy Ci w formie listu i zachwyty.

Medium „TAMAHRY” wybierze dla Ciebie w transie szczęśliwy Nr. losu który pod gwarancją będzie wygrany. Otrzymasz odemnie prawdziwy klucz nowego życia, który przyczyni się do poprawy Twego bytu materialnego i zadowolenia duchowego. Wiele wielkich wygranych to owoc mej pracy dlatego też każdy zwracający się do mnie dziękuje. Pisz jeszcze dziś do mnie, na adres: JASNOWIDZ WOMOUTH, Kraków, Lenartowicza 11 m. 6. Bezpłatnych horoskopów nie wysyłam.

Linotyp

2 lub 3 magazyny „Ideal” (niemiecki) kupimy zaraz za gotówkę.

Zakłady Drukarskie W. PIEKARNIAKA Warszawa ul. Ordynacka 3 tel. 644-59 Pg 27670-62306

Katolicka Szkoła Pielęgniarstwa

w Poznaniu ul. Chełmońskiego 22

przyjmuje do dnia 15 sierpnia b. r. zgłoszenia na nowy kurs, rozpoczynający się dnia 1 września 1937 r.

Warunki przyjęcia: wiek 18-30 lat, i ukończenie gimnazjum nowego typu wzgl. szkoła zawodowa.

Bliższe informacje podaje prospekt Szkoły, który wysła na życzenie.

Pg 27 629-55,156 Dyrekcja Szkoły

szukam dzierżawy Zakładu Fotograficznego

dobrze zaprowadzonego od 1. 8. 37. Bez kapitału. Zgłoszenia Kurier Poznański pod zg 26 984

Poważne przedsiębiorstwo na Pomorzu

poszukuje od zaraz rutynowanego, samodzielnego pracującego

ZBOŻOWCA

z prima referencjami. Zgłoszenia z uwierzytelnionymi odpisami świadectw, podaniem referencji i wysokości wymaganego wynagrodzenia, prosimy skierować pod Kurier Poznański dg 23139

Polska Hurtownia Blachy Szesz i Ska

w Poznaniu, Al. M. Piłsudskiego 15, Składnica przy ul. Towarowej 15

Telefon 55-46 (Biuro) poleca po cenach konkurencyjnych: Telefon 33-76 (Składnica)

Blachę cynkową	Ołów hutniczy
„ ocynkowaną	Antymon
„ żelazną	Wanny kąpielowe
„ białą	Pieca kąpielowe
„ miedzianą	Kłozety fajansowe i żeliwne
„ mosiężną	Umywalki fajansowe i żeliwne
„ ołowianą	Zlewy kuchenne
„ aluminiową	Rury zlewowe
Bednarke ocynkowaną	„ ocynkowane
„ żelazną	„ czarne
Cynę 99% w blokach i prętach	„ ołowiane
„ 40%	Armatura do wody i gazu
„ 33%	

Wszystkie rynki światowe zdobyła przebojem najwyższej jakości maszyna do pisania

Olympia już do nabycia od zł 260.—

K. Kochanowicz i S-ka, Poznań
Plac Wolności 13 obok ulicy 3 Maja

**Polecenia godne
ŹRÓDŁA ZAKUPU**

Artykuły damskie Bielizna, Trykoty, Bluski, Pończochy, Rękawiczki
A. Szymańska Sp. z o.o. POZTOWA 4 dawn. Dobrowski

Artykuły sportowe Mundurki, Płaszcz szkolny, Ubiory do wazeln. sportów
Dom Sportowy św. Marcin 33. Tel. 55-71

Bielizna damska Najpiękniejsze modele
Kałamajski pl. Wolności 6. Tel. 2135

Blawaty WELNY — JEDWABIE
PŁÓTNA
St. Buśko, św. Marcin 18

Drogeria-Perfumaria **J. Czepczyński**
St. Rynek 8, tel. 45-45
UNIVERSUM, Ratajczaka 38, tel. 27-49

Dywany CENTRALA
DYWANÓW
Kużaj, ul. 27 Grudnia 9 tel. 34-58

Farbarnia-Pralnia chem. najlepiej czyści chem. i farbują wszelką odzież, materiały itp
Barwa-Kałamajski Filie we wszystkich dzielnicach Poznania

Farby Laktery Pokosty **J. Czepczyński**
St. Rynek 8, tel. 45-45
UNIVERSUM, Ratajczaka 38, tel. 27-49

Filatelistyka Nowość! Popul. kompl. albumy pol. z 240, 6-, 9-,
Dom Filatel. J. Witkowski Aleje Marcinkowskiego 7.

Firany Dywany — Obicia Meblowe — Dodatki do mebli wyściełanych
M. Pieczyński Stary Rynek 44 nar. Woźnej tel. 24-14

Fortepiany Pianina **W. DRYGAS**
3-go Maja 4 Tel. 33-58
Fachowe strojenia, naprawy, modernizacje

Harcerskie-Sportowe Artykuły tel 21-27
„Ka-De-Ha” ul. Podgórna 10

Kołdry-Pościele Pierze — Puch — Kołdry puchowe na waciu i wełnie
EMKAP M. Mielcarek Wrocławka 30 Tel. 58-03

Łóżka metalowe Meble lakierowane Tapczany
SPRZĘT DOMOWY św. Marcin 9/10, Tel. 25-52 Asyg. Kredyt

Maszyny do pisania nowe i okazyjne, największy wybór, niskie ceny, gwarancja
SKÓRA i Ska Al. Marcinkowskiego 23 tel. 18-47

Meble SKROMNE i WYKWINTNE dogodnie warunki spłaty
J. BARANOWSKI Podgórna 13 Tel. 34-71

Pasy transmisyjne **Kantaka 8/9** Tel. 30-22
Z. MAZURKIEWICZ, Sp. z. o. o.

Jubilerstwo BIŻUTERIA — ZEGARKI Własny warsztat reparacji
W. MAYER wł. L. Nalaskowski rok zał. 1899 Nowa 11 Tel. 18-44

Pończochy Modne, dobre i tanie
Kałamajski pl. Wolności 6, tel. 2135

Porcelana-Szkoło Kryształy — Wyprawy Sztućce — Podarki
„OZDOBA” św. Marcin 4. Tel. 50-27

Rękawiczki skórkowe, trykotowe, jedwabne, ostatnie nowości
Kałamajski pl. Wolności 6, tel. 2135

Parasole Parasole Ogrodowe — Laski Torebki damskie
Pozn. Dom Parasoli, M. DROZDOWSKA św. Marcin 22

Samochody nowe i używane oraz warsztaty
Brzeskiauto S. A. DĄBROWSKIEGO 29 Tel. 63-23, 63-65

Torebki damskie Modele wiosenne — Rękawiczki ceny niskie! Tyko
DOM NOWOŚCI Franc. Grunwald 27 Grudnia 9. Tel. 14-46

APARATY WSZYSTKICH TYPOW
Wpłata od zł. 15.— Raty miesięczne od 12.— zł. Pożyczki Państwowe

RADIOMECHANIKA
SW. MARCIN 25 TELEFON 12-38

Brzytwy

**Aparaty do golenia
Szczyrki
Nożyczki**

Przybory do golenia pielęgnowania paznokci, szcztotki do zębów i włosów oraz rozsm. inne artykuły toaletowe poleca po cenach możliwie najniższych

J. Gregorowicz
dawn. Ed. Kargo
Szlifyrnia
Poznań, ul. Nowa 7/8 (w Bazarze)
Telefon 50-18
Pg 2.63 75-17.35/5

KAPELUSZE

CZAPKI

T. KANTECKI
Poznań, Stary Rynek 53/54 nar. Świetosławskiej (dawn. Jeznickiej) dg 22 508/9

Krawaty, Koszule, Rękawiczki, Szelki, Skarpetki, Łaski poleca w wielkim wyborze

Parcele

w Poznaniu trzyliczny front, na budowę zwartą korzystnie sprzedam. Dobra lokata kapitału. Oferty pod zg 26993 4

LISY wszelkich gatunków

FUTRA na dogodnych warunkach spłaty poleca zg 26964

WASKOWSKI, ul. Działyńskich 7, parter.

Dom czynszowy w Gdańsku
3 pokojowe miesz., łazienka, 9500 guld, dzierżawa rocznie sprzedam lub zamienie na dom handlowy w Polsce. Oferty pod W. M. 267 do An. Exp. Mecklenburg, Danzig, Breitgasse 113. ng 43 235

SÓL

NÓG

AGEPIN
Z KOGUTKIEM

usuwa ból, pieczenie, nadržnienie nóg, zmięczka odciski, które po tej kąpieli dają się usunąć, nawet paznokciem. Przepis użycia na opakowaniu.

KUPISZ

NAJTANIEJ **NAJLEPIEJ**

Dywany **Kołdry** **Materiały**

Chodniki z pluszu na trwałe bielskie
bouce — ceraty wacie damskie
linoleum wełnie męskie
puchu

FIRANY **JEDWABIE** **INLETY**
PŁÓTNA **OBRUSY**

W. GROSZKIEWICZ

POZNAŃ KROTOSZYN
ST. RYNEK 59 ODDZIAŁ: Rynek 12

Przyjmuje się asygnaty „Kredyt”

Bracia Deierling
MURTOwnia ŻELAZA IEMALJI
POZNAŃ
SKŁADOWA 4
Telefony: 35-19, 35-29, 35-53

DZWIGARZY
wagonowo i z składu poleca najtaniej.
dg 23 009

15 TANICH DNI KONFEKCJI!

Od dziś sprzedawać będziemy konfekcję damską, męską i dziecięcą po znacznie niższych cenach, częściowo niż cen własnego kosztu

Dla orientacji podajemy kilka przykładów z płaszczy damskich:

Płaszcz damskie prochowe już od zł 13,50
Płaszcz damskie lodenowe 15,50
Płaszcz damskie wełniane seria I dawniej od zł 24.— do 32.— teraz tylko zł 19,50
Płaszcz damskie wełniane II „ „ 33.— do 42.— „ „ 25.—
Płaszcz damskie wełniane III „ „ 45.— do 55.— „ „ 29,50
Płaszcz damskie wełniane IV „ „ 58.— do 68.— „ „ 36,—

Ofertą niniejszą umożliwiamy każdemu nabycie pięknego płaszcza po bajecznie niskiej cenie.

Podczas 15 tanich dni konfekcji udzielać będziemy na bieliznę jedwabną, trykotową i opalową, pończochy, skarpetki, rękawiczki, swetry, kapelusze, krawaty etc.

10% rabatu

R. i C. KACZMAREK
DOM KONFEKCYJNY
Poznań — Stary Rynek nr. 98/100

KURSY SAMOCHODOWE FR. JURKOWSKI-POZNAŃ DĄBROWSKIEGO 79-TEL 78-80

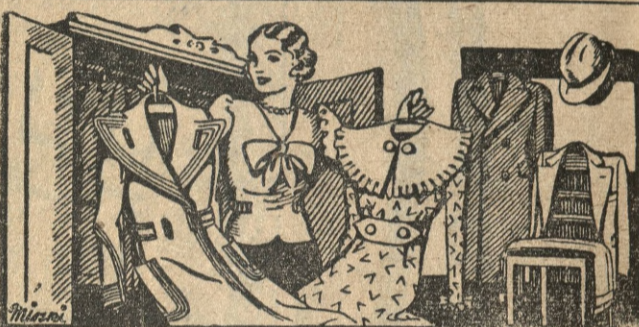
Mieszkanie

6 pokojowe komfortowe
Plac Wolności 4
od zaraz do wynajęcia.
zg 279/9

„Haftoplis”

wykonuje mereżkę, okretkę — dziurki wykończenie szali, falban, plisowanie, dekatyzowanie, hafty monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek, terminowe najtaniej

Stary Rynek 6, tel. 28-10
wejście Wiankowa
Pr 25 138-9.72

Otwierajcie szafy! Przeglądajcie garderobę!

Przynoście waszą odzież wiosenną do farbowania i chemicznego czyszczenia, bo

Pg 25 643/4-13.49/50 **najlepiej**
czyści chemicznie i farbuję

BARWA-KAŁAMAJSKI
Filie we wszystkich dzielnicach Poznania

Wszyscy Uczestnicy Powstania Wielkopolskiego 1918/19 jednoczą się jako rezerwa obrony narodowej w najstarszych towarzystwach Uczestników Powstania oraz Powstańców i Wojaków, pracując w organizacjach katolickich i narodowych oraz współpracując z P. W. i W. F. Organ ich jest niezależny dwutygodnik „Powstańcy Wielkopolski”, którego nr. 10 zawiera następujące artykuły:

- 1) Stara Polska w absolutnej jedności z Macierzą. W przedmiotu wygaśnięcia konwencji genezyjskiej na Górnym Śląsku.
- 2) Kim byli Szczyptorziacy?
- 3) Spis poległych powstańców z kompanii jarocińskich.
- 4) Na marginesie projektu dekretu. zg 1400/1
- 5) W sprawie albumu powstańców.
- 6) Z walk 10 pułku Strzelców wkp. na froncie galicyjskim.
- 7) Informacje, komunikaty, ruch towarzysztw powstańczych itd.

Wydawca i red. odpow.: prezes Jan Koch w Poznaniu, Pocztowa 31, tel. 24-96 Konto P. K. O. 204 566. Administracja i ekspedycja: Wolnica 1. — Wolna sprzedaż: Ruch. Par. Księgarnia św. Wojciecha. Kioski, Konto Pocztowe rozrachunkowe 27, Poznań 1. Cena egzempl. 20 gr. półrocznie 1.20.

Sprzedam moją

Mechan. Fabrykę Odzieży Zawodowej oraz skład w Poznaniu przy Starym Rynku od 12 lat istniejąca, dobrze zaprowadzona firma z powodu choroby — reflektantom tylko z większą gotówką.

B. HILDEBRANDT, Stary Rynek 73/74.

Dwie Maszynistki

do faktur poszukiwane na stałą posadę zaraz. Tylko sily pierwszorzedne pewne w liczeniu, zamieszkałe w Poznaniu, będą uwzględnione. Pierwszeństwo mają pan e ze znajomością języka niemieckiego. Zgłoszenia uprasza się kierować do Biura Ogłoszeń „PAR“ Al. Marcinkowskiego 11 pod 19,89. Pg 24691-19,9

Stenotypistka

z dokładną znajomością języka i stenografii polskiej i niemieckiej oraz obeznana ewtl. z językiem francuskim i angielskim — potrzebna możliwie od zaraz do poważnej Organizacji w Poznaniu. Oferty należy kierować do „Kuriera Poznańskiego” pod dg 23 103

Słomę żytnią
prasowaną w partiach wagonowych kupuje:
Mieczysław Wiączek
Warszawa, ul. Sienna 23 tel. 3-18-58
Pg 27 880-62,299

**Prywatna Roczna Szkoła Przysposobienia Adm.-Handlowego
TADEUSZA PREISSA w Poznaniu, ul. Skarbowa 11**

przyjmuje zgłoszenia absolwentów 4 klas gimn. nowego typu, 6 klas szkoły średniej dawnego typu lub szkoły wydziałowej
Zniżki kolejowe.

Sekretariat czynny od godz. 8 do godz. 2 po poł.

Kursy Handlowe Tadeusza Preissa

przyjmuje zgłoszenia na roczny kurs handlowy rozpoczynający się we wrześniu i na półroczny kurs rozpoczynający się 1. VII. 1937

RADION pierze nawet grube płótno idealnie czysto!

Przy gotowaniu białizny w Radionie wytwarzają się miliony drobnych pęcherzyków tlenu, które przenikają nawskroś nawet grube płótno, usuwając wszelki brud. Bez obawy, można więc prać w Radionie również inne, cieńsze tkaniny. A przy tym pranie Radionem jest takie łatwe:

1. Rozpuścić Radion w zimnej wodzie
2. 15 minut gotować
3. Płukać najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie

WYRÓB FIRMY SCHICHT-LEVER S. A., WARSZAWA

... i jest lepszy

Pg 27381/2

OSADY Z PARCELACJI MAJĄTKÓW

- 1) maj. LUBOSZ, pow. międzychodzki. Terminy parcelacyjne każdy poniedziałek na miejscu.
- 2) maj. BIEZDROWO, pow. szamotulski. Terminy parcelacyjne każdy wtorek na miejscu.
- 3) maj. Grochowiska Szlacheckie, pow. żniński. Terminy parcelacyjne każdą środę w folwarku Gośtabka.
- 4) maj. DLUGIE STARE, pow. leszczyński. Terminy parcelacyjne każdy czwartek przed południem na miejscu.
- 5) maj. KRZYCKO-MAŁE, pow. leszczyński. Terminy parcelacyjne każdy czwartek po południu na miejscu.
- 6) maj. FELKSOWO, pow. śremski. Terminy parcelacyjne każdy piątek na miejscu.
- 7) maj. LUCINY, pow. śremski. Terminy parcelacyjne każdą sobotę na miejscu.
- 8) maj. MECHLIN, pow. śremski. Terminy parcelacyjne każdą sobotę na miejscu.
- 9) maj. MICHORZEWÓ, pow. nowotomyski. Terminy parcelacyjne każdą sobotę na miejscu.

Szczegółowych informacji udziela

BIURO PARCELACYJNE

POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI 11 tel. 58-15.

Pg 27 653/6-19 59/60

Parcele budowlane

leśne w KOBYLEPOLU pod Poznaniem — od 50 gr za 1 mtr. kw. na sprzedaż. Dobra komunikacja autobusowa i kolejowa. Informacje BIURO PARCELACYJNE, Poznań, Plac Wolności 11, telefon 58-15

Parcele budowlane

w JUNIKOWIE i PLEWISKACH pod Poznaniem od 50 gr za 1 mtr. kw. na sprzedaż. Dobra komunikacja tramwajowa i kolejowa. Informacje BIURO PARCELACYJNE, Poznań, Plac Wolności 11, telefon 58-15

ORIENT HENNA SZAMPON

farbuje, zmienia włosy we wszystkich odcieniach przez zwykłe mycie.

FR. BOGACZ - BYDGOSZCZ, Dworcowa 14

WSZĘDZIE DO NABYCIA!

Pg 25 645/6-13.82

Zarząd Miejski w Bydgoszczy ogłasza konkurs na stanowisko

Ordynatora Oddziału Ortopedycznego szpitala miejskiego

z wynagrodzeniem według VI-ej grupy przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 30 grudnia 1924 r. wraz z dodatkiem funkcyjnym, którego wysokość określi się dodatkowo.

Praktyka prywatna w godzinach wolnych od zajęć szpitalnych dozwolona. Stanowisko do objęcia z chwilą uruchomienia nowego szpitala miejskiego (przypuszczalnie w jesieni 1937 r.).

Kandydaci ubiegający się o powyższe stanowisko, winni nadesłać podanie do końca maja 1937 r. do Wydziału I Zarządu Miejskiego w Bydgoszczy, ul. Jezuitka nr. 1 z następującymi załącznikami:

- 1) życiorys,
- 2) metrykę urodzenia,
- 3) świadectwo obywatelstwa polskiego,
- 4) uw. odpis dyplomu ukończenia wydziału lekarskiego,
- 5) uw. odpis dowodu 5-letniej samodzielnej praktyki lekarskiej specjalistycznej w szpitalu lub zakładzie ortopedycznym,
- 6) uw. odpis zezwolenia na prawo praktyki w Państwie Polskim.

Zarząd Miejski w Bydgoszczy.

po zdrowie i wypoczynek

NIEMIRÓW-ZDRÓJ

TANI SEZON WIOSENNY I. V. — 19. VI.

Przetarg

Zarząd Miejski w Toruniu ogłasza przetarg publiczny na budowę OŚRODKA ZDROWIA przy ul. Czarnińskiego w Toruniu.

Przetarg obejmuje całokształt prac: ziemnych, murarskich i betonowych, tynkarskich, posadzkowych, ciesielskich, blacharskich i dekarских, stolarskich, malarskich i szklarskich.

Blankiety ofertowe wydaje, oraz wszelkich ewtl. informacji udziela Wydział Budownictwa Miejskiego, Ratusz, pok. 44, w godzinach biurowych. Płat za blankiety ofertowe w wysokości zł 10,— składać należy w Kasie Miejskiej lub P. K. O. konto nr. 203 934. Otwarcie nadesłanych w zalakowanej kopercie ofert, nastąpi w dniu 21 maja 1937 r. o godz. 10 w Ratuszu, pok. 44. Do oferty winno być dołączone wadium w wysokości 1/4 sumy ofertowej w formie kwitu złożenia odnośnej kwoty, względnie papierów wartościowych, zdeponowanych w Kasie Miejskiej. Wadium podlega zwrotowi w ciągu 1 miesiąca po ukończeniu przetargu w razie odrzucenia oferty, w razie jej przyjęcia, wadium zostaje wliczone w kwotę zabezpieczającą, której wysokość określi osobna umowa. Zastrzega się prawo dowolnego wyboru oferenta, podziału oferty na oddzielne działy wzgl. prace, wydzielenia niektórych prac lub nieuwzględnienia żadnej z nadesłanych ofert. Oferent ma prawo składać oferty na każdą grupę robót z osobna, przy czym dopuszczalnym jest składanie częściowych ofert. Złożona oferta obowiązuje w czasie 1 miesiąca od daty jej wpływu pod rygorem utraty wadium.

Za Prezydenta Miasta:

Kierownik Oddziału wz. (—) Inż. Wahl.

Dźwigary

mało używane w b. dobrym stanie

- 4 szt. NP 34 á 9,30 mtr. dł.
- 1 " " " 8,90 " "
- 1 " " " 8,55 " "
- 1 " " " 7,— " "

sprzeda o 25% niżej ceny normalnej

Henryk Serwa, Ostrów-Wlkp.

dg 23 185 M. Piłsudskiego nr. 27, tel. 189

Dzierżawy 200-400 mórg dobrej ziemi

szuka dla siebie zawodowy rolnik lub przyjmie poważną propozycję co do innego sposobu ułożenia 20 tysięcy złotych. Wyczerpujące oferty do Kuriera Poznańskiego pod zg 27002

OBUWIE

męskie, damskie, dziecięce najnowsze modele korzystnie

„ELKA“ Św. Marcin 62 zg 26956

Asygnaty kredyt. Właśc. L. KOSICKA

DRUKARNIA

w Krakowie, dobrze zaprowadzona, średnich rozmiarów, linotyp, dwie maszyny płaskie, 1 pedałowia itd. motory elektryczne duży zapas czcionek, kompletna introligatornia, do sprzedania lub wydzierżawienia jako całe przedsiębiorstwo wraz z firmą. Reflektanci proszeni o zgłoszenie pod „Drukarnia“ do Biura Ogłoszeń Stattera, Kraków. ng 43 314

A. MULCZYŃSKI

STOLARNIA MEBLI WYKWINTNYCH

Poznań, Śniadeckich 12

wykonuje meble indywidualne od skromnych do najwykwintniejszych według projektu architekta wnętrza Z. Szatkowskiego w miejscu. Na tegorocznych Targach Poznańskich otrzymałem zaszczytne zamówienie na dostawę 3 pokoi dla P. Prez. Rzpl. do domu letniskowego w Juracie

FARBY LAKIERY POKOSTY

fabryki J. Perek, Leszno, pocenach fabrycznych Poznań, Wodna 13. Tel. 53-26

ng 41 534

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395. z 21 025. d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. DOMY - PARCELE

Dom
handlowo-mieszkalny z wolnym, obszernym składem blawatów — stosowny również dla innej branży sprzeda na korzystnych warunkach M. K. K. O. Starogard. dg 22 932

Kupię
wille przy tramwaju, wpłaty 11 tysięcy i parcelę budowlaną, resztę amortyzacja. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 318

Wille
pełny komfort piękny ogród — sprzedza Karpiński, Puszczykowo, Ogrodowa 7. zdg 915

Budynek fabryczny
sprzedam. Potrzebne 50 000.— zł Oferty „Par“ pod „10.9“ Pg 25 139-10.9

Dobra lokata kapitału
parcela 2 700 metrów przy Alei Wielkopolskiej, Solacz do 15.— metr. Oferty Kurier Pozn. dg 23 011

Kamienica
Poznań Jeżyce, słoneczna, dochód 10 000, cena 80 000, wpłaty 60 000 zł. Oferty reflektantów Kurier Poznański zdg 5 325

Kamienica
komfort najlepsza dzielnica, sto tysięcy gotówka, Mickiewicza 3, właściciela. zdg 5 620

Willę komfortową
dziesięciopokojową obszernie tarasy, piękny zaciszny sad Solaczu sprzedza właściciel. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 321

Willkę
nową pod lasem, morga ogrodu sprzedam. Chądzyński, Kobylnica. zdg 1 3281

Kilka
korzystnych kamienic, will, poleca Gruszczyński, Aleje Marcinkowskiego 17a. zdg 4 794

Parcela
opłotowana, ziemia uprawiona korzystnie na sprzedaż. Poznań Golecin, ul. Truskawiecka 8, J. Plich zdg 7 954

Modne krawiectwo

Firmy

EDMUND RYCHTER

U SZCZYTU DOSKONAŁOŚCI

Szesciu uodolnionych krojczych - każdy w swoim zakresie tworzą z dobrego najlepsze

EDMUND RYCHTER POZNAŃ

FR RATAJCZAKA 2
WROCŁAWSKA 15
WROCŁAWSKA 14

OSTRÓW (WLKP.) RYNEK i UL. KALISKA

Okazjal
Z powodu przesiedlenia nowa willa, komfortowa, z ogrodem, dwurodzinna, tramwaj na miejscu (Osiedle Grunwaldzkie) na sprzedaż. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 6 022

Place budowlane
Willowe lub zwarta zabudowa, słiczne położenie. Gimnazjum Mickiewicza, nowopowstałym Parku św. Łazarza, wodociąg, światło korzystnie sprzedam. — Oferty Kurier Pozn. zdg 6 063

Parcela
805 metrów, ul. Czesłochowska 5, korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Piekary 6, skąd węgla. zdg 6 062

Teren
bocznicą Komandoria
Parcela
Wilda tania, Śniadeckich 16 — 7, zdg 86 158, Ng 43 393 4

Kamienice
pierwszorzędna centrum Poznania mieszkania pełnokomfortowe — sprzedam, wpłaty 130 000. — Poważne oferty „Par” 55 230. — Pg 27 684-55.230

Dom
skład obuwia, kino, przemysłowe miasteczko, do objęcia 10.000. — Oferty Kurier Pozn. zdg 6 102

Sołacz
willa dwumieszkańcowa wpłata 16, bez pośredników. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 6 105

Kamienice
wolna stempla podatków śródmieściu sprzedam 80 000. — wpłaty 65 000. — Krzesiński, Piekary 8 zdg 27 686-55.225

Kamienice
sprzedam wpłaty 75 000. — mieszkania 3, 4 pokojowe łazienkami (Park Wilsona). Oferty reflektantów Kurier Poznański zdg 6 130

Kamienice
willa, parcele, największy wybór od 4 000 zł wpłaty. Franciszka Ratajczaka 9 — 6, zdg 5 596

Domek
wydzierżawienia ogrodem 1 453 m² od 5-5 lat powód wyjazd oraz meble sprzedam dobrym stanie. Kanteckiego 16, Winiary za Hala Cepelinowa. zdg 6 066

Parcela 620 kw.
Osiedle Warszawskie z powodu wyjazdu okazynie sprzedam. — Oferty Kurier Pozn. zdg 6 115

Kamienica
dochód 16 000. — sprzedam 100 tys. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 073

Sprzedaje
dom za 15 000, dochód 3 000. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 945

Kamienica
przy tramwaju, dochód 10 000, cena 65 000. — Oferty Kurier Pozn. zdg 59 946

Dom
składem kolonialnym, towaram lub bez rynku, 9 ubikacji piwnice, chlewy, jednorodny ogród, 12.500. — Właściciel Panczkowski, Mięścisko, powiat Wągrowiec. zdg 5 313

Dom
nowy Osiedle Grunwaldzkie, dochód 2 800 zł, amortyzacja, wpłaty 14 000. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 275

Parcela
Dąbrowskiego, Bukowska, Grunwaldzka, Piekna, Promieniasta, Kościelna, Rocha, wybór innych najtaniej tylko „Osadopol”. Rzeźczypospolitej 9, zdg 5 135

Kamienica
nowa bez stempla, dochód 5 400. — cena 54 000, pośrednictwo wyklucone. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 5 192

Dom
nowy, wolnym składem, mieszkaniem, blisko tramwaju, 14.500, wpłaty 10 000. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 017

Wille
dwumieszkańcowa centralnym ogrzewaniem sprzedam 26 000. — Oferty Kurier Pozn. zdg 4 878

Parcela — ogród
morgowa sprzedam tania, właściciel. Staszica 9, m. 4, zdg 5 168

Kupię
dom nowy gotowy od tys., amortyzacja, bez pośrednictwa. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 916

Sprzedam
dom wille Łazarz, 6 mieszkań gotówka, bez pośrednictwa, cena 35.000. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 4 917

Willa
siedmiopokojowa, morga ogrodu, Puszczykowo, Słoneczna 10, gotówkowo tania. zdg 4 925

2 domy
parterowe, 5 morg ziemi ogrodowej sprzedam, Gnieszno, Oferty Kurier Pozn. zdg 4 638

Puszczykowo
Lipowa 5, blisko dworca, parcela sad. zdg 4 567

Dom
pięknym ogrodem atłana 1565 m² Górczynie przystanek czwórki blisko, korzystnie sprzedam właściciel. Krasieńskiego 13, parter, prawo. zdg 4 557

Kupię wille
(nowoczesna) jednorodzinna 4-5 lub 6 pokojowa, parter i piętrowy ogródkiem, tylko od właściciela, okolice willowe na dogodnych warunkach. Oferty Kurier Pozn. p 20 576

Dom
na ukończeniu korzystnie sprzedam, cena 36 000. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 371

Zamienie
teren podmiejski na wille, Matejki 36, m. 8, zdg 5 339

Wille
komf. w śródmieściu za gotówkę kupię (bez agentów). Oferty Kurier Pozn. zdg 5 332

Willa
komfortowa, piękny ogród owocowy - kwiatowy z powodu wyjazdu do sprzedania. Oferty Kurier Poznański zdg 5 326

Willa
obszerna Puszczykowo, kilka parcel tania sprzedam. Adres wskazuje Kurier Pozn. zdg 5 504

Parcela
500 metrów kupię, Oferty cena Kurier Pozn. zdg 5 520

Parcela
Palacza, Promieniasta sprzeda — Rozmiarok, Górczyska 34, zdg 5 524

Sprzedam
wille — dochód 3 400, wpłata 25 000, amortyzacja B. G. K. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 584

Sprzedam
wille komfortowa bliżej okolicy Poznania. Oferty Kurier Pozn. zdg 3 616

Kamienice
2 piętrowa, 9 lokatorów, blisko Rynku Łazarskiego sprzedam — 30 000. — zł w tym 5 000 hipoteka amortyzacyjna. Kontrakt i przywłaszczenie zaraz. — Właśc. Niemier, Lodowa 7, zdg 4 523

Parcela
14,5 front, budowa zwarta, 3 kondygnacje, rozmierzona, zaraz przywłaszczenie. Blisko Rynku Łazarskiego sprzedam, 4 800 złotych. Właśc. Niemier, Lodowa 7, zdg 4 522

Wille
pięciemieszkańcowa natchmiast sprzedam. Telefon 30-61, zdg 5 406

Wykonuję
prace budowlane, tynkowanie, przebudowa składów, tanio, fachowo. — Przedsiębiorstwo budowlane. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 463/4

Parcela
Poznaniu sprzedam tania. Adres wskazuje Kurier Pozn. zdg 5 392

Dom
6 pokoi kuchnia, restauracja, ogród, sprzedam. Cena 14.000, Zakopane, Krzeptówki 304, ng 43 313

Wille
ogrodem, dobrym położeniu sprzedam. Zgłoszenia Zabikowo, ulica Długa 38, Pg 27 669-55.208

Parcela
2 500 m² Puszczykowo, wysoko słicznie położona, tania sprzedam. Cechmann, Miejskie Łazienki Rzeźczne. zdg 5 468

Domek
czteropokojowe mieszkanie z przynależnościami oraz ogródkiem kupię od właściciela, najchętniej Obornikach. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 471

Willa
2 x 2 pokoje kuchnia, łazienki, surowy stan sprzedam. Witkowska 10, zdg 5 458

Willa Puszczykowo
solidnie budowana przy lesie blisko dworca, 6 pokoi z komfortem ewentl. 2 mieszkania piękny ogród, cena bardzo przystępna. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 566

Parcela
tania na sprzedaż, Winiary, ul. Włociańska 6, zdg 4 439/40

Piekarnię
dom miesiąc powiatowym sprzedam, wydzierżawie, Oferty Kurier Pozn. zdg 4 846/7

Wille
ogrodem, dobrym położeniu sprzedam. Zgłoszenia Zabikowo, ulica Długa 38, Pg 27 664-55.202

Kupię dom
2-3 mieszkańcy do 10 000. — wpłaty gotówką z amortyzacją. Bez pośrednictwa. Oferty Kurier Poznański zdg 4 534

Parcela
Sołacz, przy kościele, ulica założona wysoko zdrowo położone korzystnie sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 821

Kamienica
narożnikowa, śródmieściu, dochód 14 200, cena 95 000, wpłaty 60 000 sprzedam właściciel. Oferty Kurier Poznański zdg 5 331

Dom
dwupiętrowy sprzedam, Debiec, Brzozowa 15, zdg 5 751

Parcela, domy, wille
okazyjnie sprzeda

Parcela
budowlana, blisko dworca w Puszczykowie zaraz bardzo korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 5 915

Dom
willa nowa, komfort sześciomieszkańcowa, bezpodatkowa, przystanek tramwajowy, dochód 5 000 cena 51 000. Oferty Kurier Poznański zdg 6 058

Parcela
Kiekrz nad jeziorem, 52 drzewka owocowe z szalaszem sprzedam. — Poznań, Grottingera 5, m. 12, zdg 5 943

Wille
kilkumieszkańcowa, dużym ogrodem sprzedam korzystnie. Oferty Kurier Poznański zdg 6 081

Parcela
słicznie położona, blisko Pułaskiego korzystnie sprzedam. Ceyba, plac Nowomiejski 5, zdg 6 038

Willa
piętrowa, niezamieszkała, ogród dwumorgowy, przedmieście Poznania tania sprzedam gospodarz. Poznań Golecin, Nalczewska 12, zdg 5 545

Wille
nowa w Debcu sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 5 638

2. PIENIĄDZ

30 000.
poszukuje na lisy numer hipoteki trzy piętrowego domu w Łodzi. Łaskawe oferty do biura ogłoszeń „Promień”, Łódź Andrzeja 2, sub. „30 000”, ng 43 255

15 000
gotówką posiadam, emeryt skarbowy, lat 45. Oczekuje poważnych propozycji. Oferty „K. 300” Poste - Restante Grudziądz, ng 42 549

Oszczędności w każdej dziedzinie
przemysłu, handlu, rolnictwa można osiągnąć stosując naukową organizację pracy dla usprawnienia wytwórczości, sprzedaży, gospodarki materiałowej kontroli, biurowosci, rachunkowości, statystyki.

organizator - specjalista
udziela porad stałych, doraźnych, osobiście, pisemnie. Oferty Kurier Poznański zdg 4 966

Procesy
sprawy poważne — spadkowe — przeprowadzam, finansje. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 779

7-8000
na I hipoteke poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 5 919

Ciężarówkę
mam, przystaje do interesu. Poznań 1, skrytka, poczta 275, zdg 5 564

Zł 10 000
poszukuje pożyczki na 1 rok za wysokim oprocentowaniem i udział do połowy w zysku po roku dla dobrze prosperującego koncesjonowanego interesu. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 6 061

Wspólnika
czynnego lub cichego z gotówka 20 tys. zł do powiększenia rentującego się przedsiębiorstwa mechanicznego wyrobów masowych. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 064

10.000
złoty poszukuje na I numer hipoteki w Grudziądzu, wartość 60 000, procent według umowy. — Bocheńska, Grudziądz, Długa 28, ng 42 551

Poszukuje
wspólnika do kabaretu, bufetowego, garderobianina, dwóch stolowych z kaucją. — Bocheńska, Grudziądz, Długa 28, ng 42 559

3. LETNISKA UZDROWISKA

Letnisko
urocze położenie w lesie, przy jeziorze, dobre odżywianie, kort tenisowy itd. Mornin, poczta Ostrobróg, pow. Szamotuły zdg 2 228

Truskawiec
Zulejka chrześcijański pensjonat 4-5. — zł maj pokój utrzymanie. zdg 3 809

Rabka
pensjonat „Stonieczny - Gród”, otwarty cały rok, woda ciepła, zimna w pokojach, weranda, tarasy, łazienki, garaż, pianino, radio. Obfita, zdrowa kuchnia. Ceny umiarkowane. Na żądanie lekcje w zakresie szkoły powszechnej i I gimnazjalnej na miejscu. Telefon 271, zdg 3 812

Czorzstyn
Pensjonat „Diana” (nad Dunajcem) otwarty. Doborowe towarzystwo. Ng 39 394

Jastrzębia Góra,
Hotel-pensjonat „Baltyk”. Taras nad morzem, elektryczność, woda bieżąca w pokojach, weranda, tarasy, łazienki, ciepła kuchnia, restauracja, kawiarnia, dancng. Ceny umiarkowane. Informacje i zgłoszenia: Parochowski, zarząd majątku Sielskiego, ul. czorzewska Jastrzębia Góra, Hotel „Baltyk”, ng 42 863

Boszkowo pensjonat „Rusalka”
30 pokoi, lasy, jezioro, plaża, tenis, rozrywki, stacja w miejscu, utrzymanie wraz pościelą od 3.50 od czerwca 4. — ng 40 780

Rabka
„Pałacyk Babuni” pod nowym zarządem Marii

Zawadzkiej
Pensjonat luksusowo urządzony, centrum. Prospekty na żądanie. Telefon 265, ng 42 012

Truskawiec
Pensjonat chrześcijański „Mirka” otwarty. Centrum, komfort, ceny niskie. Pg 27 779-70.45

Rymanów
Zdrój. Pensjonat Zofia, tania rzezały od 145. — zł. Prospekty na życzenie, ng 43 167

Letnisko
we dworze — ładne położenie — las — plaża. Majątek Rummel, poczta Konin, zdg 6 093

Letnisko
spokojne, las, jezioro. Wesołomierski, Skoki, ng 43 453

Dokąd wyjechać na lato?
W góry — nad morze — na wieś wskaże, informacji udzieli bezpłatnie

Erest
Reprezentuje kilkadziesiąt dworów, pensjonatów, ul. Kantaka 8/9, telef. 25-38. Dla pp. urzędników pobyty kredytowe. zdg 6 121

Ciechocinek
pensjonat „Julianówka” Drowej A. Sawickiej, telefon 54, ng 43 168

Szczawnica
Pensjonat Olego poleca pokoje słoneczne z utrzymaniem lub bez ng 43 169

Krynica
pełnokomfortowy pensjonat

„Daneczka”
ogrody, wykwinna dietetyczna kuchnia. Tania! zdg 4 197

Monte Catini
komfortowy pensjonat Polski Eden-Polonia. Informacje Działalności 7. Właścicielka Aniela Kińska. Pg 27 639-19.39

Letnisko
nad jeziorem, dwór, prześlicznie położone, park, plaża, ogromne jezioro, las, doskonała komunikacja, z Poznania 3 km. do stacji. Mościszycze, poczta Lubin, Tel. Dalewo 2, ng 43 276

Rabka
Nowy świat. — Pierwszorzędny Pensjonat

„Limba”
malowniczo położony, dużo werand do leżakowania, obfite i zdrowe wyżywienie, ceny umiarkowane, poleca Karczewska. Tg 20 741

Puszczykowo
2 pokoje kuchnia lato wolne. Poznańska 21 a, zdg 5 983

Międzychódzka Szwajcaria
wśród pięknych lasów, gór, wód, wiosłowanie, żeglowanie, wędkowanie, przyjmują letników, utrzymanie tania. Kramerawa, Krzyżkówek, poczta Lewice, pow. Międzychódz, ng 43 328

Orlwo - Morskie
Pokoje na kilka osób oddam na sezon korzystnie. — Rekowska, Gdańska 187, ng 43 339

Letniska
leśniczówce lub dworze blisko lasu trzy miesiące poszukuje pani. Oferty szczegółowe Kurier Pozn. zdg 5 953

Letnisko Osieczna
pod Leszmem Wlkp., słiczne położenie wśród lasów, duże jezioro, plaża, łódki, radio, światło elektryczne, święta dancng, komfortowe pokoje, utrzymaniem z 3-3,50 dziennie, ng 42 581

Rymanów
Zdrój. Pensjonat Zofia, tania rzezały od 145. — zł. Prospekty na życzenie, ng 43 167

Bystra — Wilkowice
Dom Klimatyczny prowadzony wzorem sanatoryjnym, dla wymagających leczenia podgórskiego. Pg 27 661-71.57/8

Puszczykowo
Lipowa 5, blisko dworca, pokoje kuchnia. zdg 4 570

Sopot
dwa eleganckie umeblowane pokoje, weranda, ogród blisko plaży do wynajęcia. Orłowska, Sopoty, Luisenstrasse 3, ng 43 331

Letnisko
Kuznica Zbaska, pow. Wolsztyn, poleca za 3.50 zł dziennie pobyt wśród lasów, przy jeziorze z dobrym odżywieniem i rozrywkami. Zadać prospektów. dg 23 120

Letnisko
W górskiej okolicy otrzymają letnicy kompletne utrzymanie za ceny bardzo przystępne. — Kapiel rzeźczna na miejscu. Bliższa wiadomość N. Sącz, skrytka pocztowa 95, X. I. K. zdg 5 206

Rabka
komfortowy pensjonat „Stella” — centrum parków — utrzymanie pierwszorzędne — ceny niskie. zdg 5 207

Letnisko
2 pokoje meble, elektryczność, używalność kuchni, łazienki, ogrodu. Mosina, Lipowa 1, zdg 4 910

Dwór
przyjmuje leników, nowoczesne wygody, obfita zdrowa kuchnia, 4.50 zł dziennie. Znaczek na odpowiedź. Kosmowo, stacja Zydowo, ng 42 633

Letnisko przy Miłowodach
wygody, elektryczność, ogród, park, las, rybołówstwo. Informacje telefon 18-83, zdg 6 134

Puszczykówek
willa Helena przy dworcu, pokoje tania. zdg 5 365

Willa
wzgl. dom mieszkalny najmniej 8 pokoi w pięknym ogrodzie, nadające się na letnisko w okolicy Poznania (Pobiedziska, Promno, Mosina etc.) poszukuje. Szczegółowe oferty z podaniem zadanej załżełki do Ks. Gadebuscha, Poznań, Nowa 7, zdg 5 515

Ciche wywczaszy
znaleźć można w domku nad lasem i wodą, dziennie 3 zł. Informacje Poznań, Wyspiańskiego 18, m. 1, zdg 5 526

Worochna
pensjonat „Janina” prowadzony przez poznaniankę - kuźniczkę, poleca pokoje, ceny przystępne. zdg 5 431

Krynica
Zdrój

Nowootwarty dom chrześcijański
willa „Lwówianka” obok Nowych Łazienek — pokoje słoneczne, werandy, tarasy, ogród, leżaki, nowoczesny komfort, własne wodociągi, kuchnia wykwinna, czystość wzorowa. Ceny przystępne. Prowadzi osobliście

Właścicielka Franciszka Traczowa.
Zgłoszenia od 15 maja. Telefon 204, ng 43 315

MUSZYNA-ZDROJ koło KRYNICY „JAR”
nowocześnie komfortowo urządzone pensjonat, położony w pięknym ustroniu parkowym poleca luksusowe pokoje od 1 czerwca. Wykwintna kuchnia, Zgłoszenia: Willa Pensjonat „Jar”, Muszyna, Tg 20 715

Halina Sopoty
polski pensjonat maj-czerwiec — 20% zniżka. Lipiec, sierpień pozostałe pokoje poleca dla gwarantujących Szanownych Gości. zdg 5 435

SENSACJA POZNANIA

podczas Zielonych Świąt, jest

Dekoracja Okna Wystawowego i Lokalu firmy

DOM SPORTOWY

św. Marcina 33

Dwie
dystygowane rodziny amerykańskie poszukują nowoczesnej, umebłowanej willi, lub prywatnego mieszkania pięciopokojowego (lub większego) z łazienką, kuchnią, garażem i telefonem od 15 czerwca lub 1 lipca do końca września lub dłużej. Najchętniej w Solaczu, Puszczykowie, wzdłuż, na innych spokojnych przedmieściach. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 845

4. OSOBISTE
Dyplom. masażystka
H. Giernatowska, ul. Szkolna 13, m. 5. zdg 3 261

W centrum
miasta zjeżdżają. Sobczyńskiego restauracje. Ratajczaka 2 polecajcie. zdg 3 529/30

Wyjeżdżam
Paryż, Lisieux, Lourdes, Marsylii — załatwiam wszelkie zlecenia. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 758

Krawcowa
szyje pierwszorzędnie także na spłaty. Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 5 700

Największy wybór, najniższe ceny darmo poczęochy

Wyświetl zobacz Ewa
Focha 60. Ng 42 299

Jeżeli Pani
zamawia kostium, płaszcz, komplet, suknie, to tylko **Galazka**
Wrocławska 19. zdg 6 045

4. trwała ondulacja. Masztalarska nr 7a. zdg 5 837

Tańczących
praktycznie niedziele, święta. Sre-dziński, Zygmunta Augusta. zdg 5 710

6. OZENKI

Bogate
Amerykanki z dolarami. Kilka tysięcy kamienicznych pań z po-szegiem od 1000—500 000.— Nie-zliczone zastępy panów na róż-nych stanowiskach poleca Naj-szarsze Biuro Matrymonialne „Głos Serca”. Stanisławów, Slo-wackiego 20. Podać dane z wy-maganiami załączamy zloty znaczekami. Wysyłamy adresy i fotografie. ng 39 534

Dla
syna kupca posiadającego 10 000 zł szuka panny od 20 do 25 lat posiadającej skład lub gotówkę. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 324

Dla
pięknej pani, jedynej spad-kobierczyni przedsiębiorstwa wartości kilka 100.000 złotych poszukuje solidnego, peł-nego charakteru meża we wieku 40 do 46 lat, tylko na pierwszymorzędnym stanowisku i dysponującego gotówką przynajmniej 70.000 zł. Oferty nie anonimowe w języku niemieckim zechcą złożyć tylko poważni kandydaci do Ku-riera Pozn. pod zg 26 972. Pośrednicy nie pożądan.

Kawaler
lat 37, właściciel składu, średnio-go wzrostu, bez nalogów, pozna pania usytuowaną. Cel matry-monialny. Dziecko nie przeszkadza. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 816

Dobrego
domu blondynkę wysoką, zgrabną zamożną, pozna celu matry-monialnym wysoki szatyn, lat 37, mającyny, poważne stanowisko, 1.000 złotych miesięcznie, poważ-nie bezpośrednie oferty Kurier Pozn. zdg 5 361

Mistrz
fryzjerski, lat 27, przystojny brunet, szuka odpowiedniej żony po-rogami, celem usamodzielnienia. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 328

Panią
duchowo nie biedną, niezależną, poszłubiły wykształconą, nie-brzydki kawaler emeryt. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 495

Szatynka
lat 27, wyprawa, wyjdzie za ur-zędnika. Poważne oferty do Ku-riera Pozn. zdg 5 512

Kawaler
fotograf, lat 28, pozna pannę lub wdówkę, celem ożenku z gotówką na założenie wspólnie zakładu fo-tograficznego. Najchętniej z tego zawodu (fotografistka). Zgłosze-nia z fotografią Kurier Pozn. zdg 4 704

Kawaler
właściciel zakładu fryzjerskiego na Słasku, pragnie zapoznać pa-nię do lat 27 bez przesłodzi. — Panię z prowincji mile widzianą. Wymagana mała gotówka dla wspólnego dobra. Oferty możli-wo z fotografią kierować Cze-szowice — Śl. 514. „Fryzjer”. zdg 4 196

Urzędnik
państwowy, lat 38, przystojny, mający kilka tysięcy gotówki, szuka żony młodej, sympatycznej, odpowiedniego wieku. — Poważne oferty Kurier Pozn. zdg 5 525

Wdowa
lat 53, akuszerka gotówka pozna pana inteligentnego do lat 55. — Cel matrymonialny. Oferty foto-grafia Kurier Pozn. zdg 4 519

Kawaler
lat 37, 3.000.— gotówki poszłubi pannie, wdowie. Oferty Kurier Pozn. zdg 3 751

Poznań
intelig. zdecydowana panna lub wdówka, dobrego przyjaciela, ru-zumnego człowieka z odpowied-nim majątkiem, celem stworzenia ogniska domowego i egzystencji. Cel małżeństwa. Jestem inż. mech. kat. kawaler. 45 lat. Oferty Kur-ier Pozn. dg 23 108

Drogerzysta
własne oszczędności szuka żony do lat 30, posiadającej około 4.000 gotówki. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 012

Samotna
szatynka, lat 36, wzrostu średnio-go, inteligentna, gospodarna, — księżkowa (posada) pozna pana (urzędnicy, wojskowi, kupcy, wdowicy niewykluczeni). Cel ma-trymonialny. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 999

Dziecko
nazwisko majątek, matce odsetki za pożyczkę tysiąca. Oferty Kur-ier Pozn. zdg 4 529

Pani
młodego pogodnego usposobienia. — mile biedna poszukuje znajomości przystojnego kulturalnego, za-możnego pana. Cel matrymonialny. Wdowiec z dziećmi niewykluczo-ny. Panowie do lat 50 zechcą złożyć oferty do Kuriera Poznań-skiego zdg 6 015

Brunetka
przystojna, solidna, lat 27, posia-da bieliznę gotówkę, na pokój kuchnie szuka meża lat 28—35. — najchętniej urzędnika państw. stałej posady. Oferty — foto-grafia zwraca — Kurier Pozn. zdg 6 006

Wdowa
emerytka umebłowana na dwa pokoje, z mniejszą gotówką, szuka meża, zawód obojętny. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 588

Wdowa
po lekarzu, właścicielka nieruchomości wyjdzie za meża za pana na stanowisku we wieku od 40 do 50 lat. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 256

Wdowa
po adwokacie, majątna, niezależna wyjdzie za meża za odpowied-niego we wieku 40 do 50 lat. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 257

Panowie
dobrych stanowiskach pragną o-żenić się. Biuro Pocztowa 23 — 6 zdg 5 130

Pomorzanka
39, z dobrej rodziny, przystojna, zgrabna, towarzyska, zamożna, pragnie zapoznać wartościowego pana sfer towarzyskich. Oferty „Pis”. Warszawa, Bracka 17. — „Samodzielnia”. Pg 27 379-62,283

Kawaler
starszy kupiec, dobrego charak-teru, przebywający 20 lat zagranicą, większą sumą gotówki, braku znajomości w Polsce, zapozna pannę lub młodą wdowę do lat 40, któraby posiadała 12 000 albo nieruchomości dla wspólnego do-bra. Cel matrymonialny. Zgłosze-nia Kurier Pozn. zdg 5 439

Przystojna
panna, lat 35, inteligentna, gospo-darna, solidna, 10 000 gotówki, eleg. wyprawa. Cel matrymonial-ny. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 470

Handlowiec
przystojny, stanowiska, poszłubi zdecydowana gotówka 6.000.— in-teresen. Oferty fotografia Kurier Pozn. zdg 5 809

Kawaler
lat 40, administrator rolny z pewną oszczędnością, dobry cha-akter, szuka pań, pierwszeństwo 200—400 morg, cel matrymonial-ny. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 42 631

Rzemieślnik
lat 29, stała posada — Gdyni, miesięcznie 250, oszczędności 2000, szuka odpowiedniej żony, gotów-ka, Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 43 340

Fryzjer
samodzielny, religijny bez nalo-gów szuka uczciwej żony. Oferty Kurier Pozn. zdg 43 238/9

Wdowiec
39, kupiec, posiadający mieszkanie, szuka żony, posiadającej skład lub kilku tysięcy. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 484/5

Panią
zdecydowaną, sympatyczną, do-brej prezencji, pracującą lub go-tówką, do lat 35, poszłubi przy-stojny handlowiec, sytuowany ka-waler. Poważne oferty Kurier Pozn. zdg 6 044

Emeryt
lat 43, emerytura 124.—, własne przedsiębiorstwo szuka żony, któ-ra by prowadziła biuro (dobre warunki) pożądana gotówka 500—1.000.— zł. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 797

Znane
z olbrzymiego doboru pań — pa-nów najpoważniejsze biuro

Echo
ulawia zapoznanie najszybciej. Poznań św. Marcina 57, tel. 50-30. Prospekty darmo. zdg 5 604

Przystojna
niezamożna blondynka młoda, — wykształcona, moralna, pozna pa-ną do 40, wykształconego, dobrego bogatego. Cel matrymonialny. — Oferty nianonimowe Kurier Poz-nański zdg 5 509

Właściciel
dwóch kwiaciarni w Poznaniu — kawaler lat 28, poszłubi inteligent-ną panią. Zgłoszenia Kurier Poz-nański zdg 5 595

Kupiec
kawaler, lat 28, posiadający dwa interesy w Poznaniu poszłubi pa-nie inteligentną. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 594

Kawaler
kat., lat 33, szczupły brunet, me-chanik na państwowej posadzie, który później obejmie 50 cich nieruchomości wartości 50 tys. zł szuka odpowiedniej partii ze sfer średnich. Agenci wykluczeni. Oferty Kurier Pozn. p 20 593

Kupiec 33
poznaniak, przystojny, dobrego charakteru zrównoważony, posia-dający sklep na Kresach 25 tys. poszukuje odpowiedniej panny z kapitałem. Cel matrymonialny. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 5 822

Starszy
urzędnik w ciężkim przemyśle górnośląskim, kawaler lat 41, po-zna w celu matrymonialnym za-możniejszą starszą pannę lub bezdzietną wdówkę. Panie szybko się decydujące raczą wyczer-pujące oferty składają do Kuriera Pozn. zdg 5 732

Która z Pań?
do 25 lat, z pogodnym usposobie-niem i dobrymi zaletami ducha, pragnie poznać młodego, dobrze usytuowanego kupca, właściciela świetnie prosperującego przedsię-wiorstwa w centrum Poznania. — Zgłoszenia wraz z fotografią do Kuriera Pozn. zdg 5 745. — Małżeństwo niewykluczone. Dy-skrekcja zapewniona. zdg 5 745

Inżynier
właściciel przedsiębiorstwa, ka-waler, 46 lat, szuka odpowiedniej żony. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 084

Urzędniczka
etatowa, domatorka, skromna, re-ligijna, długowłosa, panna lat 36, nie dziesięcioletni poglądy pozna starszego pana także urzędnika. Cel matrymonialny. Oferty Kur-ier Pozn. zdg 5 620

Pani
przystojna, niezależna, która m-że dać wiele zechęcia poszukuje znajomości kulturalnego zamożne-go pana do lat 40. Cel matry-monialny. Zgłoszenia upraszam do Kuriera Pozn. zdg 6 016

Kupiec
kawaler, katolik, lat 48, dzielną fachowiec z branży blawatniczo-galanteryjnej, współwłaściciel so-lidnego przedsiębiorstwa, skrom-ny, prawy charakter, majątek go-tówkowy ca 90 000, szuka celem małżeństwa przystojnej panny lub bezdzietnej wdowy 28—40 lat. Osoby z zamiłowaniem do kup-iectwa i pracy, życiowo prak-tyczne, religijne, z odpowiednim majątkiem got. lub nieruchomością bez długu. Proszę uprzedzić o laskawe zgłoszenia pod zg 6 033 do Kuriera Pozn. zdg 6 033. Gwa-rantuję za pełną dyskrecję. Agen-ci wykluczeni.

Małżeństwa
kojarzy umiejętnie, solidnie, dys-kretnie. Piotr Mrówka, Poznań, św. Wojciecha 2 a — 1 (81-letnia praktyka), telefon 25-88. zdg 5 690

Dwie
przystojne, inteligentne panienki, biedne z braku znajomości pozna-ją panów zrównoważonych w celu matrymonialnym. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 676

Najkorzystniejszymi
ofertami pań — panów cel ma-trymonialny, sfer ziemiańskich, kupieckich, dysponuje jedynie — „Partia”. Gdynia, Zygmunta Au-gusta. ng 43 338

Dwóch
przyjaciół lat 30 na stalych posa-dach poszukują znajomości. — Rzecz traktuje się poważnie. Cel matrymonialny. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 609

Która
z pań dopomoże miłemu, kultu-ralnemu studentowi do uzyskania posady, wzajemne małżeństwo. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 544

Przystojny
studia agronomiczne, lat 27, ma-jącyny — posada, pozna pannę ma-jątkiem ziemskim — gotówką. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 6 057

7. SPRZEDAŻE

Wapno budowlane
piewszorzędnej jakości polecała Górnośląskie Zakłady Wapienne Lipie, poczta Lubliniec. zdg 92 842

Modne Kapelusze Koszule Krawaty
tania. M. Paszek, Poznań, Wrocław-zdg 442

Wózki
rowerki dobre tanie wybór Trab-czyńska, Pierackiego 11, podwó-rze „Kredyt”. zdg 1 784

Tapety Ceraty Linoleum Orwat
Wrocławska 13 — telefon 24-06. Asygnaty „Kredyt”. zdg 1 964

Encyklopedia
Ultima Thula, 7 tomów i pocza-tek-8-go okazynie. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 437

Chłodnice
do samochodów Fiat Polski, Chevrolet, Ford Comnick i wszelkie in-ne typy oraz blotniki poleca St. Gulczyński, Poznań, Dolina 17, te-lefon 75-52. Ceny niskie. zdg 948

Drogeria
zaprowadzona tania zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Kurier Poz-nański zdg 4 466

Motocykl
rowerowy, motorem Sachs — 2 KM., 3 biegi, prawie nowy 1 1/2 litra na 100 km tylko 385.—. Wy-bickiego 1 — 3 od 16. zdg 4 560

Restauracja
piewszorzędna zaprowadzona, centrum Poznania zaraz do ob-jecka, gotówka 20 000.— Oferty Kurier Pozn. zdg 4 594

Meble kuchenne
wprost wytwórni najkorzystniej, Piaskowa 3. Koniecki, zdg 4 661

Fortepiany - pianina B. Sommerfelda
jako najlepsze kra-jowe są bezkonku-rencyjne. — Proszę przekonać się o pierwszorzędnej ja-kości moich instru-mentów B. Sommer-feld, Poznań, 27-go Grudnia 15. Do-stawca Państw-owych Konserwa-toriów i Polskiego Radia. ng 41 097

Okazyjna Mebli
sprzedaż wszelkich nowych — używanych specja-ność

Kompletne Krysztaly
różne inne sprzęty użytku domo-wego, biurowego najkorzystniej. Jezuicka 10 (Świętosławska). Pg 25 947-14,23

Maszyny
do pisania no-we i używane z gwarancją. — Skóra i S-ka. Poznań — Aleje Marcinkowskie-go 25. ng 41 071

Chevrolet
limuzyna 6 cyl. 4—5 osob., stan beznaganny, sprzedam okazynie. Poznań Swarzędzka 11. Tel. 59-09 zdg 4 505

Fryzjerskie
urządzenie 3 obsługi tania sprze-dam. Tietz, agent. Oredownika, Oborniki. ng 43 208

Gdynia — Kino
nowobudujące się w pierwszorzęd-nej — bezkonkurencyjnej dzielni-cy, poszukuje współnika, lub dzierżawcy. Oferty Kurier Pozn. Gdynia.

Gdynia — Owocarnia
piewszorzędna i bardzo dobrze prosperująca, w prima punkcie do sprzedania. Oferty Kurier Poz-nański, Gdynia. ng 43 332

Materiały Bielskie
ubraniowe, płaszczowe najkorzyst-niej

św. Marcina 18
narożnik Ratajczaka — Asygnaty „Kredyt”. Pg 25 137-3,25

Motocykle Ariel B. S. A. F. N.
najnowsze modele 1937 r. już na-deszły. Dogodne warunki. G. H. Leon Leszczyński, Centrala: Warszawa, ul. Trebicka 10. Od-dział w Łodzi, ul. Piotrkowska nr 175. Tg 20 747

Magle
nowoczesne, elektryczne, roczne oraz domowe magle — prasow-nie nagrodzone złotymi medalami dostarcza Fabryka Magli M. Jankowiak, Poznań, Staroleka — telefon 19-47. zdg 22 401

Motocykl N. S. U.
3 KM 2 biegi 1 wolny. Bez-podatkowy — rejestracja jnk rower

Najsilniejszy, Najtańszy Motor
Poznań, Dąbrowskiego 5. dg 22 588

Kolonialkę
mieszkaniami korzystnie. Adres Kurier Pozn. zdg 5 292

Tanio
meble ogrodowe, lampy gazowe, elektryczne sprzedam. Burian. — Matejki 6. zdg 5 284

Łódź.
centrum miasta sprzedaje perfu-merie 10.000. Powód choroby. — Łódź, Sienkiewicza 52, mieszka-nie 40. ng 43 066

Fiat
501 limuzyna po remoncie na 5 nowych balonach najlepszym sta-nie tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurier Pozn. ng 42 577

Motocykle Sokół
wyrobu Państwowych Zakładów Inżynierii na dogodnych warun-kach dostarcza Autoryzowany punkt sprzedaży D. T. H. Leon Leszczyński, Centrala: Warsza-wa, Trebicka 10. Oddział w Ło-dzi, Piotrkowska 175. Tg 20 746

2 000 morg
pszenno buraczanej, budynki no-we, nadkompletny inwentarz, na dogodnych warunkach na sprze-daż. Zgłoszenia I. Świątkiewicz, Strzelno, Rynek. ng 43 397

„National”
gotowa do użytku okazynie. Je-zuicka 10 (Świętosławska). Pg 27 694-19,99

Kompletne
urządzenie do fabrykacji wody sodowej i limonady. Oferty Kur-ier Pozn. zdg 5 247

Lekka
platforma ogrodnicza. Wenecjańska 18. zdg 5 260

Meble
poleca tania J. Stepkowski. — Szewska 2. zdg 5 142

Koń
6 lat, 1,68 mtr. Czesława 11a — 6 zdg 5 213

Kolonialka
mieszkaniami, maglem tania. — Adres Kurier Pozn. zdg 5 087

Gabinet
miski polerowany jak nowy tylko 400. Okazja, Jezuicka 10 (Świe-tosławska). Pg 27 695-19,98

Handel
winno-wódczano-kolonialny dobrze dochodowy, prowincja sprzedam, powód choroby, samotność. Po-trzeba około 30.000. Oredownik, Łódź. „Decyzja”. ng 43 068

Dobrze
zaprowadzona składnica węgla zaraz na sprzedaż. Adres Kurier Pozn. zdg 5 378

Piekarnia - kawiarnia
dobrze prosperująca centrum, miasta Poznania. — korzystnie sprzedam z powodu wyjazdu. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 375

kuchenne
od 80.— solidne wykończenie spe-cjalność

spszachtlowane
wielki wybór tylko Jezuicka 10 (Świętosławska) „Dom Okazyjne-go Kupna”. Pg 27 696-19,97

Sprzedż — Naprawa
montownia piór — wszelkich systemów piór wiecznych o-łówków automa-tycznych, Naprawa natchmiast w fir-mie Józef Cze-snowski, spec. skład papieru. Poznań — Fr. Ratajczaka 2. dg 22 603

Klubowe
fotele, garnitury, leżanki, tapcza-ny najtaniej. Jezuicka 10 (Świe-tosławska). Pg 27 697-19,96

Rower
wyścigowy w dobrym stanie ta-nio sprzedam, Staszica 1, m. 6. zdg 5 372

Samochód - limuzyna
Mercedes-Benz w dobrym stanie korzystnie sprzedam. Marceleska 48. zdg 5 369

Motor
na ropę Diesel 60 K. M. sprze-dam lub zamienię na 40 K. M. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 349

Jadalnia
12 krzeseł dobrym stanie okazy-nie. Matejki 4, m. 8. zdg 5 342

Ogród
działkowy Jeżyce sprzedam. 24 drzew w pełni owocowania, 120 krzaków agrestu i porzeczki. — Adres Kurier Pozn. Tel. 59-56. zdg 5 354

Wschodni
dywan „Buchara” Nutyk sprze-dam. Matejki 4, m. 8. zdg 5 541

Młyn motorowy
2 morgi ziemi i ogrodu, 30 km. od Poznania, natchmiast na sprzedaż. — Bliższe wiadomości Teichmann, Poznań, Al. Pilsud-skiego 32. zdg 5 333

Skład
rzeźniczy bez warsztatu przy ruchliwej ulicy w pełnym biegu spiesznie sprzedam. Adres Kurier Pozn. zdg 5 331

Skład
kolonialny towar magiel, miesz-kanie z powodu wyjazdu sprze-dam zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 513

Rowery Columbus
części rowerowe Poznań, Wrocławska 15. dg 22 804

Fabryka mebli
poleca meble wszelkiego rodzaju. Skład fabryczny, Wrocławska 19. dg 22 951

Jadalnie
starsze fasony bardzo tania tylko Jezuicka 10 (Świętosławska). Pg 27 698-19,95

Samochody Skoda
Ford Junior — karetka cabriolet

Fiat Essex
508 — karetka motorem Forda — Studebaker — Comandor, gotowe do jaz-dy — sprzeda okazynie

Automotor
Plac Nowomiejski 7, tel. 34-01. dg 23 880

Karbolineum
prawdziwe żywiczne prawie za-strzeżone poleca Hated. Marci-na 65. dg 22 939

„Meble W. Paetz”
Najnowocześniejsze wzory ni-skie ceny Poznań, Wrocławska 15. — Coroczna wystawa na Tar-gach Międzynarodowych. Ng 41 668

Samochód
limuzyna „Studebaker Erskine” dobrym stanie sprzedam 1.800.— zł. Poplińskich 4, m. 1 biuro. zdg 4 512

Chełmoński
Falał, Wygrzywański, Elsmund, Kossak, Stryjeńska, Norblin i in-nych okazynie

Tokarnia
czolowa, wiertarka ścienna, kran 6 ton. Zgłosz. do Kuriera Pozn. zdg 5 008

Skład
kolonialno-deliatesowy mieszkaniem, gotówkowy niski czynsz, obrót 5-6000 miesięcznie, okazynie powodu wyjazdu za 6.500 sprzedam. Pośrednicy wykluczeni Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 4 988

Kajak
dwuosobowy jak nowy. Górna Wilda 50 — 7. zdg 4 995

Motor
elektryczny 12 konny prad stały 440 volt 1150 obrotów. Poznań, Niska 3. zdg 4 929

Skład
artykułów męskich mięście powiatowym, dobrze zaprowadzony, z powodu choroby sprzedam. — Oferty Kurier Pozn. zdg 4 766

Odlewnia aluminium,
prasy formirskie i t. p. okazynie do sprzedania. — Zgłoszenia: „Ruch”, Kraków, Rynek, „Aluminium”, ng 43 269

Samochód
Fiat 505 torpedo, tanio sprzedam. Majatek i Poczta Kurzetnik — Pomorze. — Pg 27 374-62,279

W Puszczykowie
p. Poznaniem 3 min. od dworca na sprzedaż za gotówkę dom czynszowy (2 składy i 4 mieszkania 1, 2, 3 i 4 pokoje) z przylegającym ogrodem owocowym lub bez ogrodu. Zgłoszenia do „Par”, Poznań pod 19,36. Pg 27 631-19,36

Handel bydła Poznania
dobrze prosperujący, obrót 30 krów miesięcznie, stała klientela, 50 móg roli, laka konie, wozy. — powód stosunki rodzinne odstąpienie. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 589

Chustkę turecką
duża tanio sprzedam. — Adres wskaże Kurier Poznański zdg 5 593

Rakieta
damska angielska, Patrona Jakubowskiego 15, m. 1. zdg 5 534

Meble kuchenne
nowoczesne najtaniej. Łakowa 4a stolarnia. zdg 5 540

Pióro
wieczne „Couchin” przebitkowe korzystnie. Kraszewskiego 17 — 16. zdg 5 488

Kamienice
pobliżu Szwajcarskiej IV piętrowa, dochód 10 600.— sprzedam bardzo korzystnie. Oferty Kurier Poznański zdg 5 491

Opona
zakłady wulkanizacyjne, naprawy opon samochodowych. Duże wyrzwały, obrwane rauty, peknie druty daje gwarancje. — Poznań Skarbowa 22. zdg 5 972

Kajak
okazyjnie sprzedam. Stolarska — św. Marcina 32. zdg 5 979

Urządzenie
składowe — całość, częściowo okazynie sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 5 975

Skład
tow. krótkich dwupokojowym mieszkaniem, przedmieście Poznania korzystnie do odstąpienia. — Adres Kurier Pozn. zdg 5 492

Motocykl
„Phänomen” motorem Sachsa 2,75 KM 2 biegi 1 wolny światło elektryczne. Bezpłatowy Rejestracja jak rower. Cena

695,—
Wul - Gum, Poznań Wielkie Garbary 3. Pg 25 100-52,93

Porcelany — Szkła
Kryształów — Sztućcy
obryzmi wybór praktycznych podarków poleca

„Ozdoba”
Dom Porcelany, św. Marcina 4. Przyjmujemy asygnaty „Kredyt” ng 43 278

Sypialnie
gabinety, kuchnie
jadalnie
po najniższych cenach tylko

Hala Mebli
Wrocławska 38, dogodnie warunki spłaty. Pg 27 679-55,213

Skład
kolonialny z towarem, mieszkaniem 2 pokojowym bezkonkurencyjny. Adres Kurier Pozn. zdg 5 413

Skład
skór centrum Poznania sprzedam Adres wskaże Kurier Poznański zdg 5 393

Antyki
wyprzedaż gabinet, salon, komody, tanio. Poczta 22. Pg 27 689-55,228

Wózki
dziecięce używane kupuje, sprzedaje, naprawia, pociąga cerata Razer, Szewska 11. zdg 5 421

Motocykl James
jedyna 100-tka dwuosobowa na balonach, bez prawa jazdy. Raty 50-cio złotych. Generalne przedstawicielstwo D. T. H. Leons Leżyczński, Centrala: Warszawa, Leżyczńska 10. Oddział w Łodzi, Piotrkowska 175. Tg 20 745

Traktor - Fordson
nowy do młocki, srotowania, orki, bronowania, okazynie sprzedam 3.500.— Włodawek, skrzynka 46. zdg 43 311

Nowoczesna sypialnia
polerowana nowa tylko 290.— okazja dla nowożeńców. Jezuitska 10 (Świętosławska). Pg 27 693-19,100

Restauracja dancinowa,
doskonale wprowadzona, w miejscowości klimatycznej, 17 pokoi do wydzierżawienia lub sprzedania. Zgłoszenia pod „Hotel” do Administracji Kuriera Poznańskiego ng 43 311

Skład
kapeluszy damskich centrum tania. Oferty Kurier Poznański pod 55,203. Pg 27 667-55,203

Rzeźnictwo
z urzędzeniem, zapęd elektryczny przy rynku sprzedam za 1500 złotych. Olejniczak, Ostrów, Rynek 30. ng 43 310

Gdynia
jadłodajnia z mieszkaniem w centrum, dobrze zaprowadzona z powodu wyjazdu do odstąpienia — 2.500 zł. Oferty: Gdynia, Willa „Swit”, Skwer Kościuszki, ng 42 682

Antyczne biurko
mahoniowe okazynie. Jezuitska 10 (Świętosławska), „Dom Okazyjnego Kupna”. Pg 27 692-19,101

Za darmo
zwiedzisz Targi Poznańskie. Poznańska Wytwórnia Rowerów Bracia Nowaczyk, wrocławski rower przy swym stoisku w hali 9-tej koszt wstępu na Targi. ng 42 996/7

Półszorki
nowe gospodarskie fornalskie. — półszork używany do ciężaru tania. Poznań, Górna Wilda 63 — 1 zdg 5 806/7

Rower
męski jak nowy sprzedam. Ostrówek 7, m. 16. zdg 5 777

Plaszcze
Kostiumy
Komplety
prodaja elegancja — cenami najniższymi bo wprost z fabryki konfekcji damskiej

Wildowa - Syn
Wodna 1
Asygnaty kredytowe. ng 39 944/5

Skład obuwia
zaprowadzony z towarem, centrum okazynie z powodu wyjazdu. Oferty Kurier Poznański zdg 5 433

Koc
w dobrym stanie, wyrób zagraniczny, 650 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 5 438

Skład
zegarmistrzowski z przyległym mieszkaniem korzystnie sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 5 465

Probiernie
centrum sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 5 815

Jadalnie
nowe — używane najkorzystniej poleca

Woźna 16.
zdg 5 769

Skład
cukierków. Oferty Kurier Poznański zdg 5 780

Wóz reklamowy
jak nowy. Różana 18 — 3. zdg 5 791

Karetka
elegancka. Różana 18 — 3. zdg 5 790

Limuzynkę
dwuosobowa po remoncie nowa karoseria, nowe gumy, sprzedam spieszenie. Telefon 60-10, godzina 14.00. zdg 6 029

Kuchenne
meble jako specjalność poleca stolarnia, Grobla 18, podwórze. zdg 6 089

Pani
iła (krzyżak) kostium, różna garderoba okazynie. Focha 114 a, mieszkanie 6. zdg 6 096

Gabinet
męski masywne wykonanie, jak nowy okazynie Jezuitska 10 (Świętosławska). Pg 27 700-19,93

Fiat
50 i limuzyna po remoncie, nowe balony tanio sprzedam. Zgłoszenia Kuriera Pozn. ng 42 375

Wiosenne
Nowości w materiałach męskich poleca zawsze najtaniej

Wojciechowski
Stary Rynek 90
I piętro, telefon 54-35. Asygnaty „Kredyt”. Pg 27 523/4-17,36 7

Zakład
fryzjerski mieście 2.000 mieszkańców, klientela dobra, sprzedam 1500 mieszkaniem. Ziemiński, Kazimierz Biskupi, pow. Konin. zdg 5 529/30

Maszyna
Kraszewskiego 1, warsztat. zdg 6 098

3
maszyny siodlarskie zamienie na tokarnie do metalu wzgl. korzystnie sprzedam. — Adres Kurier Poznański zdg 6 099

Meble
najtaniej poleca
Szczaniecki,
Tama Garbarska 3. zdg 6 098

Dzieże
(bajty) cynowane okazynie sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 6 097

Pianino
zagraniczne. Rozalia Chmielewska, Mostowa 30 — 9. zdg 6 104

Walce
do skóry 100.—, Marmur 360x75 200.— Kreta 23 — 15. zdg 6 103

Motor
1/2 KM, wiertarka stolowa z motorkiem, szlifierka motorek, Kraszewskiego 1, warsztat. zdg 6 065

Dom
6 mieszkań skład Poznań z powodu przesiedlenia. Oferty Kurier Poznański zdg 6 054

Basen
żelazny grub. 5 mm, pojemność 1500 l sprzedam tanio. Mydlarnia Jeżycka, ul. Dąbrowskiego nr 49 b. zdg 5 836

Motory
elektryczne, tarce, pasy transmisyjne

Motocykl
sprzedam. Ul. Klasztorna 7, skł. nr 1. zdg 5 960

meble
kompletne pokoje po cenach znacznie niższych

Hala Mebli
Wrocławska 38 dogodnie warunki rankach spłaty. Pg 27 678-55,212

Jadłodajnię
dobrze prosperującą, centrum Poznania sprzedam, dobra egzystencja. Oferty Kurier Poznański zdg 5 956

Samochód
Chevrolet czwórka, dobrym stanie sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 955

Leżaki
meble ogrodowe tanio Koszewski, Stary Rynek 61. zdg 5 952

Tabliczki
emal. i mos. tanio Koszewski, Stary Rynek 61. zdg 5 951

Motory
elektryczne, wentylatory okazynie. Elektrowarsztat, Garnarska 3. zdg 5 725

Tapczany
leżanki, materace tanio kupisz, pracownia, Chwałiszewo 10. zdg 5 711

1 000 samochodów
rozbrajanych używane części podwozia mleczarskie opony najtaniej w firmie Autokład Poznań, Dąbrowskiego 59 tel. 46-74 dz 22 393/4

Sprzedam
korzystnie dobrze zaprowadzona wytwórnie pończosznica Poznania. Oferty Kurier Poznański zdg 4 526/7

Ciężarówkę
2 ton Chevrolet 4 cylindr. sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 521/2

120,—
kompletne aparaty trwałej, wodnej bardzo dobrym stanie sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 5 510/11

Mydlarnia
Chwałiszewo 37 poleca najtaniej mucholapki, mydła, proszki, pasty. zdg 5 335/6

Torebki damskie
Parasole — Łaski Walizy — Paski

Czysz,
Szkolna 11. Pg 25 570-1/12,18-19

Skład papieru
tytoniu, galanterii, 23 lata zaprowadzony średniowiec, niska dzierżawa. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 612

Skład
kolonialny bez konkurencji, mieszkanie pokój kuchnia sprzedam tanio. Smiechowski Swarzęd. zdg 5 603

Egzystencja
skład kol. deliakesowy, mieszkanie, zaprowadzony przy głównej ulicy sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 565

Motocykl
Rudge 500 cm. Zupańskiego 8, m. 1, godz. 15. zdg 5 555

Jadalnie
nowoczesne i w starszych fasnach

Sypialnie
polerowane

Dywany
Podgórna 6
Magazyn mebli. zdg 5 551

Gabinet Chipendele
kluby plusowe okazynie.
Podgórna 6
Magazyn mebli. zdg 5 550

Kanarek
śpiewak z klatka tanio. Długa 1, m. 24. zdg 5 578

Meble
kupuje sie rajtaniej u
Bakosia, Stary Rynek 51
zdg 98 197/8

Ślubne
obraczki własny wyrób poleca korzystnie. Chwilkowski, Bazar, — Nowa 8. zdg 5 717-8

Nasi Kilenci — nasza reklama! to tajemnica podwodzenia pianin fortepianów

„Arnold Fibiger”
Kalisz Szopena 9

Gener. przedstawiciel:
Centralny
Magazyn Pianin,
Poznań, Pierackiego 11. Niskie ceny — dogodnie spłaty. Ng 40 525/6

Sprzedam
2-piętrowa nieruchomość z powodu stosunków rodzinnych na prowincji w rynku, w której się mieszka 2 składy, wyszynk, skład kolonialny, hurt piwa, fabrykacja wód, 27 pokoi, centralne ogrzewanie, wielkie podwórze i śpichlerze, cena 50 000 zł, wpłaty 20 000. Zgłoszenia Kurier Poznański ng 43 326/7

Powózki
jednokonne, reklamówka lekka, zgrabna tania. Adamski, Poznań, Piaskowa 7. zdg 5 683/4

Materace
tapczany, garnitury klubowe, najtaniej wprost pracowni. Wielkie Garbary 18 narożnik Woźnej, sutereny. zdg 5 935/6

Motocykl
350 sportowy AJS jak nowy za gotówkę. zdg 5 747

Kilka
używanych

pianin
krzyżowych sprzedam korzystnie Centralny Magazyn Pianin, Poznań, Pierackiego 11. Ng 42 297

Kajak
sprzeda. Al. Hetmańska 26 — 2. zdg 5 768

Dorożka konna
koncesjonowana na spłaty ratalne. Różana 18 — 3. zdg 5 793

Blüthner
aliquot

Pianino
460.—, Drygas, Trzeciego Maja 4. zdg 5 760

Krowy
dobre dójki stale sprzedaje — Adamski, Główna 32, tel. 19-01. zdg 5 869/70

Skład
papieru galanterii, dobrze zaprowadzony średniowiec. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 871

Chevrolet
limuzyna tanio. Mylna 10. zdg 5 928

Urządzenia
składowe, krzesła, stoły, gablotki, lodówki, kanapy, aparaty do piwa. Dąbrowskiego 94. zdg 5 921

700
mórg dobrej ziemi 150 000, wpłaty 75 000, reszta amortyzacja. Oferty Kurier Poznański zdg 6 059

Wóz
na resorach, 2 1/2 cal. 2-4 kolne wózki sprzedam. Żydowska 28. zdg 6 083

Tapczany-łóżka
samoobracalne fotele leżanki najkorzystniej. Wrocławska 14. zdg 6 040

Konserwator
łódź sprzedam. Krzyżowa 5, mieszkanie 1. zdg 6 035

4
piekne kafle piece okazynie. — Podgórna 10 a, stróż. zdg 5 666

Blüthner
skrzydło pierwszorzędne

pianina, fisharmonie
okazyjnie zamiany Marcina 22, podwórze. zdg 5 654

Polski Fiat 508
nowy 5 000 km sprzedam. Auto-Okazja, Grunwaldzka 16. zdg 5 692

Kanarki
śpiewaki — młode, mandoliny, akwarja sprzedam. Górna Wilda 65 — 9. zdg 5 688

Skład
papieru, tytoniu, zaprowadzony centrum. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 5 682

Koncesjonowana Sala Licytacyjna
Maszalarska 5a I
przyjmuje do sprzedaży droga publicznej przetargu meble, maszyny, dywany, lustra

wszelkie towary
Przeprowadzam licytacje na miejscu lub we własnym lokalu. zdg 5 679

Wilczek
2 miesięczny, czysta rasa sprzedam. Kasyno oficerskie, Rolna 45. zdg 5 670

Skład
kolonialny z maglem i mieszkaniem. 10 minut od autobusu. — Zgłoszenia Strzałowa 7, skł. zdg 5 639

Koń reklamowy
szory sprzedam. Kościelna 45. zdg 5 920

Skrzypce
prawdziwe Hopfa sprzedam. Zgl. Kurier Pozn. ng 45 362

Motocykl
500 ccm prawie nowy rzadka okazja sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 5 541

Kocioł
parowy i dwie płyty parowe 1 x 1 mtr. Oferty Kurier Poznański zdg 5 637

Młockarnia
Razem 60 cali okazynie na sprzedaż. Oferty Kurier Pozn. ng 43 363

Piekarnię
domem piętrowym narożnikowym, mieście powiatowym sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Kurier Poznański ng 43 272

Meble
wszelkiego rodzaju nowe — używane najkorzystniej poleca

Woźna 16.
zdg 5 773

Piekne
kuchnie

wielkim wyborze od 85 —
Woźna 16.
zdg 5 772

Ciężki
gabinet

męski oraz inne nowoczesne okazynie
Woźna 16.
zdg 5 771

Piekna
sypialnia

mertowa polerowana
Sypialnia
orzechowa cała polerowana okazynie

Sypialnia
czeczotowa, polerowana, różne inne sypialnie polerowana już od 295.— najkorzystniej poleca Janiak, Woźna

16.
zdg 5 770

Ogród
działkowy Wypiańskiego tanio na sprzedaż. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 608

Cabriolet
Fiat 520 luksusowe wykonanie w pierwszorzędym stanie sprzedam tanio. Wiadomości telefonem 72-15, lub Słowackiego 25, m. 8. zdg 5 607

Maszynę
do pisania Ideal, Solacka 61 — 1. zdg 6 116

Aparat
fotograficzny Rodenstaka tanio sprzedam. Maszalarska 7 — 4. zdg 6 117

Egzystencja
skład cukierków, zaprowadzony, niska dzierżawa, tanio. Oferty Kurier Poznański zdg 6 120

Samochód
limuzyna mało używany okazynie sprzedam. Telefon 13-81. zdg 6 131

Składak
„Pionier” nowy okazynie sprzedam. Przyjmuję dni powszednie między 17—20. Młyńska 12a — 6. zdg 5 929

Większy
skład kolonialno-deliatesowy, dobrze znany, zaprowadzony Poznaniu z powodu stosunków rodzinnych korzystnie sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 108

Jadalnia
Chypendal pierwszorzędne wykonanie oraz inne bardzo tanio.

Jadalnia
debowa 12 krzesel skórze, zegarem Beckera okazynie.

Jadalnia
flamandzka 12 krzesel, zegarem tanio.

Gabinet
piekny okazały wyjątkowo tanio

Sypialnie
eleganckie orzechowe, brzożowe, jesionowe, korzystnie Poznań. — Dom Komisowy, Dominikańska 3 Pg 27 690-19,88

Maszyny do szycia
„Pfaff”
najlepsze w świecie. Dla wszystkich robot. Przedstawicielstwo — „Wisła” S. A. Warszawa, Traugutta 2. Wiadomość Poznań. — Działyskich 8, m. 2, telef. 16-75. Pg 27 388-62,309

Okazjal
Kompletne urządzenie młyna — przemialu 15 ton na dobę z motorem na gaz szany marki „Ursus” 68 KM. Maszyny znanej marki niemieckiej „Amne Giezecke — Braunschweig” mało używane — bardzo dobrym stanie sprzedam. Oferty „Par”, Toruń, pod „347” Pg 27 681-64,51

Nowoczesny skład obuwia sprzedam.
centrum Poznania, korzystnie. — Oferty „Par”, pod 55,224. Pg 27 680-55,224

Mundurek
gimnazjalny tanio. Focha 114 a, mieszkanie 6. zdg 6 087

Piekarszel
Masz

Maszynę
Do pisania używaną kupię. Oferty ceną Agentura Kuriera Poznańskiego, Grabów n./Pr. ng 43 318

Wannę
kapielową emaliową, dobrym stanie kupię. Cena, oferty Kurier Poznański zdg 5 434

Balony (syfony)
używane do wody sodowej od 5 do 50 litr. Ilość, cenę podać Kurier Poznański ng 43 369

Dywan
duży i mały kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 5 813

Drukarską
3-ch walcówkę 50 x 70 i pedal 3-jkę kupię. Oferty „Gotówka”. Biuro Ogłoszeń Pietraszka, Warszawa, Marszałkowska 115. ng 42 866

Wózki
dziecięce kupuje Komis. Poznań, Półwiejska 18. zdg 5 294/5

Kupię
domek z ogrodem, okolica Poznań — pośredniczy wykluczeni. — Oferty Kurier Poznański zdg 5 164/5

Kupię
używaną maszynę do tloczenia (drukmaszynę), zejmąsazynę i mały aparat do szwajcowania na dzień. Zgłoszenia z podaniem ceny kupna do Kuriera Poznańskiego zdg 5 795

Kupię
łodówkę i szafę proszę oferty Kurier Poznański zdg 5 687

Zarząd Miejski
m. Opalenicy ma zapotrzebowanie na używane

mieszadło
i

prasę
do wyrobu cegły. dg 23 136

Konia
dobrego kupię, telefon 40-17. zdg 5 898

Owoców, jarzyn
większych ilościach poszukujemy. Oferty podaniem ilości, jakości, sposobu odbioru — Poznań „Par”. „Hurtownia Gdyni”. Pg 27 685-55.216

Krzeseł
na kółkach do przewożenia i użytku chorej osoby — używane — lecz w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia z podaniem ceny należy kierować do Administracji Kuriera Poznańskiego ng 43 319

12 DO WYNAJĘCIA
Dwupokojowe
Solačka 18. zdg 99 964

Pięciopokojowe
I piętro, bez podatku tanio. Grochowska 11. zdg 2 386

Pięciopokojowe
komfortowe piec. Chelmońskiego 8. zdg 3 245

Czteropokojowe
komfortowe (Ostroroga). Adres wskaże Kurier Poznański zdg 3 249

3 pokoje
Łazarz. Chociszewskiego 31. zdg 3 623

Pięciopokojowe
korzystnie. Grunwaldzka 5. zdg 3 625

Dwupokojowe
parter zaraz. Administracja. — Grobla 17. zdg 3 656

Słowackiego 30
4-pokojowe, pełnokomfortowe, bezpodatkowe, słoneczne. zdg 4 039

Sześciopokojowe
słoneczne III korzystać Chelmońskiego 4. zdg 4 125

Trzypokojowe
komfortowe, Dębicka 6, przystanek. zdg 4 126

Cztery
pokoje komfort, hol, balkon od czerwca. Wawrzyniak, Solacz, Śląska 11. Pg 27 609-55.166

Trzypokojowe
nowe IV piętro, Prusa 6, stróż zdg 5 220

Mieszkania
2, 3-pokojowe, komfortowe, plac Asnyka 3, wynajmie, gospodarz zdg 3 513

Pokój
kuchnia Solacz, Śląska 8. zdg 4 982

6 pokoi
Ratajczaka 26, m. 6, III piętro zaraz. Informacje stróżka. zdg 5 035

5-pokojowe mieszkanie
św. Marcina 22, m. 8, informacje dozorca m. 28. Pg 27 654-19.68

3 pokoje
wszelkie wygody, balkon, ogródek I piętro willa z garażem lub bez od 1. 6, ulica Klin 5, m. 3 (przy Al. Wielkopolskiej 39), gospodarz zdg 4 970

Wierzbicę 15
5 komfortowe, słoneczne, I. stosownie dla lekarza 125. — Wiadomość portierki. zdg 5 283

Trzypokojowe
nowe, służbowy, komfort, garaż, ogródek. Winklera 26. zdg 5 250

Dwupokojowe
A.I Hetmańska 2, Błaszak. zdg 5 193

Pięciopokojowe
komfortowe, I piętro, natychmiast. Administracja Dąbrowskiego 33, garaże. zdg 5 137

Czteropokojowe
I piętro bezpodatkowe, słoneczne. Focha 123. Właściciel Lodowa 1, m. 4. zdg 5 139

Słoneczne
6 pokojowe od lipca. Matejki 4, m. 8. zdg 5 340

Trzypokojowe
słoneczne, balkony z przynależnościami i garażem ul. Grunwaldzka 41a, naprzeciw Monopolu Tytoniowego. Wiadomości na miejscu. zdg 5 329

Trzy
i czteropokojowe mieszkania z wygodami. Marszałka Focha 180. zdg 5 502

2 pokojowe
duże, kuchnia, łazienka, willi, przy tramwaju do wynajęcia. — Osiedle Grunwaldzkie, Podkomorska 7. zdg 5 535

Czteropokojowe
obszerne, willa, słoneczne, piec, balkon wolne od 1 czerwca. Łazarz. Winklera 14, gospodarz od 14 do 17. zdg 5 536

Wybór dogodnego
mieszkania
tylko

„Be-Em-Es“
Grudnia 19, podwórze. zdg 5 454

Trzy
pokoje kuchnia składem — bez. — Biedrzyckiego 17, przy Winklera. zdg 5 477

Trzypokojowe
komfortowe. Fellmann, Biedrzyckiego 20 przy Winklera Łazarz. zdg 5 476

Trzypokojowe
mieszkanie od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Dolna Wilda 2, m. 1. zdg 5 490

Czteropokojowe
pięciopokojowe
komfortowe słoneczne, Grunwaldzka 19 III. zdg 5 493

Wydzierżawie
dwa pokoje kuchnia willa, Poznań — Staroleka, Romana Maya 23a. zdg 4 967

Pięciopokojowe
z wygodami — od zaraz.

Siedmiopokojowe
od lipca, II p. centralne. Tel. 61-54 pomiędzy 15-20. zdg 4 921

Trzypokojowe
słoneczne, III p. front, Wronecka, miesięcznie 60 zł, wynajmie. Oferty Kurier Poznański zdg 4 723

Trzypokojowe
bezpodatkowe, ewentualnie ogrodem. Rzepckiego 7a, Stróż. zdg 4 975

Na Śródcie
obok kościoła św. Jana 3, 2, 1 pokój kuchnia, łazienki. Nowa Budowa od czerwca. zdg 5 416

Dwa
pokoje kuchnia bez podatku, odnowione. Cybulskiego 14, Łazarz. zdg 5 412

Siedmiopokojowe
Lipiec, Cieszkowskiego 1. zdg 5 405

6 pokojowe
od lipca III p. naprzeciw sądu. Kreta 24, portier. zdg 5 396

Pięciopokojowe
mieszkanie komfortowe na I piętrze od 1. 6. — 95 zł. Rynek 4a-zarski 5 — stróżka. Pg 27 666-19.73

Trzypokojowe
Poznańska 37, bezpodatkowe, parter. zdg 5 441

Trzypokojowe
Hetmańska 1. zdg 5 442

Pięciopokojowe
Działyńskich 7, parter, lipca. zdg 5 443

Dwupokojowe
kuchnia śródmieście 30 miesięcznie, zwrot kosztów. Oferty Kurier Poznański zdg 5 473

Mieszkanie
5 pokojowe III piętro, śródmieście tanio do wynajęcia wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 456

Mieszkanie
5 pokoi z komfortem. Mosina. — Lipowa, Jaworowski. zdg 3 951/2

Trzypokojowe
pokoik. hol. łazienka. Hetmańska 16 stróż. zdg 5 707/8

Trzy
pokoje balkonem, bezpodatkowe, pierwsze piętro tanio. Staroleka, Maszowa 1. zdg 5 779

Dwupokojowe
wygody pobliżu parku Wilsona. Wiadomość stróż. Grotzgera 3. zdg 5 800

Mieszkanie
4-pokojowe z przynależnościami, frontowe na I piętrze, w śródmieściu, wprost od gospodarza do wynajęcia od 1 lipca rb. Oferty uprasza się składać do Kuriera Poznańskiego zdg 5 823

Trzypokojowe
komfortowe od 1. 6. Grunwaldzka 66, m. 1. zdg 5 827

4-pokojowe
komfortowe przy Parku Wilsona 80 miesięcznie. Oferty Kurier Poznański zdg 5 785

Mieszkanie
4-7 pokoi lub na biura, lokale handlowe, lekarza, adwokata nowe od zaraz przy Starym Rynku 44. Zgłoszenia św. Marcina 5, mieszkanie 8, właściciel. zdg 5 748

Pięciopokojowe
Małeckiego 36. Informacje stróż. zdg 5 739

Piwnica
do wynajęcia. Informacje Stary Rynek 93, skład. zdg 5 855

Lokal
handlowy na I p. albo na świetlicę wynajmie. Informacje Stary Rynek 93, skład. zdg 5 854

Pokój
kuchnia zaraz z góry. — Oses, Wspólna 3, m. 12. zdg 5 853

Dwupokojowe
Marcina — Garbary, Słowackiego

trzypokojowe
Dąbrowskiego, Piekary 26 — 2. zdg 5 880

Sześciopokojowe
Patrona Jackowskiego, wysoki parter, piec, strona południowa, od 1 lipca korzystnie. Zgłoszenia Słowackiego 44, m. 9, tel. 60-84. zdg 5 927

Pięciopokojowe
siedmiopokojowe
komfortowe, słoneczne I piętro, przy parku Wilsona, od 1 czerwca br. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 980

5
i 6 oddam tanio willi. Oferty Kurier Poznański zdg 6 036

8-9
pokoi komfort tuż przy placu Wolności na mieszkaniu lub biura od 1. 7. 37. do wydzierżawienia. — Oferty Kurier Poznański zdg 5 820

2
albo 3 pokoi i kuchnia, słoneczne wynajęcia. Dębica, Jaśminowa 8. zdg 5 677

Dwupokojowe
łazienka Łazarz. Oferty Kurier Poznański zdg 5 674

2-pokojowe
słoneczne, bezpodatkowe, Focha 182, I, wynajmie zaraz urzędnikowi. Zgłoszenia Ogrodowa 15, m. 2. zdg 5 641

3
pokojowe z przynależnościami, słoneczne do wynajęcia w willi, 3 minuty od 3 i 6, Grochowska 18 Zgłoszenia telefon 73-34. zdg 5 887

Cztery
pokoje komfort, Mickiewicza 3. zdg 5 886

Trzy
pokoje z wygodami — korzystnie. Wyspiańskiego 12. zdg 5 884

Cztery
pokoje, słoneczne — komfort. — Wyspiańskiego 12 — portier. zdg 5 881

3
pokojowe komfortem, bezdzietnemu małżeństwu. — Osiedle Warszawskie 101, przystanek autobusowy. zdg 5 850

Siedmiopokojowe
Działyńskich 8, gospodarz. zdg 5 558

3
pokoje i kuchnia do wynajęcia. — Bressel, Pniew, Wolności 11. zdg 5 556

Dwupokojowe
Solacz, Wołyńska 20. zdg 5 667

4
pokojowe III piętro front, słoneczne, Matejki narożnik Spokojna od 1 lipca wolne. Oferty Kurier Poznański zdg 5 719

Pokój
duży kuchnia, łazienka Nowomiejski, czynsz niski meblami oddam. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 606

Pięciopokojowe
odnowione duże pokoje, weranda, I piętro, nadające się dla lekarza za czynszem miesięcznym 200. — Zgłoszenia Pocztowa 23, gospodarz. zdg 5 892

Dwupokojowe
komfortowe 40. Kochanowskiego 2, gospodarz. zdg 5 949

6 pokojowe
komfortowe po lekarzu od 1 lipca. Informacje apteka ul. Kraszewskiego 12, tel. 69-21. zdg 6 076

Jednypokojowe
osobie samotnej. Marynarska 9. zdg 6 074

2
pokojowe do wynajęcia na Debcu. Informacje. Wierzbicę 30, m. 3 zdg 6 059

Pokój
kuchnię wynajmie. Lodowa 29a. zdg 6 071

Ogrodowa 12
sześciopokojowe od lipca. Informacje m. 7. zdg 6 059

Pięciopokojowe
I piętro. Wielkie Garbary. tel. 63-77. zdg 6 112

2
pokoje próżne, balkony, używaniem kuchni, zgoda gosp. Wyśpiańskiego 16 — 8. zdg 6 113

Trzypokojowe
dwupokojowe wolne Marsz. Focha 114, Wels, suterena informacja. zdg 5 901

Próżny
od zaraz. Marsz. Focha 123 — 3. zdg 5 902

Mieszkanie
6 pokojowe komfortowe, Plac Wolności 4, od zaraz do wynajęcia. zdg 5 812

Trzypokojowe
komfortowe 62 — dwupokojowe 36, Niegolewskich 4. zdg 5 600

3-pokojowe
komfortowe, słoneczne w willi — Osiedle Grunwaldzkie przy tramwaju do wynajęcia. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 591

5
pokojowe mieszkanie słoneczne do wynajęcia od 1. 7. II p. Wyspiańskiego 16. zdg 6 128

7 pokoi
pełnokomfortowych odnowionych do wynajęcia przy ul. Mickiewicza 36. Wiadomość u dozorczy. zdg 6 129

Dwupokojowe
komfortowe tanio Bielwederska 9 Łazarz, zachodnia strona ogródki Chociszewskiego. zdg 6 109

3
pokojowe mieszkanie słoneczne, I piętro na Szamarzewskiego od 1 czerwca. Zgłoszenia K. Orlewicz, administrator, Półwiejska 3, Tel. 50-70. zdg 6 080

Pięciopokojowe
sześciopokojowe II, komfortowe, słoneczne, czyste, Wilsona, piec, gospodarz. Oferty Kurier Poznański zdg 5 947

Trzypokojowe
Park Wilsona — nowe, Klonowicza 8. zdg 6 086

4-1
pokojowe, komfortowe, słoneczne bez podatku. Niegolewskich 22 a. zdg 5 985

3
komfortowe, czynsz 75. Rzepckiego 7 a. parter (róg Szczanieckiej). zdg 5 988

Czteropokojowe
willowe, ogrodem, piętro, pobliże Ostroroga — Grunwaldzka. — Wiadomość Mielżyńskiego 2, m. 5. zdg 5 994

Czteropokojowe
pięciopokojowe komfortowe, centralne ogrzewanie, wymagane pozerzenie. Oferty Kurier Poznański zdg 5 590

Dwupokojowe
trzypokojowe, łazienka, najchętniej okolica Ostroroga. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 6 011

Dwupokojowe
łazienka, kuchnia, Stableskiego 9, kościół lazarski, Kolodziejek. zdg 5 978

Pokój
z kuchnią do wynajęcia. Górczyńska 27. zdg 5 897

Duży
słoneczny, wysoka suterena samotnemu (samotnym). Zbąszyńska 28. zdg 5 977

Czteropokojowe
duże komfortowe I piętro willa Zbąszyńska 28, przystanek przed Ostroroga. zdg 5 976

13. SZUKA MIESZK.
5-
pokojowego mieszkania komfort. słoneczne, tramwaj, wprost od gospodarza poszukuje inżynier w okolicy Parku Wilsona. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 3 165

3-4 pokojowe
mieszkanie wszelki komfort poszukuje pierwszorzędnym piatnik. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 4 209

2
pokojowego łazienka nowym domu urzędnik. Oferty ceną Kurier Poznański zdg 4 986

3-4
pełnokomfortowe, obszerne, słoneczne, Siemiradzkiego 2, telef. 47-06, ppulkownik Holnicki. zdg 4 492

Emerytka
dwupokojowego czerwca później, śródmieście pobliżu. Oferty Kurier Poznański zdg 5 457

Willi
nowym domu od 1. 6. trzy pokoje komfort bliżej centrum, dam dzierżawę z góry. Oferty Kurier Poznański zdg 5 166

2
kuchnia, bezdzietne małżeństwo, pięć rok naprzód. Oferty Kurier Poznański zdg 5 314

willowe
poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 4 710

Inwalida wojenny
bezdzieln, pokój kuchnia, czerwca, przy rynkach, gospodarza. Oferty Kurier Poznański zdg 4 575

Mieszkania
3-2 oraz warsztatu podwórze, blisko tramwaju. Cenę oferty Kurier Poznański zdg 5 355

8-10
pokoi — widnych nie wyżej drugiego piętra w śródmieściu. Oferty Kurier Poznański zdg 5 338

Urzędnik
poszukuje 2 pokojowego mieszkania. Oferty Kurier Poznański zdg 5 533

Dobrze
sytuowana pokój lub 2 centrum. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 536

4
pokojowe nie wyżej II piętra poszukuje na 1. 7. Oferty Kurier Poznański zdg 5 094

3-4
pokojowe mieszkanie, pełny komfort, słoneczne, nie wyżej I piętra okolica Libelta, Aleje Marcinkowskiego. Oferty Kurier Poznański zdg 4 946

3-4 pokojowego
komfortowego w górnej części miasta wprost od gospodarza poszukuje od 1 lipca poważny reflektant. Oferty Kurier Poznański zdg 5 569

2
osoby starsze poszukują pokoju kuchnia, czynsz 1/2 roku. Oferty Kurier Poznański zdg 5 621

1-2
pokoi z kuchnią poszukuje stały urzędnik państwowy. Oferty Kurier Poznański zdg 5 343/4

Wielkie
wynagrodzenie kto da jeden — dwa pokoje w centrum. Oferty do Kuriera Poznański zdg 5 899/900

Poszukuję
jednypokojowe mieszkanie. Oferty Kurier Poznański zdg 5 787

5-6
pokojowego śródmieściu poszukuje kupiec od zaraz lub później. Oferty Kurier Poznański zdg 5 662

Urzędnik
państwowy, bezdzietny, jednypokojowego, pół roku z góry. Oferty ceną Kurier Poznański zdg 5 640

Dwa
trzypokojowe urzędnik, peryferie wykluczone. Oferty Kurier Poznański zdg 5 948

Urzędnik
3 pokojowego z komfortem, słonecznego, nie na peryferiach. — Oferty Kurier Poznański zdg 6 114

Urzędnik
etatowy poszukuje 3 pokoi, mieszkania z przynależnościami okolica Matejki, Marsz. Focha. — Oferty Kurier Poznański zdg 6 124

Urzędnik
skarbowy szuka mieszkania 2-3 pokojowego okolica Jeżyce. Oferty uprasza Kurier Poznański zdg 6 125

Czteropokojowego
komfortowego willa. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 6 126

5
II piętro, śródmieście, możliwy komfort, czerwiec. Oferty Kurier Poznański zdg 6 107

Dwupokojowego
mieszkania poszukuje urzędnik. Oferty Kurier Poznański zdg 6 046

15. POKOJE UMEBL.
Pokój
umeblowany kulturalnemu do wynajęcia od 15 maja. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8 (dom narożnikowy). zdg 4 092

Pokój
Śniadeckich 15, m. 10. zdg 4 961

Słoneczny
dobrym utrzymaniem. Ratajczaka 15, m. 3. zdg 5 290

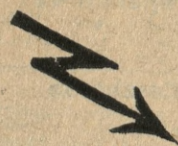
Piłsudskiego
1 — 9, niekrepujący, balkon, utrzymaniem, bez. zdg 5 151

Panu
pokój. Pierackiego 12, m. 11. zdg 5 140

Pokój
słoneczny, czysty z utrzymaniem, bez, I p. Chelmońskiego 18 — 3. zdg 5 300

NOWINY

poświęteczne

wychodzą w każdy poniedziałek i po każdym święcie

Egzemplarz 10 groszy

„Nowiny Poświęteczne” przynoszą najświeższe ilustrowane wiadomości sportowe i informacje niedzielne z Polski i ze świata oraz kolumnę filmową.

Czytajcie Nowiny Poświęteczne!

Aleje
Marcinkowskiego 2 6—5.
zdg 5 895

Półwiejska
8—6 (utrzymaniem), także przyjezdny.
zdg 5 893

Dwuosobowy
utrzymaniem. Kwiatowa 13—10.
zdg 5 889

Przyjezdny
Kwiatowa 13—10. zdg 5 885

Przyjezdny
Nowy Rynek, Kolejański 5—3.
(Dzwonek nocny). zdg 5 971

Dąbrowskiego
8—8. zdg 6 077

Pocztowa
11 m. 4. zdg 6 008

Śniadeckich
22—2. zdg 5 918

2
Ładne panom utrzymaniem — bez
Długa 11. m. 10. zdg 5 997

Frontowy
pani. Strzelecka 6—11.
zdg 6 122

Panu
w Śródmieściu z klatki schodowej
Oferty Kurier Pozn. zdg 5 872

Pokój
ładnie umeblowany, czysty, la-
zienka, telefon do wynajęcia.
Fredry 4. m. 5. zdg 23 145

Pokój
willi centrum pani wynajme. To-
poolwa 6—2, telefon 33-64.
zdg 6 111

Komfortowy
osobnym wejściem. Jakubowska,
Aleja Wielkopolska 45.
zdg 6 135

Malżeństwu
bezdzietnym, obszerny, nobliwy,
z użyciem kuchni, łazienki.
Majeckiego 4, m. 7, w godz. 9—11
i 20—21. zdg 6 137

Dwuosobowy
lub jedno, balkonem, pp. urzęd-
niczkom. Spokojna 16a—20.
zdg 6 106

Przyjezdny
Aleje Marcinkowskiego 2—1.
zdg 6 095

Frontowe
słoneczne. Świętokrzyski 3—14.
zdg 6 079

Komfortowy
utrzymaniem. Pocztowa 21—4.
zdg 6 021

Przyjezdny
niekrepujący klatki. Piekary 24.
mieszkanie 2. zdg 6 092

Pokój, pokój
Wąły Kr. Jądwi 4. m. 20.
zdg 5 966

Matejki
kulturalnemu panu 57, m. 7.
zdg 6 050

Gabinet
centrum. Plac Działowy 5—6.
zdg 5 052

18. SZUKA POKOJU

Próżnego
pokoju samotna pani. Oferty
Kurier Pozn. zdg 5 389

Poszukuję
2 próżnych komfortowych pokoi z
niekrepującym wejściem i piętrem
lub wysoki parter. Oferty skiero-
wać do Kuriera Ponańskiego
zdg 5 328

Urzędniczką
szuka próżnego pokój do II pię-
tra. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 938

Używanym
kuchni, I piętr. 12—15, tylko Jeż-
cach, starsza pani. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 5 922

Rekonwalescentka
z towarzyszką poszukują dwóch
pokoi balkonem w willi ogrodem,
utrzymaniem pierwszorzędnym
(drób, jarzyny). Oferty Kurier
Poznański zdg 6 028

Urzędnik
stały bezdzietny poszukuje 2 po-
koje umeblowane, słoneczne, uży-
wanym kuchnią, lipca, sierpnia lub
września. Oferty Kurier Pozn.
zdg 5 557

Inteligentne
spółnego za 10. Zgłoszenia Ku-
rier Pozn. zdg 5 720

17. LOKALE

3
ubikacje handlowe razem lub
osobno od 1. 6.

6
pokoi III. centrum, centralne. —
Pocztowa 5. zdg 4 501

Lokal handlowy
obszernymi sklepami, nadający
się na skład kolonialny i delikate-
sów. Ul. Półwiejska 1, plac Świe-
tokrzyski do wynajęcia. Zgłosze-
nia u dozorcę domu.
Pg 27 478-17, 149

Skład
obszerny do wynajęcia. Focha 39,
gospodarz. zdg 5 272

Skład
do wydzierżawienia od zaraz przy
rynku, nadaje się na każdą bran-
żę. Zgłoszenia St. Nowak, Śrem
Kościuski 16. zdg 5 205

Skład
Rynek Wildecki 73. zdg 5 444

Lokal
handlowy pokojem kuchnią wol-
ny. Polna 4, telef. 64-79.
zdg 5 320

Interes
i dwupokojowe mieszkanie z przy-
należnościami i piwnicą. Grun-
waldzka 41a. zdg 5 330

Skład
wolny. Wielkie Garbary 14, stróż.
Pg 27 668-55, 206

Skład
do wynajęcia. Poznań, Chwali-
szewo 9—3. zdg 5 766

Stajnia (e)
na 1 i 3 konia(e). Różana 18—3.
zdg 5 799

Skład
(kapelusze damskie i tow. krót-
kie) nadający się na każdą inną
branżę od 1. 7. 37. przy Rynku
Jeżyckim wydzierżawi — Alfons
Machalla, Kraszewskiego 5.
zdg 5 926

Lokal
na przemysł warsztat, 60 m², Wil-
da bliżej miasta do wydzierżawie-
nia. Zgłoszenia Kurier Poznański
zdg 5 647

Piwnica
duża Jaskółczej, Wrocławskiej 31,
I p. zdg 5 611

Plac
na cele handlowe przy ul. Da-
browskiego i Kochanowskiego
1000 m² w całości lub częściach
do wydzierżawienia. Administra-
cja Nieruchomości ZUS, Poznań,
Dąbrowskiego 14-16, tel. 60-16.
zdg 5 982

Skład
nowoczesny 2 wystawowy. Da-
browskiego 5. zdg 5 998

Skład
i pokój do oddania. Wiadomość
u gospodarza. Fredry 4.
zdg 23 144

Skład
cukierków, owoców, śródmieściu.
okazyjnie powodu wyjazdu naty-
chmiast sprzedam 2 500. Oferty
Kurier Pozn. zdg 6 027

Skład
frontowy do wynajęcia. Piekary
18, administrator, I. piętro, mie-
dzy 4—5. zdg 6 049

18. DZIERŻAWY

2
ogrody owocowe wydzierżawie.
Mosina, Lipowa 1. zdg 4 909

Rzeźnictwo
z całkowitym urządzeniem wy-
dzierżawie. Stachowiak, Miniko,
wo, pow. Poznań, zdg 5 359

Praktykę dentystyczną
wydzierżawie od zaraz. Zofia
Piszczowa, Pleszew. ng 43 316

Młyn
wodny, rola Pomorza wydzierżawie,
przebiegi 10 tys. Krzyżanow-
ski, Poznań, Piłsudskiego 5.
zdg 5 843

Hotel
restauracja, kawiarnia i skład ko-
lonialny, centrum handlowego
miasta na Pomorzu, zaprowadzony
od 40 lat, z powodu choroby
korzystnie do wydzierżawienia dla
objęcia 6 000 zł. Oferty Kurier
Poznański ng 43 372

23. ROZMAITE

Gorsety
Biustonosze
poleca
Pracownia
Gorsetów
„Wanda”
Leontyna Sychow-
ska, Ratajecka 27
zdg 5 646

Przeprowadzki
krytym
samochodem
Dom Spedycyjny
W. Mewes Nast.
Tama Garbarska 21. Tel. 23-35.
Pg 25 953-15, 666

Farby
dobre

Lakiery
wypróbowane

Pokosty
kupisz najkorzystniej — specjal-
nym składem

Centrala Farb
Poznań, Wrocławska 19.
zdg 22 858

Konie młode,
zdrowe przyjmują
na

wypas:
Browary Huggera, Poznań, Pół-
wiejska 25. Pg 27 652-19, 67

Przyjdź!
Znam Twoją przyszłość! Piłsud-
skiego 5—3. Wrońska.
zdg 3 677

Zdolności zawodowe
maturzystów, uczni ukończona
szkoła powszechna rzemieślnicza,
pracowników umysłowych, robot-
ników bada

Psychotechnika
Marsz. Focha 4, m. 5, tel. 78-49.
zdg 5 146

Nowości
Opatentowany przyrząd wzmac-
niania siły pociąg mechanicznej.
Cena 10.— zł. Informacja: „Po-
tens”, Toruń, Bydgoska 10. Na
odpowiedź znaczek. zdg 3 287

Każdemu
wезде otwieram rejonowe pla-
cówki handlowe. Znaczek zała-
czyf. Oredownik, Łódź, „Fabry-
ka”.
zdg 5 067

Wróży
najpopularniejsza chiromantka
Poznań, Piekary 6—2.
zdg 5 362

Najsłynniejsza
chiromantka. Romana Szymań-
skiego 9—9. zdg 5 639

Akuszerka
Poznań, Strzelecka 2.

przy Świętokrzyskim
przyjmuje, udziela porady, pomo-
cy położniczej. dg 22 396/7

Akuszerka
Kowalewska, Łakowa 14, Śród-
mieście — paniom zainteresowa-
nym wszelką pomoc, porady.
zdg 5 474/5

Przeprowadzki
uskutecznią krytym samochodem
cieżarowym szybko i tanio. Ka-
sperczak, Poznań, Kościelna 26,
mieszkanie 8, telefon 74-67.
zdg 5 958/9

Fotografie
I Komuni św. tanio Fotoexpress-
Majewski, św. Marcin 6.
zdg 5 749

Kołdry
poszywam. Gajowa 4 przy Zoo-
logu. zdg 5 743

Dobra egzystencja
Warsztat i interes rower, sprzed-
dam na prowincji, wpłaty 2—3000
Oferty Kurier Pozn. zdg 5 950

Krawcowa
tanio. St. Rynek 89—1.
zdg 6 039

Znana Adarelli
przepowiada nieomylnie
z Braminów — reki. Przyjmuje
również niedziele, święta tylko
Podgórną 13, mieszkanie 10.
zdg 5 660

Kroje
podług miary wykonuje specja-
listka Tomaszewska, Pocztowa 11.
zdg 5 694

Dysponowany
technik zakładu chromownic, ni-
klowanie, zwykłe, przyspieszone,
szybko sprawne, systemu niemiec-
kiego, francuskiego, amerykań-
skiego, zestawia kosztorysy anali-
zy, kapieli. Oferty Kurier Pozn.
zdg 5 816

Modne
kostiumy, płaszcze, komplety wy-
konanie pierwszorządne. B. Ma-
zur, Wrocławska 1. zdg 5 703

Sellima
chiromantka trafnie przepowiada
przyszłość, teraźniejszość. Szew-
ska 21—5. zdg 5 862

Salon fryzjerski
Seweryn Ratajecki, Aleje Mar-
cinkowskiego 20. Specjalność fir-
my: trwała ondulacja, farbowanie
najlepszą farbą francuską
„Inecto-Rapid-Insulax”, stosujemy
plukanke „Luminex”. Bez-
płatne fachowe porady.
ng 43 120

Dla zegarmistrza
zapewniają egzystencja w Pozna-
niu w bardzo ruchliwym miejscu.
dzierżawa 50 zł. Pawlicki, Da-
browskiego 2. zdg 6 067

Chłopczka
dziewięcioletniego, zdrowego, do-
brej rodziny, umiejące za wynaj-
dzeniem u bezdzietnych leśni-
czostwa, blisko szkoły, nauczyciel-
stwa, lub osób samoznanych, którzy
sierocie dali opiekę i serce. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 5 601

Akuszerka
Grobła 29a, udziela porady, po-
mocy. zdg 5 931

Akuszerka
Ogrodowa 2, udziela porady —
pomocy. zdg 6 000

Bezpłatnie
grafologini, przyszłość, przeszłość,
jak do pieniędzy, majątku, wska-
że przyszłego męża, loterie, sprawy
sądowe. Marcini 62—6.
zdg 5 898

Zaluzje
nowe automaty reparacje. L. Big
Chwaliszewo 39. zdg 5 824

24. NAUKA

Studentki
udzielają korepetycji wszystkim
przedmiotów, wyjada na kondy-
cje, inne zajęcia. Zgłoszenia Sa-
pomocowa Organizacja Stude-
ntek Piłsudskiego 7, p. 7, tele-
fon 31-20, 47-54. zdg 97 806

Kroju
modelowania nowoczesnego Stro-
jna - Neumannowa, Szkolna 3—
m. 26. zdg 3 594

Tłumaczenia
angielskie, francuskie, niemieckie
prace dokumenty maszynie. Prze-
pisywanie. Spandowska, Marcin-
kowskiego 24—31. zdg 6 101

Pryw. dokształcające
kursy „Wiedza”
Kraków, ul. Pierackiego 14, przy-
gotowania na lekcjach zbiorowych
w Krakowie, oraz w drodze ko-
respondencji za pomocą przystęp-
nie i wyczerpująco opracowanych
skryptów, programów i miesięcz-
nych tematów, do: 1) egzaminu
dojrzałości gimn. starego typu,
2) z zakresu I, II, kl. gimna-
zjalnej nowego ustroju, 3) do egz-
aminu 4-eh klas gimnazjum no-
wego ustroju, oraz 4) do egzaminu
z 7-miu kl. szkoły powszechnej.
Przyjmuje wpisy na nowy rok
szkolny 1937/38. Wykładają naj-
wybitniejsze siły fachowe.
Pg 27 657-70, 49

Szkola
tańców
Szorskiego, Pierackiego 12.
zdg 4 260

Uczeń
okazały z szkoła handlowa po-
szukuje nauki kupieckiej. Zgło-
szenia Kurier Pozn. zdg 6 094

Tańców
Plastyki, Baletmistrza Szczurka,
Podgórną 6. zdg 5 538

Stenografii
pisanie maszyną księgowości. —
Strzelecka 35. zdg 5 430

Korespondencja
polska, niem., stenografia. Ogro-
dowa 16, II. zdg 6 043

Koncesjonowane
kursy kroju, Nowak, kierownik,
Wrocławska 33. dg 22 856

25. MUZYKA

Trio
lub kwartet z podwójnymi instru-
mentami, wolny 1 czerwca. Naj-
cieńniej letnisko.

Krotoszyn,
Kawiarnia, Rynek 14. „Kapel-
mistrz”. ng 43 398

Kwartet
dobrze zgrany z akordeonem po-
trzebnym od 1. 6. 37. Oferty z fo-
tografii i warunki Chojnicie Pom.
Człuchowska 22, cukiernia.
zdg 5 573

Ordynat
Michorowski — Wale cygański —
Samotność oraz wszelkie nowości
przezywane poleca Księgarnia
Cybulskiego, Marcina 9.
ng 43 451

Trio
pierwszorządne, nastrojowe, akor-
deon, śpiew, młodzi wolni czer-
wiec, Wolszyn, Grand Hotel —
kapelmistrz. ng 43 322

Duet
z akordeonem potrzebny. Oferty
Kurier Pozn. zdg 5 706

Akordeonista
przyjmuje granie, wolny. Telefon
38-05. zdg 5 967

26. SZUKA POSADY

(Zgłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych.)

a) Służba domowa

Poszukuje
posady do wszelkich prac domo-
wych z gotowaniem. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 5 251

Poszukuje
posady jako służąca. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 5 507

Panna
inteligentna, religijna, zaufana,
wiek średni, przyjmie posadę go-
spodyni u kieszka lub do starszej
osoby, chętnie także jako wyre-
cytorka na majątku. — Oferty
Kurier Pozn. zdg 5 506

Gospodyni
poszukuje posady na wyjazd. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 5 394

Poszukuje
posady do samotnej osoby. Oferty
Kurier Pozn. zdg 5 939

Dziewczyna
uczciwa gotowaniem, lepszy dom
szuka posady. Oferty Kurier Po-
znański zdg 5 615

Posługi
cały dzień bardzo dobre świadec-
twa z gotowaniem. — Zgłoszenia
Kurier Pozn. zdg 5 883

Praczą
skuratna uczciwa, szuka prania,
prasowania, sprzątania. Plac No-
womiejski 5, m. 6. zdg 5 559

Posługi
przed południem poszukuje uczci-
wa, czysta, pracowita, dobrze po-
lecona. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 024

Dziewczyna
szukam posady za pokojową lub
do dzieci od 13. 5. Oferty Kurier
Poznański zdg 4 792

Skromna
panienka uczciwych rodziców po-
szukuje posady od 1. 6. 1937 z do-
brym gotowaniem, praniem i
sprzątaniem pokoi. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 5 010

Panna
poszukuje posady do dzieci szy-
ciem. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 990

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego
szuka posady. Oferty Kurier Po-
znański zdg 5 061

Posługi
poszukuj. Oferty Kurier Pozn.
zdg 5 080

Inteligentna
panna gospodarna poszukuje po-
sady prowadzenia gospodarstwa
domowego lub chorej pani. Oferty
Kurier Pozn. zdg 5 089

Szukam
posługi. Oferty Kurier Pozn. zdg 3 998

Dziewczyna
samodzielna z zaprawami szuka
posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 635

Dziewczyna
poszukuje posady na cały dzień
do wszystkiego. Oferty Kurier
Poznański zdg 4 670

Panienska
inteligentna szuka posady prac
domowych. Oferty Kurier Pozn.
zdg 4 728

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady cały
dzień lub 3 razy tygodniu od 15.
5. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 748

Starsza
szuka prania tanio, dobrze. Oferty
Kurier Pozn. zdg 4 607

Panna
inteligentna na wskroś sumienna
szuka posady od zaraz. Oferty
Kurier Pozn. zdg 4 592

Panienska
młoda szuka posady piekarni, fa-
bryce lub innej. Oferty Kurier
Poznański zdg 4 868

Dziewczyna
pracowita, dobrze gotuje poszu-
kuje posady. Oferty Kurier Po-
znański zdg 3 871

Z prowincji
uczciwa, czysta, pracowita z go-
towaniem poszukuje posady 15
maja. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 3 976

„JLUSTRACJA POLSKA“

przynosi radość i wesele do każdego domu

OTO LISTOŃOZ kresowego miasteczka wręcza upragnioną „Jlustrację Polską“ małemu wileńczukowi który ze swym czworonożnym przyjacielem wyszedł mu naprzeciw. Na ulubioną

„JLUSTRACJĘ POLSKĄ“ cieszą się i starzy i młodzi i nawet ci, którzy jeszcze czytać nie umieją. Witają ją wszyscy — jak ten mały Kresowiak — jako stale i z utęsknieniem oczekiwanego gościa.

Urzędnik gospodarczy
lat 31, 13 lat praktyki, żonaty, zna uprawę wszelkich gleb i pól, chów i leczenie inwentarza, oraz prowadzenie księgowości. Zmienił posadę od 1. 7. lub później. Łaskawe oferty upraszam Kurier Poznański zdg 5 741

Piekarz
cukiernik, dzielný, ucziwy, poszukuje posady, miejscowość obojętna. Łaskawe oferty do Oredownika, Poznań zdg 5 436

Czeladnik
piekarski, znajomość cukiernictwa, dzielný w swoim zawodzie, poszukuje posady. Lipiecki, Poznań, Szyperska 3 — 15, zdg 5 437

Ślusarz
poszukuje jakiegokolwiek posady, przed południem. Oferty Oredownik, Poznań, zdg 5 334

Starszy
człowiek z 1000 przyjętymi miejscami jako inkasent, portier lub inne. Oferty Stachowski, Kostrzyn, Dworcowa 21, zdg 5 455

Kawaler
7 kl. gimnazjum, lat 24, prosi o jakikolwiek pracę. Zgłoszenia: Henryk Wróbel, Łagiewniki Nowe, poczta Zgierz, n 43 065

Stolarz
budowlany, meblowicz, kawaler, dobrymi świadectwami, szuka posady, miejscowość obojętna. Półtorak, Pierzchno, pow. Śrem, zdg 5 319

Ekspedientka
z kilkuletnią praktyką, znająca Ekspresso, dobrymi świadectwami, szuka posady od 1. lub 15. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 5 892

Kelner
rutynowany, język niemiecki, polski i francuski, ekonomiczne wymagania, poszukuje posady, ewentualnie wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 6 056

Szofer-mechanik
szuka posady od zaraz lub później pierwszorzędny jeździec na wszelkich pojazdach. Praktyka w warsztatach mechanicznych. — Kawaler 24, Pretensje bardzo skromne. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 5 917

Bielizniarka
merekarka pierwszorzędna, szyje pościelowe, osobiste i wyprawy, poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 6 018

Pielęgniarka
szuka posady do niemowlęcia. — Oferty Kurier Pozn. zdg 6 025

Młoda
Inteligentna poszukuje posady, udziały lekcji języka polskiego. — Słowackiego 32, m. 5, zdg 5 987

Panienska
Inteligentna z językiem polskim, niemieckim, francuskim, szuka posady do dzieci lub pokojowej w dobrym domu. Oferty Kurier Poznański zdg 6 047

Szofer - monter, lokaj
12 lat jazdy w Niemczech w magnackich domach, von Mirbach, von Bismark w francuskim konsulacie, trzeźwy, pewny kierowca, włada językami niemieckim, polskim, mniej francuskim; zna osobiste usługi wyborcze zaświadczenia, chce przyjąć na posadę do Polski choćby za skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia kierować Łódź, Cegielińska 6, zdg 5 619

Kupiec
lat 25 poszukuje posady, kaucji 300—500. Oferty Kurier Poznański zdg 6 012

Emerytowany
oficer Policji, rutynowany administrator domu, poszukuje administracji domu za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Poznański zdg 3 937

Powstaniec
Włkp, biegły piśmie, mowie, polski, francuski, niemiecki szuka posady portiera, inkasenta, woznego, Łaskawe zgłoszenia Hendriks, Leszno, Kluczowa 1, ng 42 373

Piekarz
znający cośkolwiek cukiernictwo poszukuje posady. Zgłoszenia Budzyński, Braciszewo, Gniezno, ng 42 624

Magistra
geografii, poboczne przyroda, roczna praktyka w gimnazjum kupieckim i szkole zawodowej poszukuje posady z nowym rokiem szkolnym. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 3 583

Przyrodniczka
pełne kwalifikacje, praktyka szuka posady nauczycielki szkole. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 334

Rządca
gospodarczy w sile wieku, żonaty, 20 lat praktyki może złożyć 7 000 zł kaucji szuka posady od zaraz lub 1. 7. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 079

Długoletnia
dzierżawczyni pensjonatów, kulturalna poszukuje posady od zaraz, na skromnych warunkach. — Oferty Kurier Pozn. pod zdg 5 312

Bona
starsza, samodzielna z wykształceniem freblowskim i pielęgniarstwie z prawem nauczania z praktyką przy starszych dzieciach i małych, sycie, niemieckie, pomoc da w nauce, poszukuje posady. Oferty Andrzejewska, dla N. N. Gniezno, ul. Sienkiewicza 24, zdg 5 311

Szofer
ślusarz, lat 25, podoficer wojska, obowiązkowy, trzeźwy, ucziwy, sierota, dobre referencje, poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Poznański zdg 3 938

Ślusarz
poszukuje jakiegokolwiek posady przed południem. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 385

Szofer
ślusarz-mechanik wykonuje odpowiedzialną pracę maszyn rolniczych, parowych, spawanie, poszukuje stanowiska fabrycznego lub majatku. Zgłoszenia Felman, Czempin, Pierzchno, zdg 5 333

Robotnik
szuka pracy woznicy, stróża, portiera, lub innej, kaucja 200,—, Oferty Kurier Pozn. zdg 5 374

Francaise
cherche place pour les vacances. Conversation, Leçons, examens. E-crvie Kurier Poznański zdg 5 364

Osoba
z inteligencją zaopiekuje się mieszkaniami, starsza chora młodzież, miesiąc, wsi, wyjazd. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 5 363

Inteligentna
świadectwami, praktyka, pomoc w nauce — niemiecki poszukuje posady do dzieci, wyreczenia pani. Oferty Kurier Pozn. zdg 6 012

Woznego
posady poszukuje plutonowy rezerwy ofiaruje wynagrodzenie za wyrobienie lub wskazanie. Pomoc ewtl. kwartał bezpłatnie. — Ważne oferty Kurier Poznański zdg 6 010

Studentka matematyki
poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurier Poznański zdg 5 752

Szofer
mechanik dobrą praktyką, szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 5 418

Mistrz
piekarski, dobry fachowiec, karta kaucja, świadectwa, szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 5 414

Kupiec
lat 25, poszukuje posady jako bufetowy, inkasent, magazynier lub podobnej, kaucji 700. Oferty Kurier Poznański zdg 5 427

Stróżostwa
poszukuje monter ogrzewania centralnego. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 400

Urzędnik
gospodarczy poszukuje posady, może złożyć kaucje. Oferty Kurier Poznański zdg 4 922

Pokojowa
poszukuje pracy na wyjazd do pensjonatu (Pomorze). Oferty Kurier Poznański zdg 5 253

Krawcowa
dłuższa praktyka na elegancką garderobę damską, chłopięcą szuka posady. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 093

Rządca
inteligentny przyjmie zastępstwo do lipca. Oferty Kurier Poznański zdg 5 279

Stenotypistka
polsko - niemiecka szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 4 956

Poszukuje
posady jako szofer, woźny od zaraz przyjmuję wszelkie warunki, najchętniej na prowincji. Oferty Kurier Poznański zdg 5 489

Mistrz młynarski
żonaty, lat 41, z praktyką 25-letnią zbożowo-młynarską, dzielný i fachowiec, poszukuje od zaraz posady kierownika młyna. Zgłoszenia Młyn Witowo, pow. Środa, ng 42 295

Syn
ucziwej rodziny, szuka posady u adwokata lub innym biurze, także przyjmie za inkasenta woznego lub księzkowego. Na żądanie może złożyć małą kaucje. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 245

Pokojowa
poszukuje posady do hotelu. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 252

Robotnik
trzeźwy, sumienny, dobrymi poleceniami, zna się na centralnym ogrzewaniu, poszukuje posady, może objąć miejsce portiera od zaraz lub później. Oferty Kurier Poznański zdg 5 420

Maszynistka
poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 629

Kelner
poszukuje posady w miejscu lub prow. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 622

Maszynistka
polsko-niemiecka, praktyka adwokacko-notarialna, szuka zastępstwa lub stałej posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 523

U adwokata
poszukuje posady buralista, wykształceniem średnim, obeznany ustawodawstwem, kodeksem karnym ewtl. kwartał bezpłatnie. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 331

Urzędnik gospodarczy
lat 31, 13 lat praktyki, żonaty, zna uprawę wszelkich gleb i pól, chów i leczenie inwentarza, oraz prowadzenie księgowości. Zmienił posadę od 1. 7. lub później. Łaskawe oferty upraszam Kurier Poznański zdg 5 741

Książkowa
bilansistka samodzielna poszukuje odpowiedniego stanowiska. — Chętnie na majatku. Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 6 030

Krawcowa
rutynowana szuka posady po domach. Oferty Kurier Poznański zdg 6 026

Biuralista
wykształcenie handlowe, praktyka buchalteryjna - korespondencyjna, kaucja 600, poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 5 642

Pomocnik
rzeźnicki poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 5 686

Szofer-mechanik
specj. na rowery, 8 letnia praktyka z kaucją 200, bardzo dobre polecenia, szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 673

Szofer
kował z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 5 549

Robotnik
złoży 200—300 kaucji bankowej za otrzymanie posady. Oferty Kurier Poznański zdg 4 354

Panna
początkująca szuka posady w kawiarni do obsługi gości. Oferty Kurier Poznański zdg 3 164

Panna
początkująca do biura, pisać maszyną, za małym wynagrodzeniem szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 3 716

Wynagrodzę
osobę, która dopomoże nawskroś ucziwej panie dostać pracę w jakiegokolwiek fabryce. Łaskawe oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 1 690

Biuralista
poszukuje posady ewentualnie na godziny. Oferty Kurier Poznański zdg 5 784

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Poniedziałek 17 maja.
8,00 audycje poranne; 9,00 transmisja nabożeństwa z Bazyliki św. Jana w Toruniu, Kazanie wygl. ks. Nikodem Cieszyński. Podczas nabożeństwa chór im. św. Cecylii z Gdańska wykona mszę Kazimierza Wilkomirskiego pod dyr. kompozytora; po nabożeństwie ok. godz. 10,30 popularne zespoły salonowe — płyty: 11,30 „Dni Lwowa” — migawki reportażowe. Sprawozdawca — Kaz. Wajda (ze Lwowa); 11,57 sygnał czasu; 12,03 poranek muzyczny w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego z udziałem Sławy Orłowskiej-Czerwińskiej. W przerwie ok. godz. 13,00 pogadanka aktualna; 14,00 transmisja z Pomiechówka fragmentu Złota Harcerskiego Chorągwi Warszawskiej; 14,30 lekkie piosenki i dwuteatrowe utwory; 15,10 rozstrzygnięcie konkursu dla dzieci „Dlaczego powinniśmy kochać i szanować las”; 15,15 „Wszystkiego po trochu” — audycja dla dzieci; 15,30 „Audycja dla wsi”; „Tak będzie sprawiedliwie” — słuchowisko; 16,00 polska kapela ludowa pod dyr. Feliksa Dzierżanowskiego i Jerzy Klimaszewski — przyspiewki; 17,00 „Piękno Warszawy” — odczyt — wygl. prof. Oskar Sosnowski; 17,15 transm. z Białogostoku ze zjazdu Działaczy Wiejskich. Po transmisji muzyka z płyt; 18,15 program na jutro; 18,20 reportaż z przebiegu zjazdu Kół Śpiewaczych w Toruniu przeprowadził Jacek Strzyżewski (z Torunia); 18,30 koncert chórów nagrodzonych na konkursie zorganizowanym przez Pomorski Związek Kół Śpiewaczych (z Torunia); 19,00 rezerwa; 19,30 „Stare przeboje”. Wykonawcy: mała orkiestra P. R., Anna Borey, Janina Godlewska, Andrzej Bogucki, Edmund Zayenda i chór P. R.; 20,45 „Dziennik wieczorny”; 20,55 pogadanka aktualna; 21,00 „Przy literackim stolej” — (gawęda poetów o poezji); Wczoraj literacki z udz. Anny Świrszczyńskiej, St. R. Dobrowolskiego i St. Pietarka; 21,30 „Z zapamiętanych arcydzieł” — synowie Jana Sebastiana Bacha (z Wilna). Wykonawcy: Wanda Halka Ledóchowska — II skrzypce, Ignacy Stół — II skrzypce, D. Distel — wiolonczela, Tadeusz Szeli-

Wtorek, 18 maja.
Warszawa II (Raszyn) i inne Rozgłośnie Polskie — 6,30 aud. poranne; 11,00 audycja dla szkół; 1. z okazji „Dnia Dobrej Woli”; 2. „W szkolnym ogródku”; — obrazek słuchowiskowy — w opracowaniu Stanisława Sojeckiego (z Poznania); 11,57 sygnał czasu; 12,03 mała orkiestra P. R.; 12,40 dziernik południowy; 12,50 „Skrzynka rolnicza” — inż. Wacław Farkowski; 15,00 wiadomości gospodarcze; 15,15 muzyka lekka w wykonaniu słynnych artystów — płyty; 16,00 „Stolica i jej sprawy”; 16,10 „Życie kulturalne stolicy”; 16,15 „Skrzynka P. K. O.”; 16,30 zespół Stefana Rachonia; 17,00 „Dni powszednie państwa Kowalskich” — powieść mówiona w oprac. Marij Kunce-

Wtorek, 18 maja.
Warszawa II — 23,05 muzyka taneczna — płyty.

Wtorek, 18 maja.
Warszawa II — 13,00 muzyka rozrywkowa (płyty); 14,00 wiadomości z życia stolicy; 14,05 balady i legendy (płyty); 23,05—24,00 muzyka taneczna kawiarni „Cafe-Club” w Warszawie.

POZNAN

Poniedziałek, 17 maja.
Poznań — ok. 10,30 koncert żywych z płyt gramofonowych; 15,15 chór Dana śpiewa — płyty; 15,20 „Paradoxy biologiczne wokolo nas”; 17,15 dawna włoska muzyka — płyty; 18,10 skrzynka ogólna w oprac. dr Z. Kosidowskiego; 22,23 wiadomości sportowe; 22,30 muzyka taneczna — płyty.

Wtorek, 18 maja.
Poznań — 12,50 skrzynka rolnicza — omówi inż. Dominik Starzeński; 13,00 X koncert „Arcydzieła muzyki”; „Grupa Słowian — Rosjanie i Cześć!” (płyty); 13,55 przegląd giełdowy; 15,15 muzyka ludowa (płyty); 15,30 życie kulturalne i społeczne Poznania; 15,35 pieśni rozmaitych kompozytorów (płyty); 18,20 arie i pieśni w wyk. Janiny Jabłońskiej, mezzosopran; 18,40 wiolonczelowe sola (płyty); 22,50 — 23,00 Artur Rubinstein odegra 3 tańce Villa Lobosa (płyty).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na poniedziałek:
14,30 Wrocław. Wesola audycja 15,00 Königswush. Muzyka kameralna. 15,30 Budapeszt. Koncert chóru.
16,00 Wrocław. Koncert ork. detej. Königswush. Koncert popularny. M. Ostrawa. Koncert rozrywkowy. 17,15 Droitwich. M. tanezna. 17,50 Budapeszt. M. ex-

Pokojowa
dzielnia, kilka lat praktyki, poszukuje posady w lepszym domu. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 542

Fryzjerka
poszukuje posady najchętniej prowincja. Zgłoszenia Agentura Kuriera Poznańskiego. Września pod 72. ng 43 375

Stróżostwa
samotny z małą emeryturą, wykonuje prace dekarstwo - instalacyjną i ogrodniczą, poszukuje od zaraz posady. Oferty Kurier Poznański zdg 5 668

27.WOLNE MIEJSCA

Młody
ogrodnik z gruntowną praktyką warzywniczo-szkolarniową poszukwany. Leczyca, skrzynka pocztowa 200. Warzywnictwo Handlowe. ng 43 274

Dziewczynka
do dzieci może się zgłosić. Dąbrowskiego 44, m. 6. zdg 5 327

Buchalter
(były pisarz gminny) lat 29, poszukuje posady biurowej lub współdzielnia ewentualnie generalne zastępstwo. Borowiak, Kalisz, Polna 29 — 4. nd 5 170

Poszukuje
przedstawicieli na wyroby z ceru, którzy prowadzą interes na własny rachunek. Towar. mój jest nowocześnie w Polsce nie wyrabiana. Oferty Flieger, Leszno, Krasieńskiego 18. ng 42 580

Przedstawiciele
na artykuły codziennego użytku poszukiwani. Oferty Kurier Poznański zdg 5 353

Krawcy
na duże sztuki potrzebni. Zgłoszenia od 18. 5. 37. L. Błażczak, Kantaka 7. zdg 5 346

WARSZAWA

Poniedziałek, 17 maja.
Warszawa II — 23,05 muzyka taneczna — płyty.

Wtorek, 18 maja.
Warszawa II — 13,00 muzyka rozrywkowa (płyty); 14,00 wiadomości z życia stolicy; 14,05 balady i legendy (płyty); 23,05—24,00 muzyka taneczna kawiarni „Cafe-Club” w Warszawie.

na wtorek:
15,00 Praga. Koncert z udz. solisty (skrz.).
16,00 Wrocław. Koncert rozrywkowy. Königswush. M. popularna. 16,05 Wiedeń. Melodie filmowe. 16,11 Praga. M. lekka. 16,20 Droitwich. M. węgierska. 17,15 Mediolan. M. lekka. 17,30 Budapeszt. Rec. wioloncz.

18,00 Królewiec. Koncert popul. z udz. solisty (baryt.) Monachium. Utwory J. Brahmsa w wyk. chóru i solistów. 18,10 Hilversum II Koncert. 18,20 Budapeszt. M. organowa. 18,30 Luksemburg. Płyty. 18,45 Lipsk. M. kameralna. 19,00 Monachium. Radiokabaret. 19,10 Praga. Słynne melodie w wyk. radiocór. 19,30 Luksemburg. Tr. z teatru. „Alhambra” w Paryżu. Droitwich. Lekka m. organowa.

20,00 Bruksela fr. „Le chalet” op. Rom. Adama. Wiedeń. Koncert chóru (utw. Hofhaymera). 20,30 Beromünster. „Król na jeden dzień” opera Rom. Adama. Strasburg. „Student żebrak” op. Millockera. R. Paris. Festiwal Dukasa, gra ork. symf. pod dyr. Inghelbraghta. R. Romanis. Koncert symf. Lyon. „Francia w pieśni” koncert z udz. Mistinguett. Paris PTT. Koncert utw. Messagera i Chaminate’a. 20,55 Praga. Koncert m. rosyjskiej.

21,00 Sztokholm. M. tanezna. 21,15 Sztutgart. Koncert symf. Dyr. Buschkoetter. 21,20 Luksemburg. „Wesele Figara” op. Mozarta. 21,40 Droitwich. „Beatitude nr. 8” Francka.

22,00 Monachium. Konc. solistów. 22,30 Wrocław. M. lekka i tanezna.

23,00 Kopenhaga. M. tanezna (do godz. 0,30). Hilversum II. M. tanezna (do g. 0,40).

24,00 Sztutgart i Frankfurt. Koncert pop. utw. symf.

Wyprawę Ślubną
COTOWE NA ZAMÓW. 1/2 METRA
J. Schubert
FABR. BIELIZNY DOM PRÓCEN
STRZYMEK 16

ODDZIAŁ: UL. NOWA 10. Pg 25 650-7.61

Posługaczki
gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 5 494

Pomocnicy gastronomiczni
młodzi i rutynowani potrzebni od zaraz. Bar - Restauracja Bracia Dawidowscy, ul. Br. Pierackiego 17. zdg 5 399

Dziewcze
lat 16 do dzieci i prac domowych. Grudzieniec 72, m. 2. zdg 5 397

Zastępców
rejonowych poszukuje fabryka musztardy. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 395

Potrzebna
elegancka, inteligentna, zgrabna, lat 22 współniczka, szkoły tańca letniskowego. Zgłoszenia Skarbowska 21, m. 2. pod „Nauczyciel Tańca”. zdg 5 481

Młodsza
prowincji, prac domowych. Fabryczna 13a — 3. zdg 5 508

Karmielarski
pomocnik obznajmiony z gotowaniem i cięgnięciem cukru potrzebny. Zgłoszenie „Goplana”, ulica św. Wawrzyńca 11, od 10-jej do 12-jej. zdg 5 527

Biuralistka
z praktyką pisząca na maszynie potrzebna w Poznaniu. Oferty z fotografii życiorysem, podanie pensji przy wolnym utrzymaniu Kurier Poznański zdg 5 587

Do prowadzenia
większego letniska na wsi poszukuje się pania ze znajomością kuchni, prowadzenia i gotówki 1000 zł. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 5 888

TEATRY

Poznań, sobota, 15. 5.
TEATR POLSKI: Sobota, 15. 5. „Jutro Niedziela”, premiera. Niedziela, 16. 5. godz. 16: „Bessie”. Niedziela, 16. 5. godz. 20: „Jutro Niedziela”.
Poniedziałek, 17. 5. o godz. 16: „Gdzie diabeł nie może”.
Poniedziałek, 17. 5. o godz. 20: „Jutro Niedziela”.
TEATR WIELKI: Sobota, 15. 5. „Czterech Gburów”.
Niedziela, 16. 5. o 20: „Domek Trzech Dziewcząt”.
Poniedziałek, 17. 5. o 15: „Halka”.
Ceny popularne.
Poniedziałek, 17. 5. o 20: „Domek Trzech Dziewcząt”.
TEATR WIELKI: KONCERTY SYMFONICZNE: Wtorek, 18. 5. XII. koncert symfoniczny. Dyrygent dr Zygmunt Latoszewski, solista Günther Schulz-Fürstberg (wiolonczela).
HALA REPREZENTACYJNA TARGÓW POZNAŃSKICH: DZIŚ i codziennie w Hali Reprezentacyjnej Targów Poznańskich eliminacyjne walki „catch as catch can”.

KINA

Poznań, sobota, 15. 5.
APOLLO: „30 Karatów Szczęścia”.
CORSO: „Byli sobie dwaj hul-taje”.
GLORIA: „Roberta”.
GWIAZDA: „Matura”.
METROPOLIS: „W zamieci Żelaza i Ognia”.
OSWIATOWE T. C. L.: „W cieniu samotnej sosny”.
RENAISSANCE: „Bohater z Texasu”.
SLONCE: Dżiś: „Noce motyle”, od 16. 5. „Cyryl na okrecie”.
SFINKS: „Król Kobiet”.
SWIT: „Czarny Orzeł”.
TECZA-Lazarz: Kapitan: Blood.
TECZA-Wilda: „Bolek Lolek”.
WILSONA: „Pod Dwoma Flagami”.

Specjalista
(możliwie stolarz lub kołodziej) do samodzielnego montowania sal gimnastycznych potrzebny we firmie Basiański i Owsian, Poznań, Ks. Kordeckiego 12. zdg 4 444

Potrzebni
na sezon: 2 osoby do szatni, 4 kasjerki, 3 panie do kierowania bufetami, 3 panie do prowadzenia kiosków. Gwarancja obowiązkowa. Komitet Budowy Plaży, Gdynia, Sieroszewskiego 8 — 10. ng 42 686

Służąca
bardzo dobrym gotowaniem oraz wszelkiej pracy domowej pracownica predka, z zamiłowaniem do porządku do lat 30, potrzebna od 15. 5. Kurier Poznański, Gniezno 996. ng 42 623

Dzielnego ekspedienta
z branży radiowej obeznanego z demonstracją aparatów oraz przedstawicieli na prowincję potrzebny na stałą pensję poszukuje f-ma „Emka”, Wrocławska 30. — Zgłoszenia z odpisami świadectw z podaniem referencji od godz. 9—11. ng 43 262

Apteka
pod Lwem. Leszno poszukuje zastępcy (czynni) od 1. wzgl. 15. 6. zdg 4 109

Uczeń
fryzjerski pan panów może się zgłosić. Składowa 5, tel. 33-25 zdg 3 574

Przychodnia
młodsza. Ratajczaka 11a — 103. zdg 5 053

Potrzebna
podręczna krawcowa. Św. Marcina 57, m. 4. zdg 5 814

Agentów
chrześcijańskich do sprzedaży narzędzi rolniczych po wsiach poszukuje „Zniwo”. Lwów, Kuszewicza. ng 41 981/2

W. Kruk jubiler
ul. 27 Grudnia nr. 6 zał. 1840
Przepiękne srebra Prima zegarki
we wielkim wyborze

Potrzebna
panna inteligentna do 2 dzieci do 3 i 4 lat z syciem. Zgłoszenia z odpisem świadectw Kalisz Skrzynka pocztowa 227. ng 43 268

Posługaczka
potrzebna na przedpołudnie. — Skryta 14, m. 4. zdg 5 317

Freblanka
dzielnia, tylko pierwszorzędne referencje, do 1,5 rocznego chłopca, potrzebna od zaraz. Zgłoszenia podaniem warunków — świadectw pod Nr. „105” Kurier Poznański, Gdynia. ng 42 690

Zaprowadzonym
branży spożywczo-drogerijnej oddam korzystny artykuł sezonowy. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 4 871

Gospodarstwo
warzywne koło Łodzi poszukuje doświadczonych ogrodnika specjalistę warzyw wczesnych pod szkłem i gruncie. Ende, Łódź. — Wólczńska 77. ng 43 275

Francuski
wesolego usposobienia, zamożnej do dzieci (3) na lato wynagrodzeniem poszukuje. Helczyńska, Miłkowska, pow. Kościan. zdg 4 554

Rutynowana
korepetytorka wyjedzie na wieś. Oferty Kurier Pozn. zdg 4 963

Uczeń
szkoła handlowa potrzebny, magazyn blawatów, utrzymanie wolne. Oferty Kurier Poznański zdg 5 004

Dziewczyna
inteligentna, miła, młodsza, potrzebna do prac domowych, blisko Poznania. Oferty Kurier Poznański zdg 5 003

Apteka w Poznaniu poszukuje magistra (stry)
z praktyką od 1-go czerwca. — Oferty z podaniem warunków do Kuriera Pozn. dg 23 121

Fotograf pomocnik
Leicarz z aparatem od zaraz potrzebny. „Foto-Kup”. Chelm, Lubelska 75. zdg 5 119/20

Marszantka
bardzo dzielna od zaraz. Zgłoszenia H. Ostojka, Wieluń, woj. łódzkie dg 23 139-140

Uczennice
mogą się zgłosić. Mistrzynie krawiecka, Szamarzewskiego 32, m. 15. zdg 5 763

Pomocnika malarskiego
wysoko kwalifikowanego, który może prowadzić prace samodzielnie — potrzebny na Wołyni od zaraz. S. Torzecki, Łuck, Lisa Kuli nr 10. zdg 5 774

Panienska
do czteroletniej dziewczynki z dobrego domu znajdzie posadę od 1 czerwca. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 652

Agentów
powiatowych do sprzedaży pokupnego wynalazku poszukuje. — Zgłoszenia Kurier Poznański pod zdg 5 744

Ekspedientka
marszantka stała potrzebna. — Oferty Kurier Pozn. zdg 5 759

Panienska
wysztalceniem miłego usposobienia, pomoc w lekcjach, wypracowania, pani domu. Zgłoszenia podaniem wymagania, życiorysem i fotografią. Wągrowiec, Rynek 13, Małecka. zdg 5 866

Fotografistka
zaraz potrzebna na stałą posadę. Oferty Kurier Pozn. zdg 5 944

SUCHY BUDULEC gwarantuje trwałość i bezpieczeństwo.
Największa i najstarsza Składnica Drzewa
WOJCIECH PAETZ
Poznań, ul. Przemysłowa 28b telefon 74-12
„ M. Focha 216 telefon 74-69
poleca się do natychmiastowej dostawy pierwszorzędnie i fachowo pielęgnowanego, suchego materiału drzewnego. Dogodne warunki spłaty.

Dentysta
lub lekarka z uprawieniem potrzebna do kompletnego urządzenia zaprowadzonego zakładu dentystycznego w Ostrowie. Oferty Kurier Poznański ng 43 364

Panienska
sprzedaży lodów potrzebna. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 5 781

Potrzebna
kasjerka na wyjazd z kaucją. — Informacje Mielżyńskiego 22, m. 21. zdg 5 865

Magister
z ca półroczną praktyką, władający polskim i niemieckim, potrzebny od zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków i referencji prosimy kierować do Apteki św. Jadwigi, Katowice Ligota. dg 23 133

Ekspedientka
potrzebna. Siostry Streich, Br. Pierackiego 11. zdg 5 713

Młodsza
uczciwa posługaczka. Kwiatowa 10, m. 5, godz. 4—6. zdg 5 726

Kowal
otrzyma stałą pracę 35 zł tygodniowo za wypracowanie 2.000 zł. w większej fabryce, gwarancja zapewniona. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 5 853

Korespondentka
polsko - niemiecka, obeznaną pracami biurowymi, eksporsem, kasowoscia, kaucją 500 zł potrzebna od zaraz. Oferty odpisami świadectw do Kuriera Poznańskiego zdg 5 552

Panienska
inteligentna do lekkich prac domowych z gotowaniem potrzebna do domu lekarza. Oferty piśmienne do Kuriera Pozn. zdg 6 075

Dzielnia
akwizytorzy ogłoszeniowi zaraz. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 5 562

Stenotypistki
młodszej, stenografujące, możliwie ze znajomością języka niemieckiego poszukuje Zakłady Przemysłowe. Wyczerpujące zgłoszenia prosimy kierować do Administracji Kuriera Pozn. pod ng 43 386

Potrzebna
służąca młoda, dobrym gotowaniem zaraz. Pocztowa 31a — 8. zdg 5 882

Modelarz
oraz dwie stęperki do mechanicznej fabryki obuwia natychmiast potrzebne. „Minerwa”. Bydgoszcz, Chrobrego 11. ng 43 321

MEBLE solidne - piękne - tanie
W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE
Wystawa: Kantaka 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
W czasie Targów wystawa w Składzie Fabrycznym Górna Wilda 134 ng 43095

Ekspedientka
do składu kolon, na prowincję, dobrze polecona, potrzebna od zaraz. Zgłoszenia z odpisami świadectw ewtl. fotografią, podaniem warunków przy całkowitym utrzymaniu do Kuriera Pozn. zdg 6 119

Gospoia
dobrym gotowaniem potrzebna. — Wroniecka 17, m. 4. zdg 6 070

Biegła stenotypistka
polsko-niemiecka potrzebna od zaraz. Oferty z odpisami świadectw i własnoręcznym życiorysem oraz podaniem pensji do Kuriera Poznańskiego zdg 6 017

Kierownika
poszukuje Towarzystwo Oszczędnościowo-Kredytowe, gwarancja gotówkowa 5 000 złotych. Oferty „Bankowiec” — Biuro Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. ng 43 320

Ucznia
większa cukiernia przyjdzie utrzymanie, mieszkanie za pożyczkę zł 1 000.—, zabezpieczenie. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 5 834

Cukiernik
dobry fachowiec posada stała za pożyczkę zł 1—1.500. Gwarancja. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 5 835

Rzeźnicki
czeladnik siła pierwszorzędna. — Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 6 053

Służąca
gospodynie do dwu osób poszukuje. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 6 055

29. ROZRYWKA
Mandoliny, gitary
skrzypce, struny i przybory najtańszej. Lira, Podgórna 14. dg 23 100

Halo!
Ładujemy, naprawiamy akumulatory radiowe, samochodowe, motocyklowe i żelazo-niklowe, pod gwarancją, po cenie bezkonkurencyjnej. Ładownia Akumulatorów, ul. Dąbrowskiego 18. zdg 5 062

Uwaga!
Rewelacyjne **wzmocniacze detektorowe** głośniki — detektorowe 7.50

Radioaparaty
wszystkich typów do 18 miesięcy spłaty przy wpłacie zł 15.—. Pożyczki Państwowe 100 za 100

Centrum Kamiński,
Poznań, St. Rynek 13/14 Ng 42 229/30

Radio-Klinika
specjalny warsztat napraw wszelkich typów aparatów głośnikowych, słuchawek, instalacji anten, przyrządów aparatów starego typu na owoc-zars. Katarzaka 3, telefon 58-00. Pg 27 673/4-55-221-2

Roberta
Kino Gloria. zdg 5 631/2

Reklamowa sprzedaż
rowerów „Prima” z piastą, system „Torpedo” komplet 78.
Gramofony 43.— płyty nowości 90 gr poleca od 38 lat firma

Centrum, Kamiński,
Poznań, Stary Rynek 13/14. Ng 43 391/2

Humor zagraniczny

— Żaluję mocno, panie kolego, ale dziś nie mogę słuchać gościna, akurat maluje się moje mieszkanie. (M) (Prager Presse, Praga)

Wspólnika
do fabryki poszukuje gotówka 10 000. Oferty Kurier Poznański zdg 6 085

Służąca
Małopolanka potrzebna. Ratajczaka 14 — 22 a. zdg 6 023

BORSAL
IDEALNY
PUDER; MYDŁO
DLA DZIECI

R. Barcikowski S. A. Poznań

Kino
Renaissance
Buck Jones w sensacyjnym dramacie „Bohater Texasu”. Pg 27 688-19,86

Radioodbiorniki
Ultranowoczesne Spłaty długoterminowe Bez wystawienia

Weksl
Radioekspert Sniadeckich 1 (pietro). Tel. 64-44. Pg 27 711-53,231

Kino Corso
Byli sobie dwaj hul-taje. zdg 6 123

„Edenie”
zabawisz się jedynie. Koncert — dancing. Plac Działowy 11. Pg 27 687-55,219

Majówka!
najtańsze Gramofony najładniejsze Płyty

Detektory
tylko — Szewska 20. zdg 6 048

Kino Oświatowe TCL
Dziś chluba naszego programu, najpiękniejszy film sezonu, cały kolorowy

W cieniu samotnej sosny
oraz nadprogram naukowy. Ng 42 217/18

Telefunken
najlepsze i najkorzystniejszej kupisz w firmie

Radiolavox
Poznań, Ratajczaka 14
Przyjmujemy pożyczki państwowe 100.— za 100.—, n 42 804

„Czy Lucyna, to dziewczyna”
Od II świata. Jadwiga Smosarska, Eugeniusz Bodo. Kinoteatr „Sfinks”. zdg 5 874

Londyńska
Maształarska poleca wesoly wieczór, ceny niższe, Orkiestra. Dancing. zdg 5 636

wieczór
można spędzić w Restauracji — Winiarni

Savoy
ulica

Szewska 9.
Dancing do rana! Orkiestra. Dobrze pielęgnowane napoje. Właściciel Walenty Kulek. zdg 5 894

Masz zamiar nabyć aparat Radiowy
udaj się z pełnym zaufaniem do firmy

„Lira”
Podgórna 14, Plac Świątokrzyski, Długoterminowe raty, czołowych firm — fachowa obsługa, bezpłatne porady, demonstracje, zamieniam stare na nowe. Pożyczki Państwowe. dg 23 101

„Kapelusz”
modnie przefasonowany odświeżony zastąpi nowy Tanie kapelusze na składzie. Polska Wytwórnia Kapeluszy. 27-go Grudnia 2 podwórze. zdg 5 737

Humor zagraniczny

— Żaluję mocno, panie kolego, ale dziś nie mogę słuchać gościna, akurat maluje się moje mieszkanie. (M) (Prager Presse, Praga)

Przedpłata
na miesiąc maj 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w miesiące zł 3.50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu: zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęconego danej uroczystości
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr wyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe długie według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów w tem 5 nagłówek, słowo nagłówek (tuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstała wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.